

E-ARVELDUS

Osa 1: E-arve põhielementide semantiline andmemudel

Electronic invoicing

Part 1: Semantic data model of the core elements of an electronic invoice

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 16931-1:2017+A1:2019 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles detsembris 2019;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2024. aasta veebruarikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 76 „Reaalajamajandus“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

Standardi on tõlkinud tõlkebüroo Dussan OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Skriining OÜ, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 76.

Standardi mõnedele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatahisega EE.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 16931-1:2017+A1:2019 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 13.11.2019.

Date of Availability of the European Standard EN 16931-1:2017+A1:2019 is 13.11.2019.

See standard on Euroopa standardi EN 16931-1:2017+A1:2019 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 16931-1:2017+A1:2019. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 35.240.20; 35.240.63

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

Electronic invoicing - Part 1: Semantic data model of the core elements of an electronic invoice

Facturation électronique - Partie 1 : Modèle
sémantique de données des éléments essentiels d'une
facture électronique

Elektronische Rechnungsstellung - Teil 1:
Semantisches Datenmodell der Kernelemente einer
elektronischen Rechnung

This European Standard was approved by CEN on 17 April 2017 and includes Amendment 1 approved by CEN on 25 September 2019.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA	4
SISSEJUHATUS	6
1 KÄSITLUSALA	7
2 NORMIVIITED	7
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	7
4 PÕHIARVE MÕISTE	9
4.1 Põhiarve mudel kui vastus koostalitlusvõime probleemile	9
4.2 Põhiarve mudeli sisu	10
4.3 Põhiarve mudeli kasutamine ja laiendamine	10
4.4 Kooskõla	11
4.4.1 Üldist	11
4.4.2 Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kooskõla	12
4.4.3 Saatja või saaja kooskõla	12
4.4.4 Põhiarvedokumendi kooskõla	12
5 PÕHIARVEGA TOETATAVAD ÄRIPROTSESSID JA FUNKTSIONAALSUS	12
5.1 Asjaomased äripartnerid ning nende rollid ja suhted	12
5.2 Toetatud nõuded äriprotsessidele	14
5.2.1 Sissejuhatus	14
5.2.2 Arvete esitamine lepingupõhiste ostutellimuse alusel (P1)	15
5.2.3 Perioodiline arvete esitamine lepingu alusel toimuvate tarnete eest, kui ostutellimuse esitamine ei ole vajalik (P2)	16
5.2.4 Arvete esitamine juhusliku ostutellimuse tarne eest (P3)	17
5.2.5 Ettemakse (P4)	17
5.2.6 Hetkemakse (P5)	18
5.2.7 Ettemaksmine enne tarnet, ostutellimuse alusel (P6)	19
5.2.8 Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile (P7)	19
5.2.9 Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile ja vastuvõtudokumendile (P8)	20
5.2.10 Kreeditarve või negatiivne arve (P9)	20
5.2.11 Parandusarvete esitamine (P10)	21
5.2.12 Osa- ja lõpparve esitamine (P11)	22
5.2.13 Endale arve koostamine (P12)	23
5.3 Toetatud arvete esitamise funktsioonid	23
5.3.1 Sissejuhatus	23
5.3.2 Arvepidamine	24
5.3.3 Arve kontrollimine	24
5.3.4 Käibemaksu aruandlus	27
5.3.5 Auditeerimine	28
5.3.6 Maksmine	29
5.3.7 Varud	30
5.3.8 Tarneprotsess	30
5.3.9 Tollivormistus	30
5.3.10 Turundus	30
5.3.11 Aruandlus	30
5.4 Põhiarve mudel seoses muude hankemenetluse dokumentidega	31
6 E-ARVE JA KREEDITARVE PÕHIELEMENTIDE SEMANTILINE ANDMEMUDEL	31
6.1 Sissejuhatus	31
6.2 Selgitused	34
6.3 Semantiline mudel	36

6.4	Ärireeglid.....	71
6.4.1	Terviklikkuse piirangud.....	71
6.4.2	Tingimused.....	73
6.4.3	Käibemaksueeskirjad.....	75
6.5	Semantilised andmetüübid.....	88
6.5.1	Sissejuhatus.....	88
6.5.2	Summa.Tüüp.....	89
6.5.3	Ühikuhinna summa.Tüüp.....	89
6.5.4	Kogus.Tüüp.....	89
6.5.5	Protsent.Tüüp.....	90
6.5.6	Identifikaator.Tüüp.....	90
6.5.7	Viide dokumendile.Tüüp.....	90
6.5.8	Kood.Tüüp.....	90
6.5.9	Kuupäev.Tüüp.....	91
6.5.10	Tekst.Tüüp.....	91
6.5.11	Binaarobjekt.Tüüp.....	91
6.5.12	Kümnenndkohad.....	92
6.5.13	Ümardamine.....	92
7	PÕHIARVETE KASUTUSSPETSIFIKATSIOON.....	92
7.1	Sissejuhatus.....	92
7.2	Kooskõla.....	93
7.3	Võimalikud täpsustused põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis.....	93
7.3.1	Sissejuhatus.....	93
7.3.2	Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni lubatud spetsifikatsioonid.....	94
7.4	Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni dokumentatsioon.....	95
7.5	Vastendamine süntaksile.....	96
7.6	Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni identifitseerimine.....	96
	Lisa A (teatmelisa) Näited.....	97
	Lisa B (teatmelisa) Hinnang Euroopa standardi kooskõla kohta Euroopa Komisjoni standardimistaotluse nõuetega.....	121
	Lisa C (teatmelisa) Semantilise mudeli vastavus asjaomastes direktiivides sätestatud õiguslikele nõuetele.....	132
	Lisa D (teatmelisa) Äriprotsesside modelleerimiskeele sümbolid.....	137
	Lisa E (teatmelisa) A-kõrvalekalded.....	140
	Kirjandus.....	143

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 16931-1:2017+A1:2019) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 256 „Electronic Invoicing“, mille sekretariaati haldab NEN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2019. a maiks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2019. a maiks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument sisaldab CEN-i 13.11.2019 välja antud parandust 1 ja muudatust 1, mille CEN kiitis heaks 25.09.2019.

See dokument asendab standardit **A1** EN 16931-1:2017 **A1**.

Muudatusega lisatud või muudetud teksti algus ja lõpp tekstis on tähistatud sümbolitega **A1** **A1**.

Parandusega lisatud või muudetud teksti algus ja lõpp on tekstis tähistatud sümbolitega **AC** **AC**.

Dokument on koostatud mandaadi alusel, mille on Euroopa Standardimiskomiteele (CEN) andnud Euroopa Komisjon ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon, ja see toetab EL-i direktiivi(de) olulisi nõudeid 2014/55/EL [1].

Teave EL-i direktiivi 2014/55/EL [1] kohta on esitatud teatmelisas B, mis on selle dokumendi lahutamatu osa.

A1 Tähelepanu juhitakse siseriiklikust regulatsioonist tulenevate kõrvalekallete olemasolule EN-i sisust. Kogu neid puudutava asjakohase teabe leiate lisast E **A1**.

See dokument on osa dokumentide komplektist, mis koosneb:

- EN 16931-1:2017. Electronic invoicing - Part 1: Semantic data model of the core elements of an electronic invoice
- CEN/TS 16931-2:2017. Electronic invoicing - Part 2: List of syntaxes that comply with EN 16931-1
- CEN/TS 16931-3-1:2017. Electronic invoicing - Part 3-1: Methodology for syntax bindings of the core elements of an electronic invoice
- CEN/TS 16931-3-2:2017. Electronic invoicing - Part 3-2: Syntax binding for ISO/IEC 19845 (UBL 2.1) invoice and credit note
- CEN/TS 16931-3-3:2017. Electronic invoicing - Part 3-3: Syntax binding for UN/CEFACT XML Cross Industry Invoice D16B
- CEN/TS 16931-3-4:2017. Electronic invoicing - Part 3-4: Syntax binding for UN/EDIFACT INVOIC D16B
- CEN/TR 16931-4:2017. Electronic invoicing - Part 4: Guidelines on interoperability of electronic invoices at the transmission level
- CEN/TR 16931-5:2017. Electronic invoicing - Part 5: Guidelines on the use of sector or country extensions in conjunction with EN 16931-1, methodology to be applied in the real environment

— CEN/TR 16931-6¹. Electronic invoicing - Part 6: Result of the test of EN 16931-1 with respect to its practical application for an end user - Testing methodology

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

¹ Ettevalmistamisel.

SISSEJUHATUS

Euroopa Komisjon on märkinud, et „E-arvete üldise kasutuselevõttuga EL-is kaasneks märkimisväärne majanduslik kasu ja prognooside kohaselt annaks üleminek paberarvetelt e-arvetele kokkuhoidu kuue aasta jooksul ligikaudu 240 miljonit eurot”². Sellest tulenevalt on komisjoni eesmärk „tagada, et 2020. aastaks kasutataks Euroopas peamiselt e-arveid“.

Selle eesmärgi saavutamiseks püütakse direktiiviga 2014/55/EL [1], mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul, teha ettevõtjatele lihtsamaks e-arveldamise kasutamist kaupade, tööde ja teenuste pakkumisel avaliku halduse asutustele. Direktiivis sätestatakse õiguslik raamistik e-arve põhielementide semantilise andmemudeli Euroopa standardi (EN) kehtestamiseks ja kasutamiseks.

Dokumendis kirjeldatud e-arve põhielementide semantiline andmemudel ehk põhiarve mudel põhineb seisukohal, et määratlada saab piiratud ent piisava hulga teabeelemente, mis toetavad üldkasutatavaid arvega seotud funktsioone. Neid funktsioone on kirjeldatud peatükis 5. Peatükis 6 kirjeldatud põhiarve mudel sisaldab üldkasutatavaid ja -aktsepteeritud teabeelemente, sealhulgas õiguslikult nõutavaid teabeelemente.

Eeldatakse, et enamasti kasutavad äripartnerid üksnes põhiarve mudelit ning nende saadetud või saadud arved ei sisalda täiendavaid struktureeritud teabeelemente. Mõnes sektoris või olukorras, kus kehtivad spetsiifilised teabenõuded, võidakse nõutav teave siiski edastada ka struktureerimata tekstina. Struktureerimata teksti ei ole võimalik automaatselt töödelda, mistõttu on vaja inimese sekkumist. Teise võimalusena võib konkreetsete teabenõuete rakendamisel kasutada põhiarve mudelit laiendavaid teabeelemente. Kõik sellised laiendused peavad järgima põhiarve mudeli semantilisi määratlusi. Eeldatakse, et ainult vastava sektori või tarneahela äripartnerid on suutelised asjaomaseid laiendusi menetlema. Sellisel juhul peaks olema võimalik määratlada hulk nõutavaid täiendavaid teabeelemente, kasutades seejuures endiselt põhiarve mudeli kontseptsiooni.

Kooskõlas direktiiviga 2014/55/EL [1] ja pärast dokumendi viite avaldamist Euroopa Liidu Teatajas, peaks kõigil avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijatel EL-is olema kohustus suuta võtta vastu ja töödelda e-arveid, kui need sisaldavad kõiki Euroopa standardis määratletud (kohaldatavaid) arve põhielemente (tingimusel, et need on esitatud asjaomases tehnilises spetsifikatsioonis CEN/TS 16931-2 „List of syntaxes that comply with EN 16931-1“ määratletud süntaksis direktiivi 2014/55/EL artikli 3 lõikes 1 osutatud taotluse kohaselt). Põhimudelis kajastamata lisateabe lisamine toimub saatja äranägemisel ja see sisaldub struktureerimata tekstis või laienduses kokkuleppel võrgustiku sektori hankijaga. Laienduse lisamine e-arvele on valikuline ja see ei moodusta lahutamatu osa Euroopa standardist. Täpsem teave laienduste kohta on toodud allpool peatükis 4.

Tagades e-arvete semantilise koostalitlusvõime, aitavad Euroopa standard ja selle täiendavad Euroopa standardimisdokumendid kõrvaldada erinevatest riiklikest eeskirjadest ja standarditest tulenevad turutõkked ja kaubandustõkked, aidates seeläbi saavutada Euroopa Komisjoni seatud eesmärged.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM%3A2010%3A0712%3AFIN%3Aen%3APDF>

1 KÄSITLUSALA

See Euroopa standard kehtestab e-arve põhielementide semantilise andmemudeli. Semantiline mudel sisaldab üksnes neid olulisi teabeelemente, mis on e-arvete puhul vajalikud õigusliku (sealhulgas fiskaalse) kooskõla tagamiseks ning piiriülese, sektoriülese ja riigisisese kaubanduse koostalitlusvõime võimaldamiseks. Era- ja avaliku sektori organisatsioonid võivad semantilist mudelit kasutada riigihangetega seotud arvete esitamisel. Seda võib kasutada ka arvete esitamiseks erasektori ettevõtete vahel. Selle väljatöötamisel ei ole lähtutud tarbijatele arvete esitamisest.

See Euroopa standard vastab vähemalt järgmistele kriteeriumidele:

- see on tehnoloogiliselt neutraalne;
- see ühildub asjakohaste e-arveldamise rahvusvaheliste standarditega;
- standardi kohaldamine peaks vastama direktiivis 95/46/EÜ sätestatud isikuandmete kaitse nõuetele, võttes nõuetekohaselt arvesse eraelu puutumatuse ja lõimitud andmekaitse põhimõtteid, võimalikult väheste andmete kogumise põhimõtet, eesmärgi piiranguid, vajalikkust ja proportsionaalsust;
- see on kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ [2] asjakohaste sätetega;
- see võimaldab luua praktilisi, kasutusmugavaid, paindlikke ja kulutõhusaid e-arveldamise süsteeme;
- see arvestab väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning keskvalitsusest madalama tasandi avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijate vajadustega;
- see sobib kasutamiseks äritehingutes ettevõtjate vahel.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas terveniisti või osaliselt vajalikud selle rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN ISO 3166-1. Codes for the representation of names of countries and their subdivisions — Part 1: Country codes (ISO 3166-1)

ISO 4217. Codes for the representation of currencies

ISO 8601. Data elements and interchange formats — Information interchange — Representation of dates and times

ISO 15000-5. Electronic Business Extensible Markup Language (ebXML) — Part 5: Core Components Specification (CCS)

ISO/IEC 6523 (kõik osad). Information technology — Structure for the identification of organizations and organization parts

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Dokumendi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

MÄRKUS Semantilisse mudelisse kuuluvad äriterminid on määratletud mudelis.

3.1

e-arve (*electronic invoice*)

sellises struktureeritud elektroonilises formaadis väljastatud, edastatud ja saadud arve, mis võimaldab seda automaatselt ja elektrooniliselt töödelda

[ALLIKAS: direktiiv 2014/55/EL [1]]

3.2

semantiline andmemudel (*semantic data model*)

loogiliselt seotud teabeelementide struktureeritud kogum

3.3

teabeelement (*information element*)

semantiline mõiste, mis on määratletav süntaksis esitatust sõltumatult

3.4

struktureeritud teabeelement (*structured information element*)

automaatselt töödeldav teabeelement

3.5

süntaks (*syntax*)

masinloetav keel või dialekt, mida kasutatakse e-dokumendis (nt e-arves) sisalduvate teabeelementide esitamiseks

3.6

äritermin (*business term*)

konkreetsel teabeelemendil määratud tingimus, mida kasutatakse esmase viitena

3.7

põhiarve mudel (*core invoice model*)

e-arve põhielementide semantiline andmemudel

3.8

e-arve põhielemendid (*core elements of an electronic invoice*)

kogum olulistest teabeelementidest, mida e-arve võib sisaldada piiriülese koostalitlusvõime tagamiseks, sealhulgas õigusnormide täitmiseks vajalik teave

3.9

identifikaator (*identifier*)

märgijada, mida kasutatakse identifitseerimisskeemi ühe objekti ühe eksemplari tuvastamiseks ja selle eristamiseks kõigist teistest sama skeemi objektidest

MÄRKUS Identifikaator võib olla sõna, number, täht, sümbol või nende kombinatsioon, sõltuvalt kasutatavast identifitseerimisskeemist.

3.10

identifitseerimisskeem (*identification scheme*)

teatavat tüüpi objektile kohaldatavate identifikaatorite kogum, millele kehtivad ühised reeglid

3.11

kooskõla (*compliant*)

kasutatakse põhiarve mudeli teatavaid või kõiki funktsioone ja järgitakse kõiki põhiarve mudeli reegleid

MÄRKUS Põhineb TOGAF-i kooskõlas oleva spetsifikatsiooni määratlusel [18].

3.12

vastavus (*conformant*)

järgitakse kõiki põhiarve mudeli reegleid ja kasutatakse mõningaid täiendavaid ja põhiarve mudelis määratlemata funktsioone

MÄRKUS Põhineb TOGAF-i vastavuses oleva spetsifikatsiooni määratlusel [18].

4 PÕHIARVE MÕISTE

4.1 Põhiarve mudel kui vastus koostalitlusvõime probleemile

Äriinfosüsteemide koostalitlusvõime saavutamine e-dokumentide, nagu näiteks arvete, vahetamiseks on paljude arvates suur proovikivi ja seda järgmistel põhjustel:

- a) laiem ärikeskkond on väga mitmekesine ja sama kehtib teabe kohta, mida äripartnerid peavad omavahel vahetama;
- b) sellised dokumendid nagu arved koosnevad paljudest teabeelementidest ning kõikide esinevate teabeelementide määratlemine ja standardimine tekitab väga suure ja keerulise teabemudeli, mida ükski organisatsioon ei suudaks täielikult rakendada;
- c) isegi kui nii ulatuslikku mudelit õnnestuks täielikult rakendada, oleks selle rakendamine kogu ettevõtluskeskkonna ulatuses väga keeruline ja kulukas;
- d) kogemus näitab, et erinevates tööstusharudes tegutsevad äripartnerid lepivad kokku mudeli alajaotustes, mida nende äriinfosüsteemid toetavad. Selline mitmekesisus läheks vastuollu ühiste standardite kasutamise põhimõtetega, ohustaks koostalitlusvõimet ja muudaks rakendusprojektid kulukaks.

See dokument põhineb teistsugusel lähenemisel. Selle asemel, et koguda kokku ja täita kõikide ettevõtete nõudeid, määratletakse semantiline mudel, mis sisaldab üksnes neid olulisi teabeelemente, mis on e-arvete puhul vajalikud õigusliku (sealhulgas fiskaalse) kooskõla tagamiseks ning piiriülese, sektoriülese ja riigisisese kaubanduse koostalitlusvõime võimaldamiseks. Avaliku ja erasektori organisatsioonid võivad semantilist mudelit kasutada riigihangetega seotud arvete esitamisel. Seda võib kasutada ka arvete esitamiseks erasektori ettevõtete vahel.

Selle lähenemise tulemusena sünnib e-arve põhiliste teabeelementide semantiline mudel, st põhiarve mudel. Põhiarve mudel tugineb järgmistele juhtpõhimõtetele:

- 1) e-arvete koostamine ja saatmine, samuti nende vastuvõtmine ja töötlemine peaks olema hõlpsam kui paberarvete puhul;
- 2) standarditud teabeelementide kasutamine peaks muutma e-arvete töötlemise paberarvete töötlemisest tõhusamaks;
- 3) kooskõla põhiarve mudeliga peaks tähendama, et äripartnerid suudavad e-arve sisu semantilisel tasandil tõlgendada ja mõista ilma eelneva nõupidamise või kahepoolsete kokkulepeteta;
- 4) arved peaksid koosnema struktureeritud teabeelementidest, mis võimaldavad tõhusat ja automaatset töötlemist;
- 5) arvete töötlemise tarkvara peaks suutma esitada kõik põhiarve mudeli teabeelemendid ja automaatselt töötleva kõiki struktureeritud andmeid;
- 6) struktureeritud andmete kasutamine peaks äriprotsesse optimeerima;
- 7) põhiarve mudel ei eelda kindla meetodi kasutamist arve koostamisel, esitamisel ja töötlemisel. Äripartnerid võivad arveid vahetada omavahel otse või teenusepakkuja vahendusel;
- 8) põhiarve mudel ei eelda kindla süntaksi või edastustehnoloogia kasutamist. E-arvete saatjad ja saajad peavad tagama arve autentsuse ja terviklikkuse asjakohastele reeglite kohaselt. CEN/TS 16931-3 sätestab alates 2. alajaost mitmete süntakside vastendamise.

4.2 Põhiarve mudeli sisu

Põhiarve mudel põhineb seisukohal, et määratleda saab piiratud ent piisava hulga teabeelemente, mis toetavad üldkasutatavaid arvega seotud funktsioone. Need funktsioonid hõlmavad arvete väljastamist ja edastamist, arvete kinnitamist, arvepidamist, käibemaksu aruandlust, makseid ja auditeerimist. Põhiarve mudel sisaldab üldkasutatavaid ja -aktsepteeritud teabeelemente, sealhulgas õiguslikult nõutavaid teabeelemente.

Kui kõik Euroopa organisatsioonid rakendaksid oma äriinfosüsteemides kindlaksmääratud teabeelementidega põhjarve mudelit, siis saaks arveid saata, vastu võtta ja töödelda elektrooniliselt, ilma inimese sekkumiseta. Puuduks vajadus sõlmida organisatsioonide vahel koormavaid kahepoolseid kokkuleppeid arve tegeliku semantilise sisu ja selle vahetamise kohta. Ainus eeldus on tavapärane ärileping või kaubanduskokkulepe. Põhiarve mudel toetab erinevaid arvete funktsioone, mida on täpsustatud allpool peatükis 5.

Põhiarve mudelis sisalduvate teabeelementide kogum koosneb tavaliselt kahest osast: õiguslikust osast ja üldosast.

Põhiarve mudeli õiguslik osa toetab nii maksu- kui ka kaubandusvaldkonna õiguslike ja regulatiivsete nõuete järgimist, mis käsitlevad kogu EL-is üldiselt kehtivaid e-arveid.

Üldosa sisaldab üldkasutatavaid ja -aktsepteeritud teabeelemente, mis ei ole sektori- või riigispetsiifilised.

Konkreetne teabeelement võidakse korrektselt määrata ühele või mõlemale osale. Seetõttu peetakse nende elementide kategoriseerimist vastavate osade suhtes semantiliselt ebalooleks.

Eeltoodud nõuete täitmiseks tuleb otsustada, millised teabeelemendid põhjarve mudelisse lisada. Õigusliku osa nõuete puhul on esmalt valitud EL-i käibemaksudirektiivide ja riiklike õigusaktidega kohustuslikus korras nõutavad teabeelemendid, olenemata sellest, kas tegemist on kohalike käibemaksueeskirjadega või muude kohalike õigusnormidega (regulatiivne, lepinguline äriühinguõigus, äridokumente käsitlevad seadused jne). Mõnel juhul ei ole põhjarve mudelisse lisatud neid teabeelemente, mis on seotud ainult ühe riigi või väga väikese arvu riikidega ja millele seega ei kehti doktriin „kogu EL-is üldiselt kehtivad“. Üldosa nõuete täitmiseks valitud elemendid moodustavad teisalt aga põhjendatud valiku kaubanduspraktika nõuetest.

Kui põhjarve mudelisse lisatakse teabeelement, mis ei ole õiguslikult nõutav, tuleb olulise kriteeriumina kaaluda seda, kas ostja infosüsteem suudab sellist elementi eelduslikult töödelda (või muul viisil käsitleda). Kui enamiku ostjate äriinfosüsteemid ei suuda sellist teabeelementi töödelda, ei tohiks see element kuuluda põhjarve mudelisse. Kui selline element on konkreetses kontekstis siiski vajalik, peaks see sisalduma konkreetse sektori või riigi jaoks mõeldud põhjarve mudeli laienduses. Laienduste loomise metoodikat on kirjeldatud dokumendis CEN/TR 16931-5 . Kui kogemus näitab, et laiendust kasutatakse sageli, siis võidakse see hilisemas versioonis lisada teabeelementidena põhjarve mudelisse.

4.3 Põhiarve mudeli kasutamine ja laiendamine

Nagu eelmises jaotises märgitud, on põhjarve mudel mõeldud kõigi üldkasutatavate arvete esitamise protsesside jaoks. Enamasti kasutavad äripartnerid üksnes põhjarve mudelit ning nende saadetud või saadud arved sisaldavad üksnes mudelis määratletud struktureeritud teabeelemente. Kui äritermini või andmeühiku jaoks on eraldi väli, sisestatakse teave tekstivälja asemel sellele väljale.

Kuid esineb olukordi, kus kaubanduspartnerid võivad soovida järgmist: 1) piirata e-arves kasutatavaid teabeelemente või 2) esitada täiendavaid teabeelemente. Esimene nõue on täidetud, kui kasutatakse põhjarvete kasutusspetsifikatsiooni (*Core Invoice Usage Specification*, CIUS). Teine nõue on täidetud, kui kasutatakse laiendusspetsifikatsioonis määratletud laiendust.

Mitmetes kauplemissituatsioonides võib olla otstarbekas piirata põhiarve mudelis esinevate tingimuslike teabeelementide kasutamist viisil, mis toetab automaatset töötlemist. Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni rakendamist nende nõuete täpsustamiseks kirjeldatakse allpool peatükis 7. Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon esitab müüjale üksikasjalikud juhised, selgitused ja näited põhiarve mudeli teabeelementide tegeliku rakendamise ja kasutamise kohta konkreetsetes kauplemissituatsioonides.

Üldjuhul loob põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni võrgustiku sektori hankija (ostja) seoses oma tarneahelaga või hankijate rühm, kes soovib ühtlustada viisi, kuidas kindlaksmääratud sektori või ostjaskonnaga kauplevad müüjad kasutavad põhiarve mudelis olevaid teabeelemente. Sellises põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis sätestatud nõuded edastatakse müüjatele või avaldatakse veebisaidil ning need võidakse lisada pooltevahelisse lepingudokumentatsiooni. Teise võimalusena võib põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni luua müüjate rühm ning see võidakse omakorda kooskõlastada nende ostja või ostjatega konkreetse tööstusharu või tarneahela kontekstis.

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon on kasutussuuniste või põhiarve mudelisse tehtud piirangute kogum, mille alusel koostatud arve on endiselt kooskõlas selles dokumendis sätestatud põhiarve mudeliga. See tähendab, et kooskõlas põhiarvete kasutusspetsifikatsiooniga koostatud arvedokumendi saaja on endiselt võimeline seda vastu võtma ja töötleva põhiarve mudeli jaoks määratletud reeglite kohaselt.

Mõnes sektoris või olukorras, kus kehtivad spetsiifilised täiendavad teabenõuded, võidakse nõutav teave edastada ka struktureerimata tekstina. Struktureerimata teksti ei ole võimalik automaatselt töödelda, mistõttu on vaja inimese sekkumist.

Teise võimalusena võidakse konkreetsete teabenõuete rakendamisel kasutada laiendust, mis sisaldab põhiarve mudelit laiendavaid teabeelemente (vt CEN/TR 16931-5 laienduste kasutamise metoodika kohta). Sellised laiendused ei tohi rikkuda põhiarve mudeli semantilisi määratlusi ega olla nendega vastuolus. Eeldatakse, et ainult vastava sektori või tarneahela äripartnerid on suutelised asjaomaseid laiendusi menetlema. Sellisel juhul on võimalik hoolikalt määratleda hulk nõutavaid täiendavaid teabeelemente, kasutades seejuures endiselt põhiarve mudeli kontseptsiooni.

Mõned laiendused ei seostu ühe konkreetse tarneahela või tööstusharuga, vaid kuuluvad mitme sektori jaoks vajalike funktsioonide või äriprotsesside juurde. Näiteks varude juhtimise süsteemi on kasutusele võtnud muu hulgas autotööstus, terasetööstus ja trükitööstus. Varude juhtimise süsteemi äriprotsess võib nõuda täiendavate teabeelementide kasutamist, mida ei sisaldu põhiarve mudelis. Sarnased funktsioonid ja protsessid peaksid mõistagi kasutama samu teabeelemente järjepidevalt kogu Euroopas.

Sektoripõhiste või sektoriüleste laienduste väljatöötamine peaks lähtuma põhjendatud ärivajadustest. Neid saavad koguda ainult tööstusharu eksperdid, (era- ja avalikus) sektoris tegutsevad organisatsioonid ja nende kliendid, kes mõistavad neid nõudeid. Selliste täiendavate teabeelementide semantiline mudel tuleb vastavas organisatsioonis määratleda ja laiendusena registreerida.

4.4 Kooskõla

4.4.1 Üldist

Kooskõla põhiarve mudeliga saab mõõta kolmel tasandil:

- spetsifikatsiooni tasandil;
- konkreetse saatja või saaja tegelikul rakendamisel;
- üksikute põhiarvedokumentide puhul.

Kõiki neid tasandeid käsitletakse jaotistes 4.4.2 kuni 4.4.4.

4.4.2 Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kooskõla

Koos põhiarve mudeliga kasutatav põhiarvete kasutusspetsifikatsioon peab omakorda vastama selles suunises kirjeldatud metoodikale ja reeglitele, mis väljenduvad järgmistes kriteeriumides:

- spetsifikatsioonis tuleb selgelt märkida, milliseid äriefunktsioone ja/või õiguslikke nõudeid see on mõeldud toetama;
- spetsifikatsioonis tuleb selgelt märkida selle väljaandja ja vastutav isik;
- spetsifikatsioonis tuleb selgelt märkida, mille poolest erinevad põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni nõuded põhiarve mudelist – need erinevused tuleb kas dokumenteerida või konkreetselt välja tuua;
- saadud põhiarvedokument peab olema täielikult kooskõlas põhiarve mudeliga;
- spetsifikatsioon ja selle versioon, kui on kohane, peab olema üheselt identifitseeritav nii viitamise kui ka töötlemise käigus identifitseerimise eesmärgil;
- spetsifikatsioonis tuleb esitada selle aluseks olevad spetsifikatsioonid (põhiarve mudel ja muud spetsifikatsioonid, millele see võib tugineda);
- spetsifikatsiooni süntaksi sidumine peab järgima CEN/TS 16931-3-1-s määratletud süntaksi sidumise metoodikat.

4.4.3 Saatja või saaja kooskõla

Saaja võib nõuda kooskõla põhiarve mudeliga ainult siis, kui ta aktsepteerib arveid, mis on üldiselt kooskõlas põhiarve mudeliga, või põhiarvete kasutusspetsifikatsiooniga, mis on omakorda kooskõlas põhiarve mudeliga.

Saatja võib nõuda kooskõla, kui ta saadab arveid, mis on kooskõlas põhiarve mudeliga, sealhulgas arveid, mis on väljastatud nõuetekohase põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kohaselt.

4.4.4 Põhiarvedokumendi kooskõla

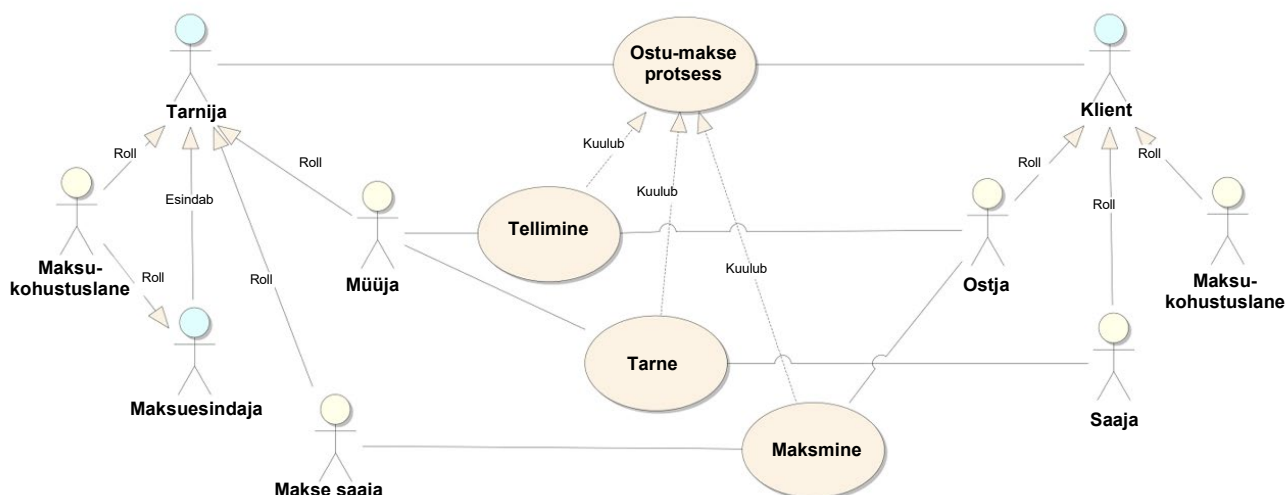
Põhiarvedokument on põhiarve mudeliga kooskõlas, kui see järgib kõiki põhiarve mudeli jaoks määratletud reegleid, mis võivad sisaldada nõuetele vastavas põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis sisalduvat spetsifikatsiooni.

Kui põhiarvedokument toetab nõudeid, mida võib pidada põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kasutamiseks, on põhiarvedokument endiselt kooskõlas põhiarve mudeli nõuetega. Neid põhiarvedokumente võib endiselt vastu võtta ja töödelda ka isik, kes ei toeta põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni, sest arve on ikkagi kooskõlas põhiarve mudeli reeglitega.

5 PÕHIARVEGA TOETATAVAD ÄRIPROTSESSID JA FUNKTSIONAALSUS

5.1 Asjaomased äripartnerid ning nende rollid ja suhted

Põhilises ostu-makse protsessis on kaks äripartnerit, klient ja tarnija. Iga pool võib selles protsessis täita kahte või kolme rolli. Klient täidab ostja rolli (kaubanduslik roll, mille käigus sõlmitakse lepingud müüjaga ja tellitakse kaupu ja teenuseid) ja saaja rolli (operatiivne roll, mille käigus võetakse vastu kaupu ja teenuseid). Tarnija täidab müüja rolli (kaubanduslik roll, mille käigus sõlmitakse leping ostjaga) ja makse saaja rolli (see, kes saab makse). Mõlemad pooled loetakse maksukohustuslasteks (isik, kes deklareerib ja maksab käibemaksu või nõuab käibemaksu tagasi), välja arvatud mõned riigiasutused. Tarnija võib delegerida selle rolli operatiivsed aspektid maksuesindajale, kes deklareerib ja tasub käibemaksu tema nimel.

Joonis 1 — Pooled ja rollid

Põhiarve mudelis eeldatakse, et tarnijas on vaikimisi koos nii müüja kui ka makse saaja roll. Rolle võidakse ka sisse osta. Makse saaja rolli võib täita mõni teine pool, nt faktooringteenus. Sama kehtib ka kliendi (ostja ja saaja) rollide kohta, mida võivad täita erinevad pooled. Eeldatakse, et müüja väljastab arve. Juhime tähelepanu, et teatavate tehingute puhul võib käibemaksu tasumise kohustus lasuda müüja asemel ostjal.

Arve koosneb päisest ja ühest või mitmest kirjest. Kogu teave poolte kohta on määratletud arve päises.

Tabel 1 näitab arvega seotud erinevaid rolle:

Tabel 1 — Pooled ja rollid

Kontekst	Roll	Selgitus
Tarnija:		
Kaubandus	Müüja (arve väljastaja)	Peamine roll
Maksmine	Makse saaja	Täiendavat rolli võib täita mõni muu pool kui müüja (nt faktooringteenus)
Maksud	Maksukohustuslane (võib kaasata maksuesindaja)	Määratlemine maksustamise eesmärgil
Klient:		
Kaubandus	Ostja (arve saaja)	Peamine roll
Tarne	Saaja	Täiendavat rolli võib täita mõni muu pool kui ostja (nt ostja tütarettevõtte teises asukohas)
Maksud	Maksukohustuslane	Määratlemine maksustamise eesmärgil

Arvete esitamise protsessist võivad osa võtta ka teised pooled, näiteks teenusepakkujad (nt transporditeenus) ja asutused (nt maksuasutused). Seejuures on nad kaudselt vahendaja või vastaspoole rollis ja neid ei ole tabelis kajastatud.

5.2 Toetatud nõuded äriprotsessidele

5.2.1 Sissejuhatus

Põhiarve mudel toetab tavapäraselt ostu-makse protsessi. Logistiliste, õiguslike, toote- ja tehniliste nõuete tõttu võivad ostu-makse protsessid olla keerulised. Sellisteks keerukateks protsessideks on näiteks: varude juhtimise süsteem, sama arve peal mitme poole nimel arvete esitamine, keeruliste või projektipõhiste toodete eest arvete esitamine või vahetuslepingud. Need protsessid ei kuulu põhiarve mudeli käsitusallas. Samas saab põhiarve mudelit laiendada, et see toetaks kõnealuseid protsesse. Laiendusmetoodikat on kirjeldatud dokumendis CEN/TR 16931-5.

Jaotises 5.2 kirjeldatakse protsesse, mida põhiarve mudel toetab. See hõlmab ostmist, müümist, kaupade ja teenuste tarnimist ning maksete tegemist klientide ja tarnijate ning nende vastavate rollide vahel. Protsessimudelites ei ole kirjeldatud, kuidas arveid ja muid dokumente elektrooniliselt vahetatakse. Pooled võivad dokumendivahetust korraldada oma ressursidega või selle (osaliselt) sisse osta. Vt ka CEN/TR 16931-4.

Protsessimudelid keskenduvad poolte väliste tegevustele ega kirjelda siseseid tegevusi. Modelleeritakse ainult tabelis 1 loetletud rollide tegevust, mitte kolmandate isikute tegevust.

Protsessimudeli skeemid on esitatud Object Management Groupi (OMG) äriprotsesside modelleerimiskeeles (*Business Process Modelling Notation, BPMN*) [12]. Lühike selgitus kasutatud sümbolite kohta on esitatud lisas D.

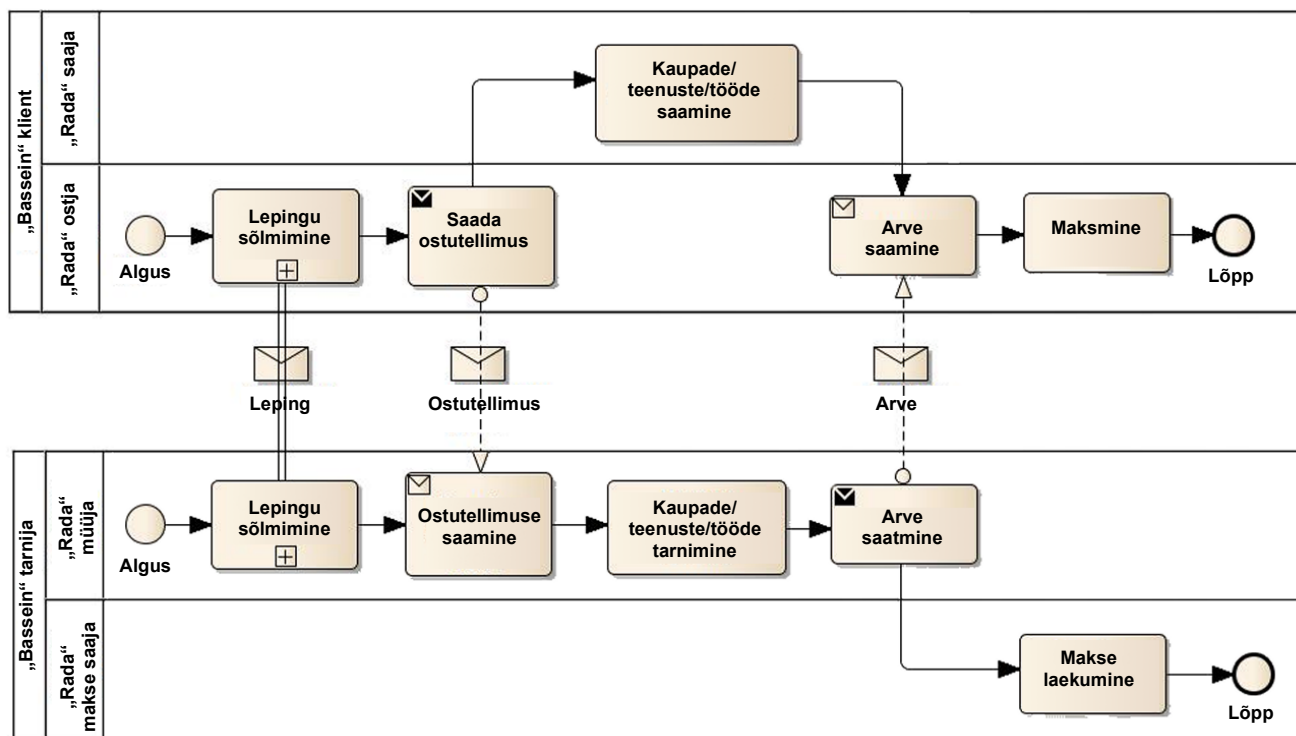
Jaotises 5.2 esitatud protsessimudelite eesmärk on näidata, milliseid ärikontekste põhiarve mudel toetab. Mudelites ei esitata nende protsesside täielikku määratlust.

Põhiarve mudel peab sisaldama elemente, mis võimaldavad kauplejal esitada mis tahes arvetehinguid vastavalt EL-i käibemaksudirektiividele, ning see peaks toetama järgmisi äriprotsesse:

- P1: arvete esitamine kaupade ja teenuste tarnimise eest lepingupõhiste ostutellimuse alusel;
- P2: arvete esitamine kaupade ja teenuste tarnimise eest lepingu alusel;
- P3: arvete esitamine juhusliku ostutellimuse tarne eest;
- P4: ettemakse;
- P5: hetkemakse;
- P6: maksmine enne tarnimist;
- P7: arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile;
- P8: arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile ja vastuvõtudokumendile;
- P9: erinevatel põhjustel, sealhulgas tühja pakendi tagastamisel, väljastatud negatiivsete summadega kreditarved või arved;
- P10: parandusarvete esitamine (arve tühistamine/parandamine);
- P11: osa- ja lõpparve esitamine;
- P12: endale arve koostamine.

Muid protsesse selgesõnaliselt ei toetata, aga põhiarve mudel võib siiski olla kohaldatav. Keerulisemate või täiustatud protsesside puhul võib tekkida vajadus laiendada põhiarve mudeli teabesisu (vt CEN/TR16931-5).

5.2.2 Arvete esitamine lepingupõhiste ostutellimuse alusel (P1)

Joonis 2 — Arvete esitamine lepingupõhiste ostutellimuse alusel

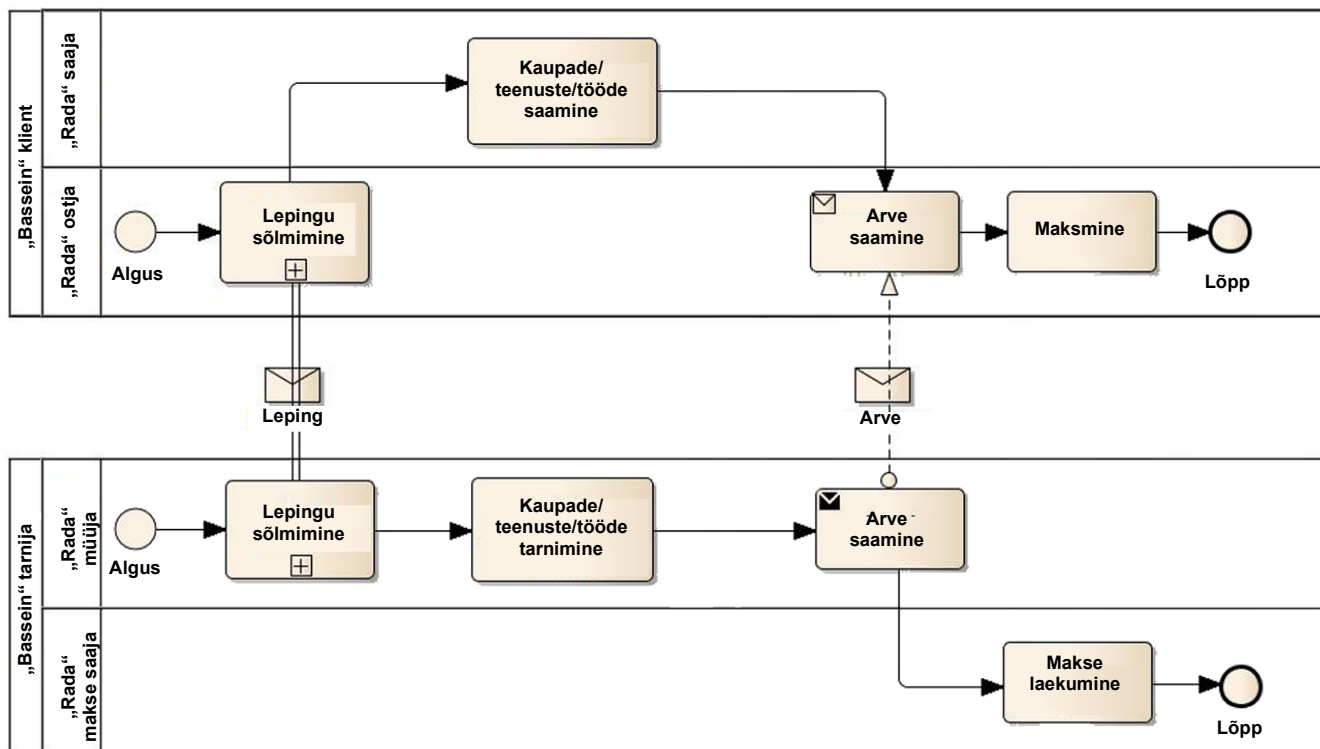
Selle protsessi käigus sõlmivad ostja ja müüja ametliku lepingu (või eksisteerib eeldatav leping õigusliku määratluse kohaselt), milles sätestatakse tingimused kaupade ja teenuste tarnimiseks ja nende eest tasumiseks. Ostja tellib kaupu ja teenuseid, märkides ära nende kaupade ja teenuste spetsifikatsioonid, kogused ning tarnekoha ja -aja. Müüja tarnib tellitud kaubad ja teenused ostutellimuse kohaselt saajale. Seejärel esitab müüja ostjale tarne eest arve. Lõpuks maksab ostja makse saajale.

Ostja saadab ostutellimuse ühe dokumendina. Sõltuvalt müüja ja ostja vahel sõlmitud lepingust võib müüja ostutellimuse kinnitada, aga ostja ja müüja võivad ostutellimuse üle ka läbirääkimisi pidada (ei kajastu skeemil). Selle tulemusena vormistatud ostutellimusega võidakse teha üks või mitu tarnet (nt regulaarne igakuine või perioodiline tarne, mis hõlmab mitu tarnet ühe ostutellimuse raames). Iga tarne kohta esitatakse arve. Arve võib viidata ainult ühele tarnele ja ühele ostutellimusele.

Tarne võib hõlmata varasematest tarnetest saadud tagastatava pakendi vastuvõtmist ja tagasitoimetamist, tasu (tagatisraha) eest, mille ostja on eelnevalt tasunud ja mille müüja on kätte saanud. Sõltuvalt müüja ja ostja vahel sõlmitud lepingust võib tekkida vajadus tagastada see tagatisraha ostjale, kasutades tagasimaksmiseks arvet. Seega võib arve sisaldada negatiivse summaga ridu. Teise võimalusena võidakse kasutada kreditarveid.

Mitmes riigis ja õiguskeskkonnas tuleb e-sõnumites kohustuslikus korras esitada toodete kirjeldused, poolte nimed ja aadressid ning asukohad. Seetõttu sisaldub nende objektide tekstiline esitus põhiarve mudelis. Teistes jurisdiktsioonides võivad ostja ja müüja leppida kokku ühes või mitmes identifitseerimisskeemis toodete, asukohtade, poolte ja muude objektide jaoks. Nende skeemide puhul ei ole vaja esitada tekstipõhiseid kirjeldusi ega tuvastada objektide nimesid ja aadresse. Tavaliselt lepitakse sellised skeemid kokku enne ostu-makse protsessi ja selleks kasutatakse erinevaid mehhanisme. Seda protsessi nimetatakse põhiandmete sünkroonimiseks. Põhiarve mudelis eeldatakse, et põhiandmete sünkroonimist ei ole rakendatud.

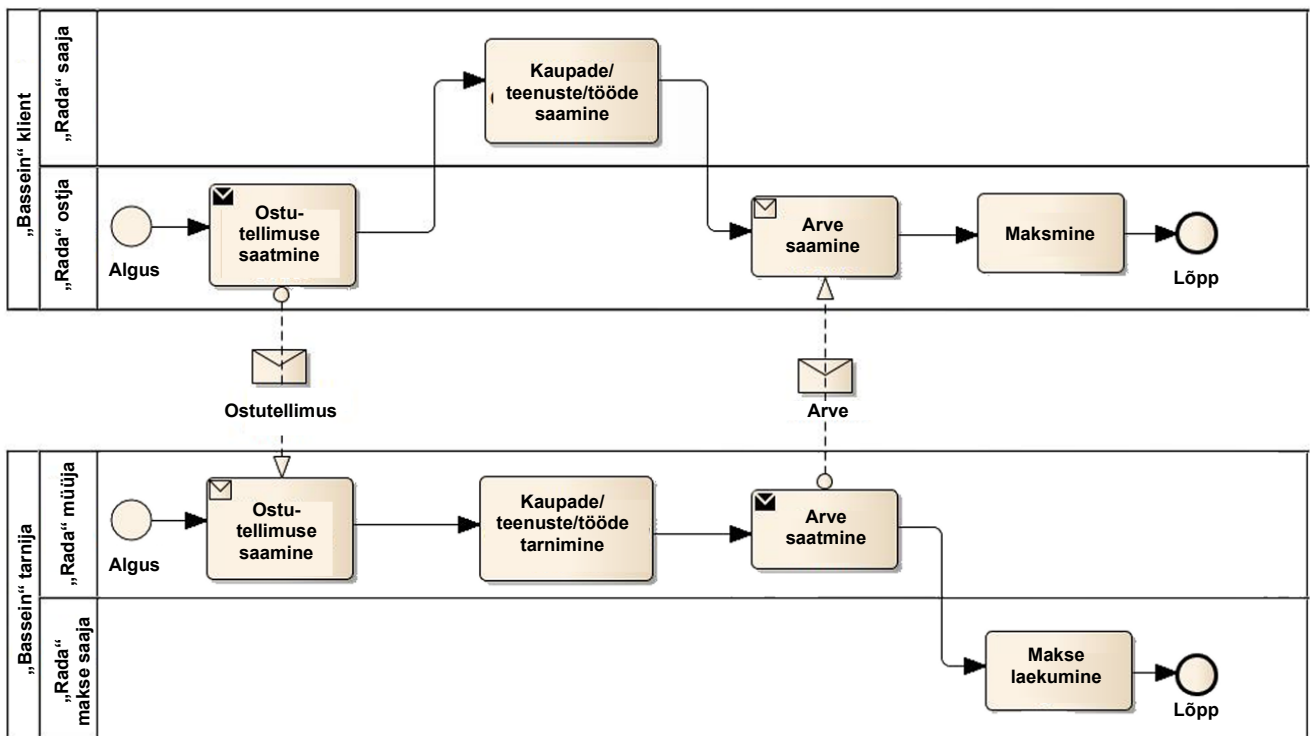
5.2.3 Perioodiline arvete esitamine lepingu alusel toimuvate tarnete eest, kui ostutellimuse esitamine ei ole vajalik (P2)

Joonis 3 — Perioodiline arvete esitamine lepingu alusel toimuvate tarnete eest

Selle protsessi puhul algab tarne vahetult koos lepinguga. Ostutellimuse nõuet ei ole. See on tavaline näiteks kommunaalteenuste osutamisel, aga ka toiduteenuste osutamisel kontoritele, koolidele, haiglatele jne. Arveid väljastatakse kindla ajavahemiku kohta (mis võib olla erinev iga arverea kohta) ning kaupade ja teenuste tarnimine toimub pidevalt. Arve võib viidata ainult ühele lepingule.

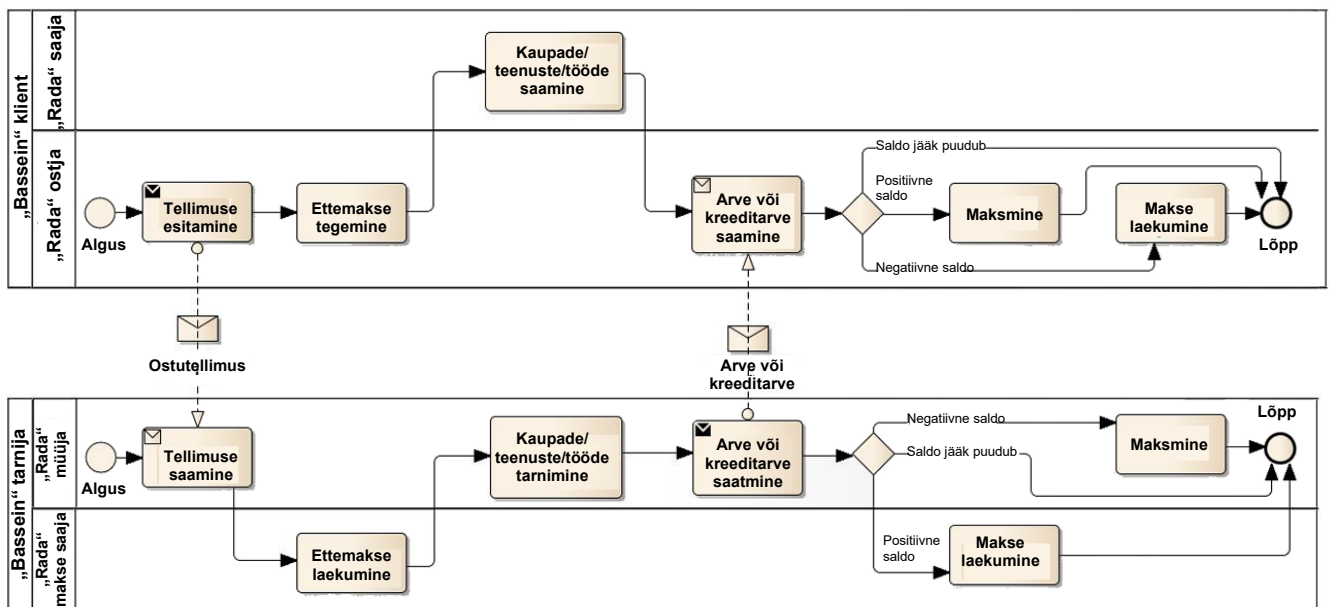
5.2.4 Arvete esitamine juhusliku ostutellimuse tarne eest (P3)

Joonis 4 — Arvete esitamine juhusliku ostutellimuse tarne eest

Selles protsessis ei ole eraldi lepingut. Ostutellimused esitatakse telefoni või interneti vahendusel või esinduses kohapeal. Ostutellimus täidab lepingu rolli ja algatab tarne. Iga tarne kohta esitatakse arve. Müüja võib ostutellimuse kinnitada (ei kajastu skeemil).

5.2.5 Ettemakse (P4)

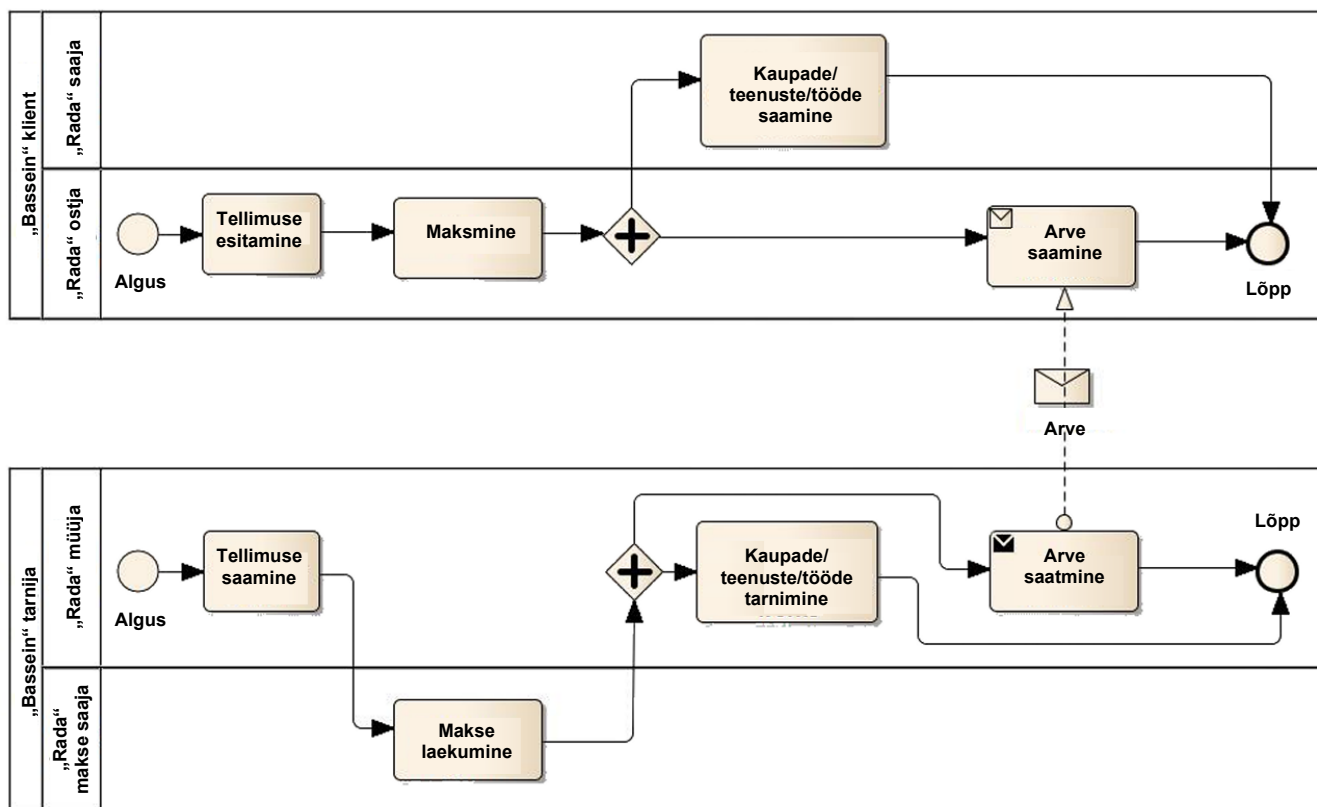

Joonis 5 — Ettemakse

Ostja tellib kaupu ja teenuseid. Täielik makse või osamakse tehakse enne arve esitamist. Arvel märgitakse ettemakstud summa ja hetkel tasumisele kuuluv summa ehk saldo, lahutades ettemakstud summa arve kogusummast. Kui saldo on positiivne, siis tuleb müüjale veel võlajääk tasuda ning tehakse lõppmakse.

Kui saldo on negatiivne, siis saadetakse tasumiseks negatiivse summaga arve või kreditarve. Seejärel maksab müüja ostjale saldo jääksumma. Iga tarne kohta esitatakse arve. Arve võib viidata ainult ühele tarnele ja ühele ostutellimusele.

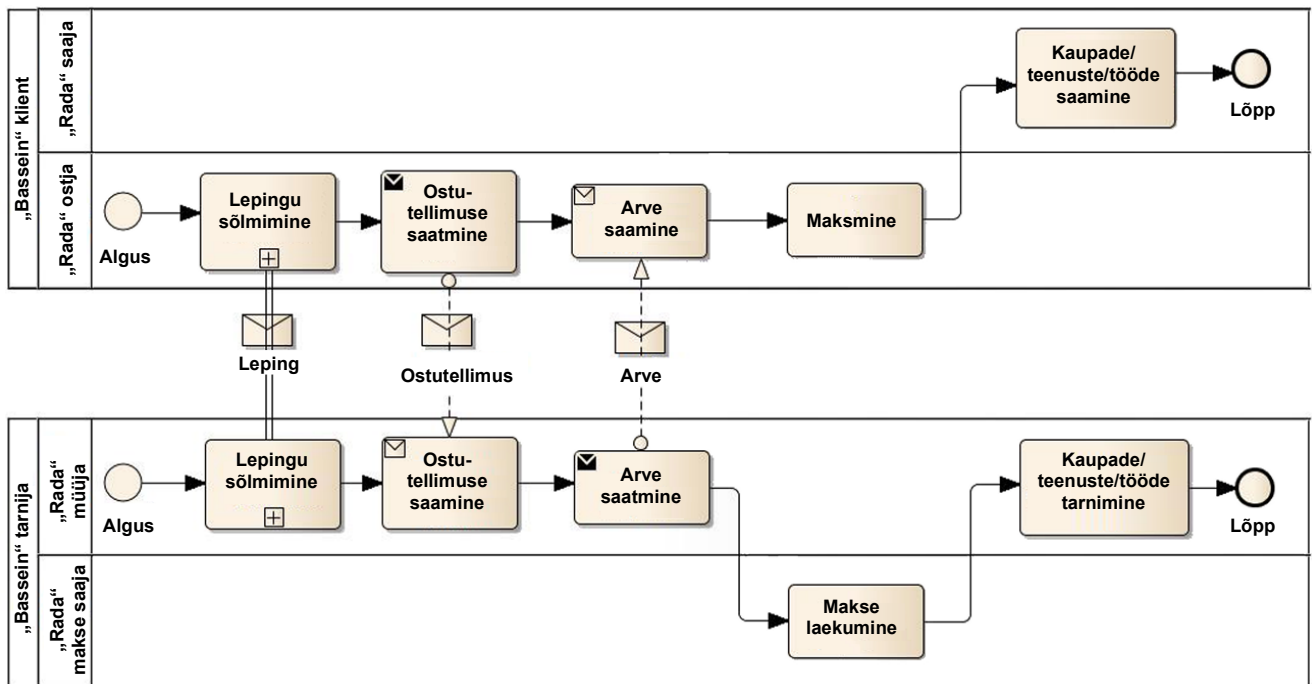
5.2.6 Hetkemakse (P5)

Joonis 6 — Hetkemakse

Ostja ostab kaupu ja teenuseid ilma eelneva ostutellimuse või lepinguta (nt tellides telefoni või interneti vahendusel või esinduses kohapeal). Tasumine toimub enne arve esitamist, nt krediit-, deebet- või maksekaardiga või makseteenuse osutaja kaudu. Juhime tähelepanu, et kirjalike ostutellimuste puudumise tõttu peaks mõlema poole haldusosakond rakendama piisavaid vahendeid äritegevuse kontrollimiseks. Arved võidakse esitada enne või pärast tarnimist või tarne ajal. Arvel viidatakse makse tegemiseks kasutatud konto- või kaardinumbrile ja märgitakse ettemakstud summa. Arve võib viidata ainult ühele tarnele.

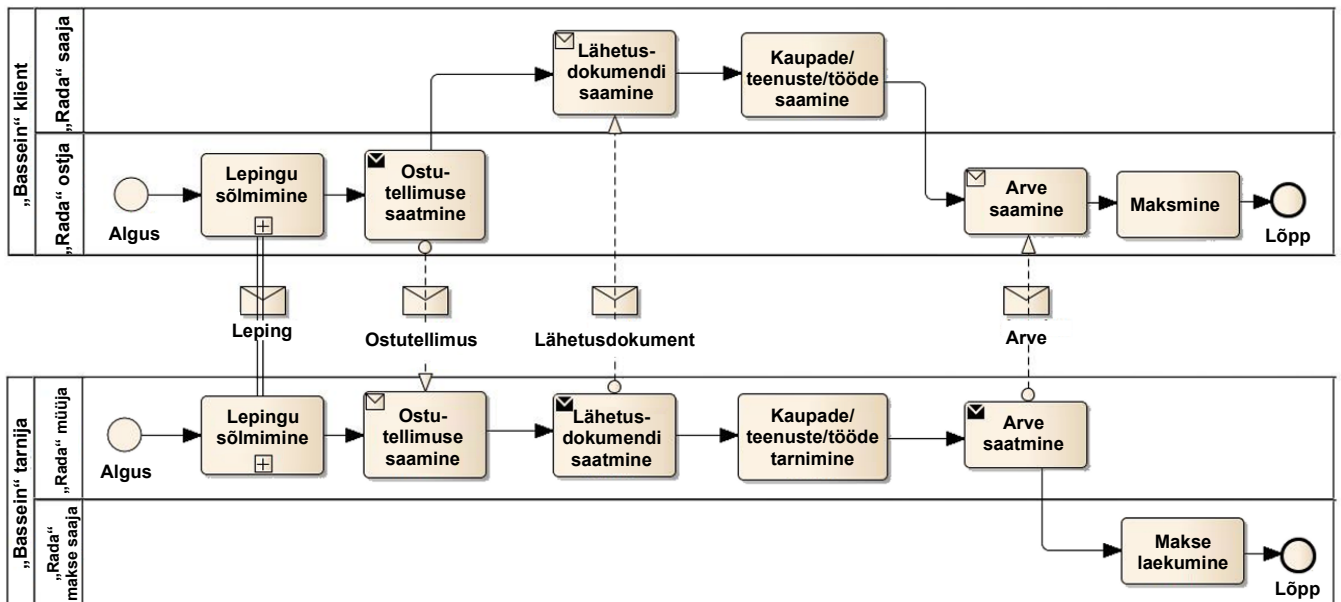
5.2.7 Ettemaksmine enne tarnet, ostutellimuse alusel (P6)

Joonis 7 — Ettemaksmine enne tarnet, tellimuse alusel

Ostja ja müüja vahetavad omavahel ostutellimuse, aga kokkuleppe kohaselt toimub arvete esitamine ja tasumine enne tarnimist. Arve võib viidata ainult ühele ostutellimusele.

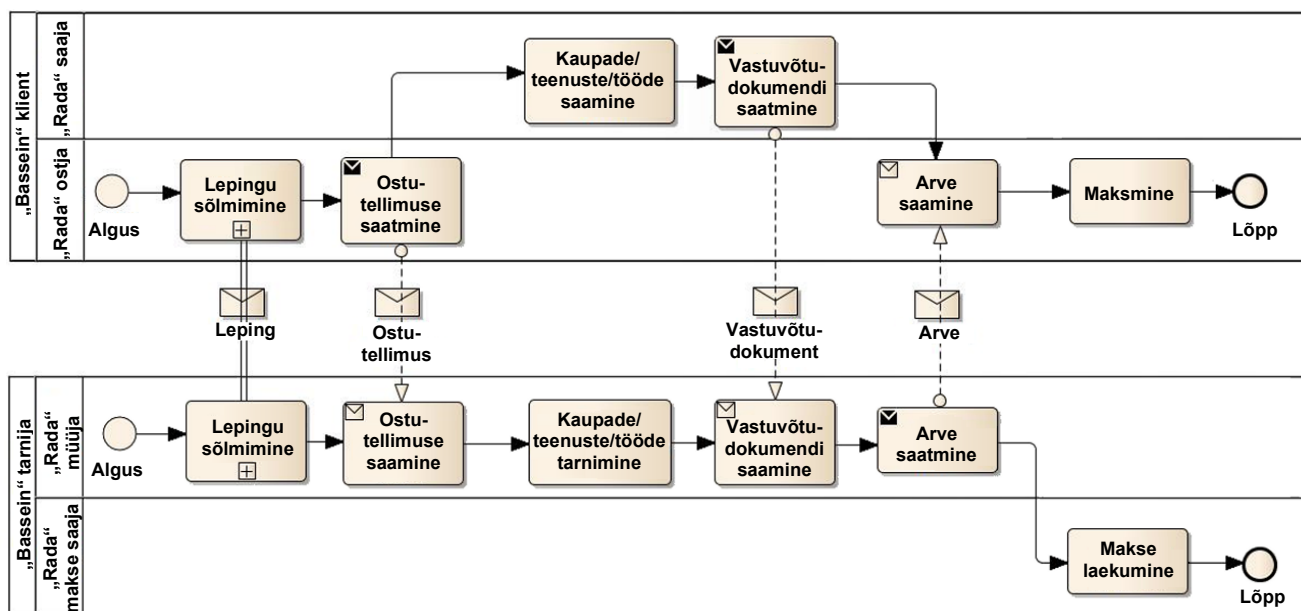
5.2.8 Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile (P7)

Joonis 8 — Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile

Pärast ostutellimuse kättesaamist saadab müüja enne tarnimist lähetusdokumendi. Lähetusdokumendis märgitakse üks tarne. Arvel viidatakse asjakohasele lähetusdokumendile. Arve sisus peaks kajastuma selle lähetusdokumendi sisu, millele see viitab. Arve võib viidata ainult ühele ostutellimusele ja ühele lähetusdokumendile.

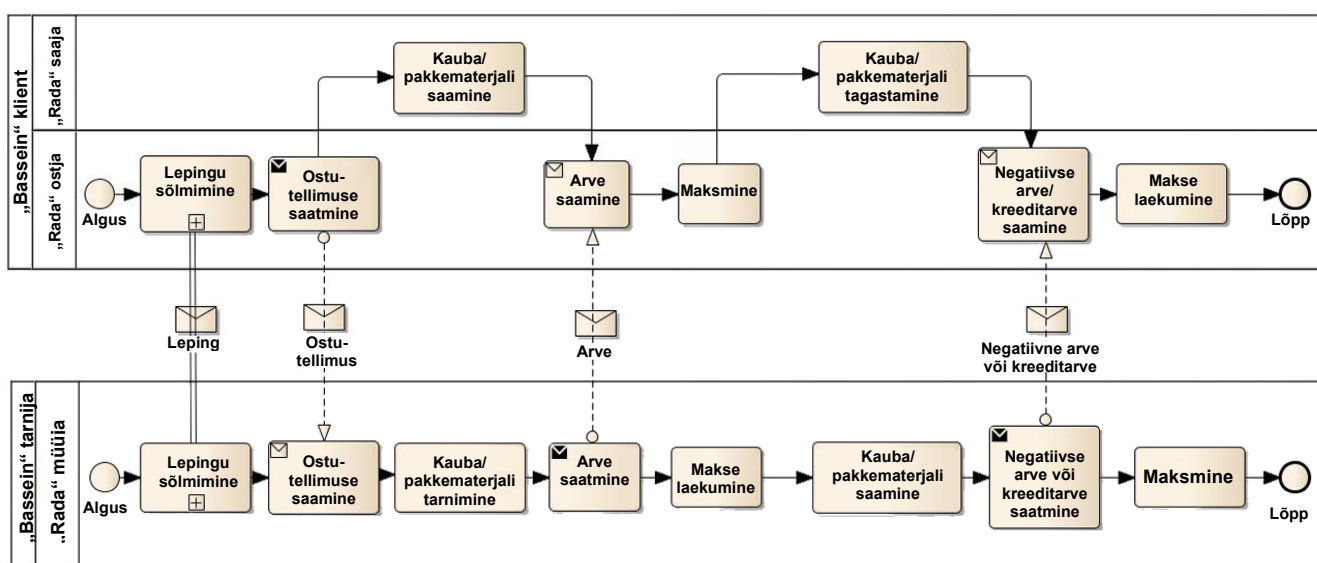
5.2.9 Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile ja vastuvõtudokumendile (P8)

Joonis 9 — Arved, mis sisaldavad viiteid lähetusdokumendile ja vastuvõtudokumendile

Pärast tarnimist ja enne arve väljastamist ootab müüja, et saaja esitaks vastuvõtudokumendi, milles saaja kinnitab, et kaubad ja teenused on kätte saadud ning annab vajaduse korral teada tarnega seotud probleemidest. Müüja lähtub arve koostamisel vastuvõtudokumendis sisalduvast teabest. Arve võib viidata ühele lähetusdokumendile, ühele vastuvõtudokumendile ning samuti ainult ühele ostutellimusele.

5.2.10 Kreditarve või negatiivne arve (P9)

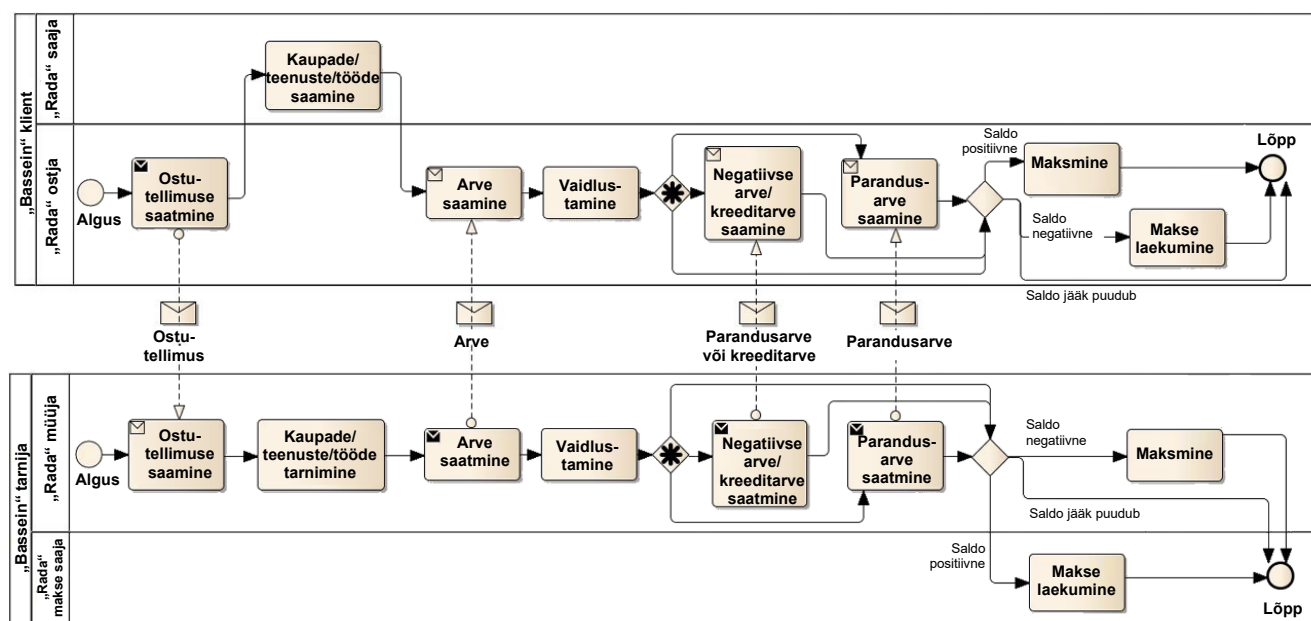

Joonis 10 — Kreditarve või negatiivne arve

Arve kogusumma võib olla negatiivne, kui tegemist on pakkematerjali eest raha tagastamisega või tagasimaksetega. Sellisel juhul võidakse arve asemel saata positiivse kogusummaga kreditarve. Müüja maksab ostjale raha tagasi kas negatiivse arve või kreditarve alusel. Arve või kreditarve võib viidata ühele tarnele, ühele ostutellimusele, ühele lepingule ja ühele eelmisele arvele.

Müüja võib ärikokkuleppe alusel kohaldada kvartaalset või iga-aastast tagasimakset (ei kajastu skeemil). Sellisel juhul võidakse kasutada ka kreditarvet.

5.2.11 Parandusarvete esitamine (P10)

Joonis 11 — Parandusarvete esitamine

Paljudel juhtudel arve vaidlustatakse ja/või seda võib olla vaja parandada. Tootekirjeldused võivad olla valed, arvele kantud kogused võivad erineda tarnitud kogustest, käibemaksumäärades võib toimuda muutusi jne.

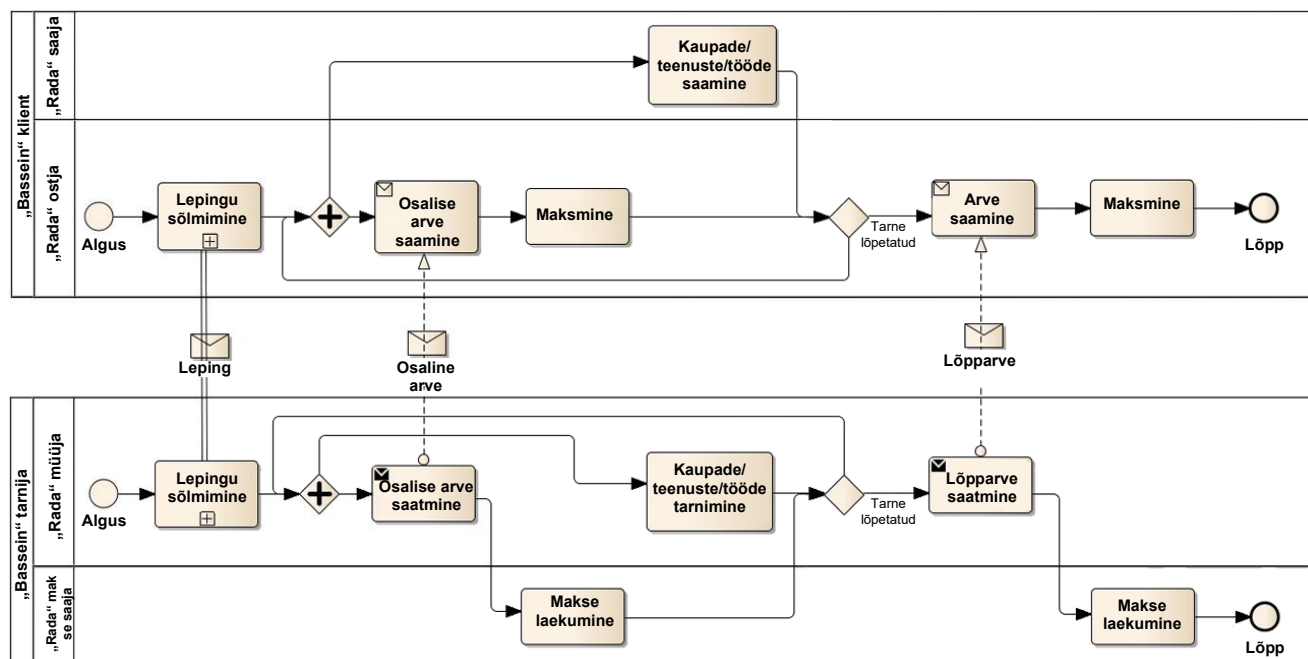
Vaidlustatud arvet võib parandada järgmiste mehhanismide kaudu:

- 1) vaidlustatud arve võidakse täielikult asendada, saates esmalt identse kreditarve või arve, milles kogused ja seega ka rea summa ja kogusumma on muudetud negatiivseks, ning seejärel saates õige arve;
- 2) teise võimalusena võib saata arve, kreditarve või negatiivse arve, milles on kirjas õige arve ja vaidlustatud arve koguste ja summade erinevus. Selline diferentseeriv parandusarve või kreditarve võib sisaldada ridu, millega täielikult asendatakse vaidlusaluse arve read parandatud ridadega.

Parandusarved ja kreditarved peavad viitama algsele arvele.

Näited selliste parandusmehhanismide kohta on esitatud lisas A.

5.2.12 Osa- ja lõpparve esitamine (P11)

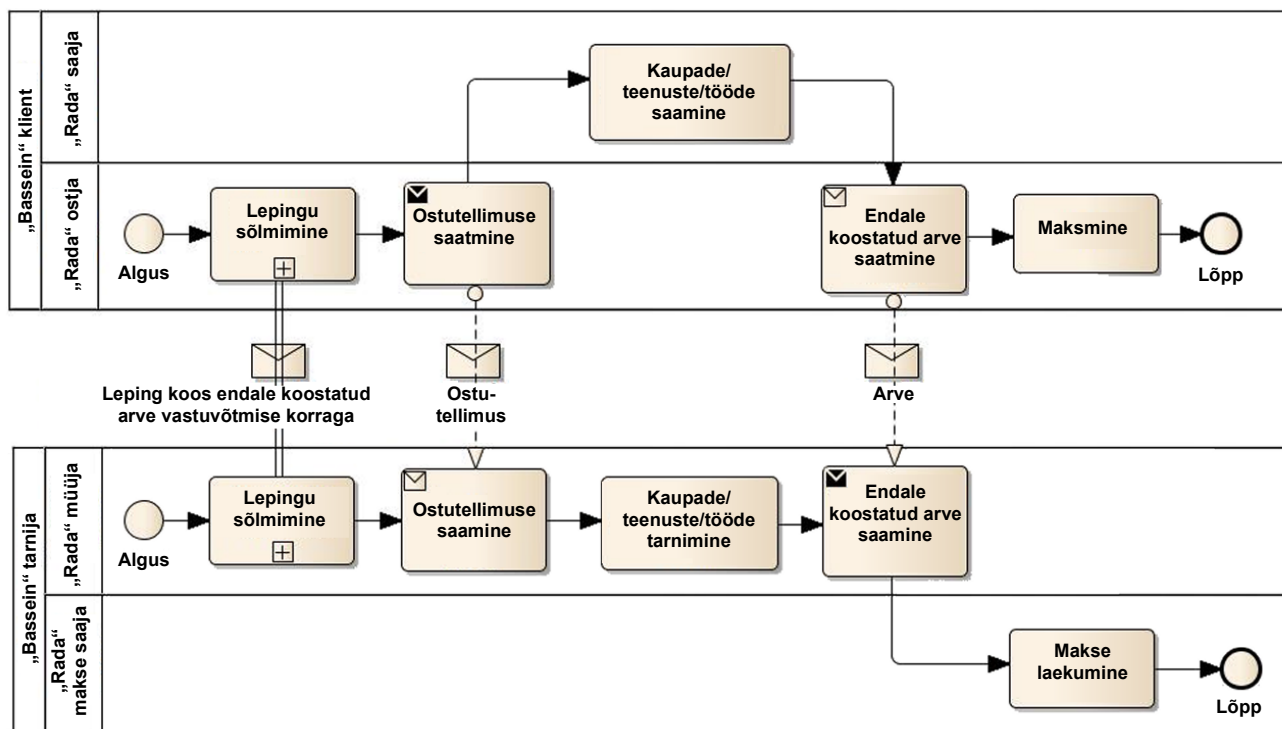
Joonis 12 — Osa- ja lõpparve esitamine

Mõnes tööstusharus, näiteks ehitus- ja kommunaalteenuste sektoris, saadetakse tarneperioodi jooksul enne lõpparve esitamist üks või mitu osaarvet. Osaarvetega võidakse prognoosida tarbimist või taotleda ettemakse tegemist. Mõnel juhul ei näidata ettemaksetaotlustes käibemaksusummasid, vaid need need märgitakse alles lõpparvel.

Lõpparve peab viitama osaarvetele.

Juhime tähelepanu, et mõnes liikmesriigis ei ole lubatud esitada käibemaksuta osaarveid.

5.2.13 Endale arve koostamine (P12)

Joonis 13 — Endale arve koostamine

Endale arve koostamisel saadab ostja arve müüjale. Ostja ja müüja kohustused jäävad samaks, mis tähendab, et arve väljastatakse ikkagi müüja nimel. Direktiivi 2006/112/EÜ kohaselt tuleb arve peal ära märkida, et tegemist on endale koostatud arvega ning nimetatud direktiivi artiklis 224 nimetatud nõuded peavad olema täidetud. Endale arvete koostamist võib kasutada ainult juhul, kui kaks poolt on selles eelnevalt kokku leppinud ja tingimusel, et on olemas kord, mille kohaselt kaupu tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane aktsepteerib iga arve.

Endale koostatud arve puhul on arve tüübi kood „Endale koostatud arve“ või „Endale koostatud kreditarve“. Sellisel juhul kannab ostja õiguslikku vastutust arve eest.

5.3 Toetatud arvete esitamise funktsioonid

5.3.1 Sissejuhatus

Arve võib toetada mitmete seotud (ettevõttesiseste) äriprotsessidega seotud funktsioone. Põhiarve mudel peab toetama järgmisi funktsioone:

- arvepidamine;
- arve kontrollimine lepingu, ostutellimuse ning tarnitud kaupade ja teenuste suhtes;
- käibemaksu aruandlus;
- auditeerimine;
- maksmine.

Jaotises 5.3 hinnatakse, millist teavet on vaja iga eespool loetletud funktsiooni jaoks ja kas see kuulub põhiarve mudeli käsitlusalasse või mitte.

Funktsioonidele, mis jäävad käsituslusalasse ja mida mudel seega toetab, on määratud identifikaator (nt R1) ja neile on lisatud kirjeldus.

Põhiarve mudel ei toeta selgesõnaliselt järgmisi funktsioone (kuid mitte ainult), kuigi põhiarve mudelisse kuuluvad teabeelemendid võivad neid funktsioone mingil määral toetada:

- varude haldamine;
- tarneprotsessid;
- tollivormistus;
- turundus;
- aruandlus.

Nõude identifikaatorid ei ole tingimata järjestikku või järjekorras.

5.3.2 Arvepidamine

Arve üks peamisi eesmärke on kirjendada äritehing organisatsiooni finantsarvestuses. Finantsarvestuse parimate tavade ja käibemaksueeskirjade kohaselt peab iga maksukohustuslane pidama piisavalt põhjalikku raamatupidamisarvestust, et käibemaksu saaks kohaldada ja et maksuhaldur saaks kontrollida selle kohaldamist. Seetõttu peab arve sisaldama dokumendi ja rea tasandil teavet, mis võimaldab kirjendada nii deebet- kui ka krediidipoolt.

Põhiarve mudeli käsituslusalasse kuulub järgmine:

- R1 dokumendi tasandil teave, mis võimaldab identifitseerida makse saaja, kui see ei ole müüja (kõik protsessid, välja arvatud P9);
- R2 dokumendi tasandil teave, mis võimaldab kirjendada nii deebet- kui ka krediidipoolt (kõik protsessid);
- R3 arverea tasandil teave, mis võimaldab kirjendada deebetpoolel (kõik protsessid);
- R4 ostjaga seotud konteeringuteave (kontonumbrid) (kõik protsessid).

Põhiarve mudeli käsituslusalasse ei kuulu järgmine:

- arve alamread;
- konteeringuandmed alamridade tasandil.

5.3.3 Arve kontrollimine

See protsess on osa ostja ettevõttesisesest äritegevuse kontrollist. Arve peab viitama autentsele äritehingule. Arve kontrollimise võimalus kuulub arve peamiste funktsioonide hulka. Arve peaks sisaldama piisavalt teavet, et võimaldada otsida asjakohaseid elektroonilisi või paberkandjal dokumente, näiteks (ja kui kohaldatav eeltoodud mudelite puhul):

- asjakohased ostutellimused;
- leping;
- lepingu aluseks olnud pakkumiskutse;
- viide ostjale;
- kaupade või teenuste kinnitatud kättesaamine.

Arve peaks samuti sisaldama piisavalt teavet, et saadud arve oleks võimalik edastada vastutavale asutusele, isikule või osakonnale kontrollimiseks ja heakskiitmiseks.

Põhiarve mudeli käsitusallasse kuulub järgmine:

- R5 teave, mis võimaldab dokumendi tasandil jõuda ühe seotud ostutellimuseni (kõik protsessid, välja arvatud P2 ja P5);
- R6 teave, mis võimaldab arvereal jõuda ühe seotud ostutellimuse reani (kõik protsessid, välja arvatud P2 ja P5);
- R7 teave, mis võimaldab dokumendi tasandil jõuda ühe dokumendi ja selle aluseks oleva pakkumiskutseni (kõik protsessid, välja arvatud P3 ja P5);
- R8 ostja esitatud viide dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R9 teave, mis võimaldab dokumendi tasandil jõuda ühe lähetusdokumendini (protsessid P7 ja P8);
- R10 teave, mis võimaldab dokumendi tasandil jõuda ühe vastuvõtudokumendini (protsess P8);
- R11 teave, mis võimaldab dokumendi tasandil jõuda parandamist vajava seotud arveni (protsess P10);
- R12 viide mitmele osaarvele lõpparvest (protsess P12);
- R13 teave, mis võimaldab arve ja sellega seotud dokumendid edastada vastutavale asutusele, üksusele, isikule või osakonnale kontrollimiseks ja heakskiitmiseks (kõik protsessid);
- R14 teave netohinna ja hinna aluseks oleva koguse kohta arverea tasandil – lisada võidakse teavet, näiteks brutohinna ja hinna allahindluse kohta (kõik protsessid);
- R15 kirjeldav ja kodeeritud teave alla- ja juurdehindluste kohta nii dokumendi kui ka arverea tasandil (kõik protsessid);
- R16 teave juurdehindluse, maksude (mis ei ole käibemaks), lõivude ja tasude kohta koos käibemaksuteabega, mis ei sisaldu dokumendi tasandil ridade arvestuses esitatud summades (kõik protsessid);
- R17 teave juurdehindluse, maksude (mis ei ole käibemaks), lõivude ja tasude kohta, mis moodustavad maksustatava summa ja ei sisaldu ühiku hinnas eraldi arveridadel koos nõuetekohase identifikaatori ja/või kirjeldusega (kõik protsessid);
- R18 teave juurdehindluse kohta arverea tasandil osana rea summast (kõik protsessid);
- R19 alla- ja juurehindluse summad dokumendi ja arverea tasandil (kõik protsessid);
- R20 arvega hõlmatud kaupade ja teenuste tekstilised kirjeldused arverea tasandil (kõik protsessid);
- R21 arvega hõlmatud kaupade ja teenuste identifitseerimine müüja artiklikoodi abil arverea tasandil (kõik protsessid);
- R22 arvega hõlmatud kaupade ja teenuste identifitseerimine ostja artiklikoodi abil arverea tasandil (kõik protsessid);
- R23 arvega hõlmatud kaupade ja teenuste identifitseerimine kvalifitseeritud üldise artikli identifikaatori abil arverea tasandil ostja ja müüja kokkuleppe alusel (kõik protsessid);
- R24 arvega hõlmatud kaupade ja teenuste klassifitseerimine kohaldatavate klassifikaatorite ja skeemiviidete abil lähtuvalt müüja ja ostja kokkuleppest arverea tasandil (kõik protsessid);
- R25 teave tagastatud ja krediteeritud tagastatavate varade või pakendite, näiteks kaubaaluste ja pakendikulude kohta, mis on esitatud tavaliste arveridadena (kõik protsessid);
- R26 teave tagastatavate varadega seotud tasude kohta, mis on esitatud tavaliste arveridadena (kõik protsessid);
- R27 teave tagastatud kaupade kohta, mis on esitatud tavaliste arveridadena (kõik protsessid);
- R28 kirjeldav teave kaupade ja teenuste atribuutide kohta arverea tasandil (kõik protsessid);
- R29 teave kaupade ja teenuste päritoluriigi kohta arverea tasandil (kõik protsessid);

- R30 arverea ajavahemik arverea tasandil (protsess P2, P11);
- R31 üks tarnekuupäev dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R32 üks tarnekoht või -aadress dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R33 arveobjekti identifitseerimine dokumendi ja rea tasandil (protsess P2);
- R34 tarneperiood/arve ajavahemik dokumendi tasandil (protsess P2, P11);
- R35 lisatud dokumendid piiratud hulgast failitüüpidest (kõik protsessid);
- R36 mitu lisatud või viidatud manust dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R37 käibemaksukategooria ja -määr arverea tasandil (kõik protsessid);
- R38 käibemaksu kogusummad kategooriate kaupa dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R39 kogus ja netosumma (käibemaksuta) arverea tasandil (kõik protsessid);
- R40 kõik dokumendi ja arverea tasandil esindatud summad, mis moodustavad arve kogusumma ja maksmisele kuuluva summa (kõik protsessid);
- R41 viide müügitellimusele, mille müüja on väljastanud dokumendi tasandil (kõik protsessid);
- R42 alla-/juurdehindluse protsendimäär ja baassumma dokumendi ja arverea tasandil (kõik protsessid);
- R44 teave, mis võimaldab saadud e-arve automaatset valideerimist (kõik protsessid).

Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- viide mitmele seotud ostutellimusele;
- viide ühele või mitmele seotud ostutellimuse reale päise tasandil;
- viide mitmele seotud ostutellimuse reale rea tasandil;
- viide mitmele lepingule;
- viide ühele või mitmele hinnakirjale;
- viide rohkem kui ühele lähetusdokumendile või saatelehele;
- viide täpsele tarneajale;
- viide vähemalt ühele tarneteatele, saatelehele või lähetusdokumendile või reale arverea tasandil;
- viide rohkem kui ühele vastuvõtudokumendile;
- viide ühele või mitmele vastuvõtudokumendi reale arverea tasandil;
- viide tõendavatele dokumentidele arverea tasandil;
- viide ühele või mitmele tarbimisaruandele või tulemuste protokollile;
- viide ühele või mitmele ettemaksearvele;
- viide mitmele (müüja väljastatud) müügitellimusele;
- alla- ja juurdehindluse alamread;
- tarnitud kaupade ja teenuste kogused, kui need erinevad arvele märgitud kogustest;
- tellitud kaupade ja teenuste kogused, kui need erinevad arvele märgitud kogustest;
- tähtjaks täitmata tellimustega hõlmatud kaupade ja teenuste kogused, kui need erinevad arvele märgitud kogustest;
- kaupade ja teenuste kodeeritud atribuudid;
- konkreetne kodeeritud kvaliteediteave kaupade või teenuste kohta;

- struktureeritud mõõdetavad väärtused;
- kaupade ja teenuste saatepartiide numbrid (välja arvatud vabas tekstis);
- seerianumbrid või muud identifitseerimisnumbrid (nt teenuseid osutava isiku kohta) (välja arvatud vabas tekstis);
- viide mitmele tarnele;
- viide tarnele arverea tasandil.

5.3.4 Käibemaksu aruandlus

Arvet kasutatakse käibemaksuteabe edastamiseks müüjalt ostjale, et ostja ja müüja suudaksid korrektselt käsitleda käibemaksu broneerimist ja aruandlust. Arve peaks sisaldama piisavalt teavet, et ostja ja audiitor saaksid kindlaks teha, kas arve on käibemaksu seisukohast korrektne.

Arve peab võimaldama määrata käibemaksusüsteemi, maksude arvutamise ja kirjeldamise Euroopa direktiivi 2006/112/EÜ [2] ja selle hilisematele muudatuste kohaselt. Käibemaksuaruandlus kehtib kõigi protsesside kohta.

Põhiarve mudeli käsituslusalasse kuulub järgmine:

- R45 teave kehtivate käibemaksualaste õigusaktide nõuete kindlaksmääramiseks ning nende väljaarvutamiseks ja nendest teatamiseks;
- R46 teave käibemaksukohustuse tekkimise kuupäeva kohta dokumendi tasandil;
- R47 vajalikud elemendid riiklike käibemaksunõuete täitmiseks, mida kohaldatakse riiklikele ja välismaistele ostjatele väljastatud arvete suhtes, näiteks müüja õiguslik registreerimisstaatus;
- R48 teave toetamaks järgmisi käibemaksu kasutamise juhtumeid:
 - arved tarnete eest, mille pealt tuleb tasuda käibemaks;
 - arved tarnete eest, mille pealt pole vaja käibemaksu tasuda maksuvabastuse alusel;
 - arved tarnete eest, mille puhul müüja kaubad ja teenused on käibemaksust vabastatud rea tasandil;
 - pöördmaksustamise alusel väljastatud tarnete arved;
 - arved maksuvabade ühendusesiseste tarnete kohta, mille ese tuleb soetada ühendusesiseselt;
 - direktiivi 2006/112/EÜ [2] käsituslusalast välja jäävate tarnete arved (käibemaksuta arved);
- R49 käibemaksu kogusumma dokumendi tasandil;
- R50 käibemaksu määraga maksustatav kogusumma dokumendi tasandil;
- R51 maksuvabastuse tõendamiseks vajalik lisateave, kui käibemaksu ei nõuta maksuvabastuse alusel dokumendi ja arverea tasandil;
- R52 müüja ja ostja juriidiline registreerimisnumber ja käibemaksukohustuslasena registreerimise number ning tarnija maksuesindaja käibemaksukohustuslasena registreerimise number;
- R53 ostja, müüja ja tarnija maksuesindaja ametlik postiaadress, tegevuskoht ja asukoht;
- R54 arve valuuta ja käibemaksu arvestusvaluuta dokumendi tasandil, kui see erineb arve valuutast;
- R55 koodid vabastuse saamiseks dokumendi ja arverea tasandil.

Põhiarve mudeli käsituslusalasse ei kuulu järgmine:

- tagastamistaotlused (direktiiv 2008/9/EÜ [5]);
- struktureeritud teave, mis tavaliselt esitatakse äridokumentide joonealustes märkustes, näiteks:

- müüja aktsia-/osakapitali summa;
- müüja õiguslik vorm.

5.3.5 Auditeerimine

Ettevõtted kas auditeerivad end ise sisekontrolli korras või auditeerivad neid välised isikud teatava õigusliku kohustuse raames. Arvepidamine on korrapärane, pidev protsess, samas kui audit on eraldiseisev läbivaatamine, et veenduda, et arvepidamise korrektsuses. Auditeerimisprotsessis esitatakse arvele teatavad teabenõuded. Nende nõuete peamine eesmärk on võimaldada arvepidamistehingu autentsuse ja terviklikkuse kontrollimist. Auditeerimisnõuded kehtivad kõigi eespool nimetatud protsesside suhtes.

Põhiarve mudelile vastavad arved toetavad auditeerimisprotsessi, sest need annavad piisavalt teavet:

- asjakohase ostja ja müüja identifitseerimiseks;
- kaubeldavate toodete ja teenuste identifitseerimiseks, sealhulgas nende kirjelduse, väärtuse ja koguse alusel;
- andmete kohta arve ja selle tasumiseks tehtava makse ühendamiseks;
- arve ühendamiseks asjakohaste dokumentidega, näiteks lepingu ja ostutellimusega.

Põhiarve mudeli käsituslusalasse kuulub järgmine:

R56 piisav teave auditeerimisprotsessi toetamiseks seoses järgmisega:

- arve identifitseerimine;
- arve väljastamiskuupäeva identifitseerimine;
- kaubeldavate toodete ja teenuste identifitseerimine, sealhulgas nende kirjelduse, väärtuse ja koguse alusel;
- andmed arve ja selle arveldamise ühendamiseks;
- teave arve ühendamiseks asjakohaste dokumentidega, näiteks lepingu, ostutellimuse ja lähetusdokumendiga;
- teave arve parandamise põhjuse kohta (protsess P10);

R57 arve tasandil järgmist rolli täitvate isikute identifitseerimine, sealhulgas nende juriidiline nimi ja aadress:

- müüja (sealhulgas müüja ärinimi);
- ostja;
- tarne saaja (kui see ei ole ostja);
- makse saaja (kui see ei ole müüja);
- tarnija maksuesindaja.

Põhiarve mudeli käsituslusalasse ei kuulu järgmine:

- järgmiste isikute või nähtuste identifitseerimine:
 - vedaja;
 - võlausaldaja (kui see ei ole makse saaja);
 - võlgnik (kui see ei ole ostja);
 - müüja teenus või äriüksuse tunnus, mille on väljastanud ostja;
 - vahesummad osade ridade kohta.

5.3.6 Maksmine

Arve on maksenõue. Arve võidakse väljastada enne või pärast makse teostamist. Kui arve väljastatakse enne maksmist, on tegemist ostjale esitatud maksenõudega, millisel juhul sisaldab arve tavaliselt teavet, mille alusel saab ostja võlgnikuna nõuetekohaselt algatada makse ülekandmise, välja arvatud juhul, kui see teave on juba eelnevalt lepingutes või ostjale eraldi esitatud maksejuhiste abil kokku lepitud.

Kui arve väljastatakse pärast maksmist, (näiteks kui tellimusprotsess sisaldas maksejuhiseid, kui makstakse krediitkaardiga või kui tegemist on interneti- või telefonistuga), võib arve sisaldada teavet tehtud makse kohta, et ostjal oleks lihtsam arve ja makse omavahel ühildada. Arve võidakse osaliselt tasuda enne selle väljastamist, näiteks kui tellimuse kinnitamiseks tehakse ettemakse.

Põhiarve mudelile vastavates arvetes tuleks määrata kindlaks arve tasumise viis ja selgelt märkida, millist maksesummat nõutakse. Arved peaksid sisaldama andmeid, mis on vajalikud pangaülekannete toetamiseks ühtse euromaksete piirkonna (*Singe Euro Payments Area*, SEPA) kohaselt, kui makse tehakse eurodes, ja asjakohaste riiklike maksetavade kohaselt, kui makse tehakse muus valuutas. Põhiarve mudelile vastavaid arveid saab tasuda krediidikorralduse, otsekorralduse ja maksekaardiga.

Makseteavet on vaja kõikide protsesside puhul.

Põhiarve mudeli käsitlusalasasse kuulub järgmine:

- R58 arveldusviisi identifitseerimine;
- R59 nõutav maksesumma;
- R60 kuupäev, mil makse tuleb tasuda;
- R61 vajalikud andmed pangaülekannete toetamiseks SEPA ja riiklike süsteemide kohaselt;
- R62 viitenumber ja täiendavad andmed, mis tuleb lisada maksele;
- R63 viitenumber ja täiendavad andmed, mis tuleb lisada maksele, et siduda makse arvega;
- R64 teave, mis võimaldab arve siduda arveldamiseks kasutatud maksekaardiga;
- R65 põhiteave sisekaubanduses kasutatavate riiklike maksesüsteemide toetamiseks;
- R66 teave ettemakstud summa kohta;
- R67 arved, mille kogusumma on null;
- R68 arved, mille tasumisele kuuluv summa on null;
- R69 vajalikud andmed otsekorralduste toetamiseks;
- R70 ettemaksearved.

Põhiarve mudeli käsitlusalasasse ei kuulu järgmine:

- osamaksed;
- viited ettemaksetele;
- ennetähtaegsete maksete krediit struktureeritud viisil;
- struktureeritud vormis skeemid viiviste maksmiseks;
- tsiteeritud või viidatud struktureeritud maksetingimused.

5.3.7 Varud

Ostja kasutab arveid mõnikord selleks, et paigutada kaup varude hulka, asendades sellega asjakohasemad dokumendid, nagu lähedusdokumendid või pakkelehed. Põhiarve mudel ei toeta varude haldamist, kuigi teavet, mida antakse põhiarve mudelis toetatud muude protsesside jaoks, võidakse kasutada kaupade varudesse paigutamiseks.

Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- teave varude haldamise toetamiseks.

5.3.8 Tarneprotsess

Asjaomased äripartnerid võivad kasutada arveid: tellimuse komplekteerimiseks, tarnejuhiste andmiseks ja tellimuse vastuvõtmiseks, asendades sellega sobivamaid dokumente, nagu näiteks: lähetusjuhised, veodokumendid või pakkelehed. Põhiarve mudeli käsitusala ei hõlma siiski spetsiifilist tuge tarneprotsessidele, mistõttu tuleks kasutada muid asjakohaseid e-dokumente.

Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- teave tarneprotsessi toetamiseks;
- tarnetingimused.

5.3.9 Tollivormistus

Kui kaup läbib tollivormistuse, võib arvel esitada olulist teavet tollis vormistatava kauba kohta. Tollivormistus võib hõlmata ka eriteavet, näiteks artiklite päritolu, kasutatud materjalide ja muude küsimuste kohta, mis võivad mõjutada klassifitseerimist ning imporditollimaksude ja muude maksude arvutamist. Tolli jaoks võib arve sisaldada ka tolliklassifikatsiooni.

Põhiarve mudel ei ole otseselt mõeldud tollivormistuse toetamiseks, kuigi tollivormistuse eesmärgil võidakse kasutada teavet, mis on esitatud muude arvega toetatud protsesside kohta.

Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- eritoetus tollivormistuse jaoks.

5.3.10 Turundus

Arveid võib kasutada turundussõnumite edastamiseks ostjale teksti või pildi kujul, kuid põhiarve mudel ei hõlma konkreetset turundusteavet.

Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- eritoetus turustamisele.

5.3.11 Aruandlus

Arved, näiteks kommunaalteenuste arved, sisaldavad sageli üksikasjalikku teavet teenuste kasutamise kohta, andes ülevaate koondarve jaotumisest. Põhiarve mudel ei hõlma konkreetset aruandlusteavet, aga sellist teavet saab edastada näiteks lisadega.

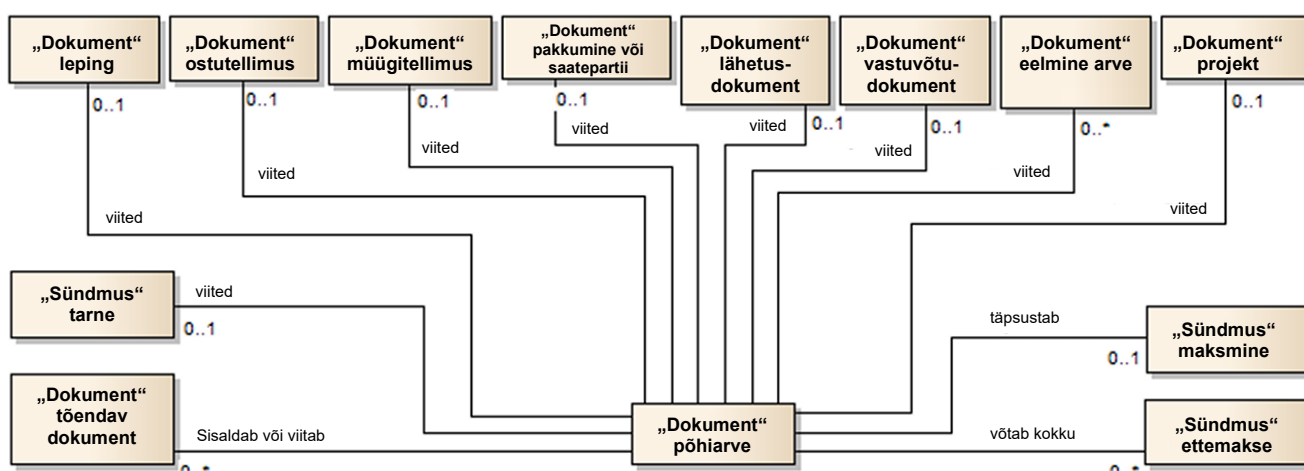
Põhiarve mudeli käsitusallas ei kuulu järgmine:

- konkreetne aruandlusteave.

5.4 Põhiarve mudel seoses muude hankemenetluse dokumentidega

Põhiarve mudeliga kooskõlas olev arve võib viidata ainult ühele ostutellimusele ja ühele tarnele. Sellist arvet võib kasutada, kui piisab ainult üldistest ja kvalifitseerimata viidetest mitmele ostutellimusele ja/või tarnele. Arvete automaatne töötlemine eeldab aga üldjuhul selgesõnalisi ja kvalifitseeritud viiteid. Põhiarve mudelit tuleks sellisel juhul täiendada laiendusega, mis toetab ühe arve esitamist mitme ostutellimuse ja tarne eest. Teise võimalusena võidakse võtta meetmeid äriprotsessi muutmiseks ja ühe arve saatmiseks iga ostutellimuse või tarne kohta. Seda eelkõige elektroonilise algatamise mugavuse seisukohast, mis võimaldab sagedamini arveid esitada.

Suhted arve ja muude dokumentide ning sündmuste vahel on esitatud joonisel 14. Loetletud dokumente tuleks tõlgendada jaotises 5.2 modelleeritud asjakohaste äriprotsesside ulatuses.

Joonis 14 — Arveid käsitlevad suhted

MÄRKUS 1 Ostutellimus on objekt, mis võib tuleneda mitmete dokumentide, näiteks kinnituste ja ostutellimuse muudatuste vahetamisest.

MÄRKUS 2 Põhiarve mudeli kohaselt ei viita arve igale ettemaksejuhtumile, vaid toob välja ettemakstud kogusumma.

6 E-ARVE JA KREEDITARVE PÕHIELEMENTIDE SEMANTILINE ANDMEMUDEL

6.1 Sissejuhatus

Peatükis 6 kirjeldatakse teabeelemente ja teabeelementide rühmi, mis moodustavad e-arve põhielementide semantilise andmemudeli, samuti nende seoseid ja ärireegleid, mis on vajalikud, et tagada kooskõlas olevas põhidokumendis (üksikarve) esitatud andmete terviklikkus ja järjepidevus.

Põhidokument on põhjarve mudeliga kooskõlas, kui see vastab kõigile peatükis 6 määratletud reeglitele.

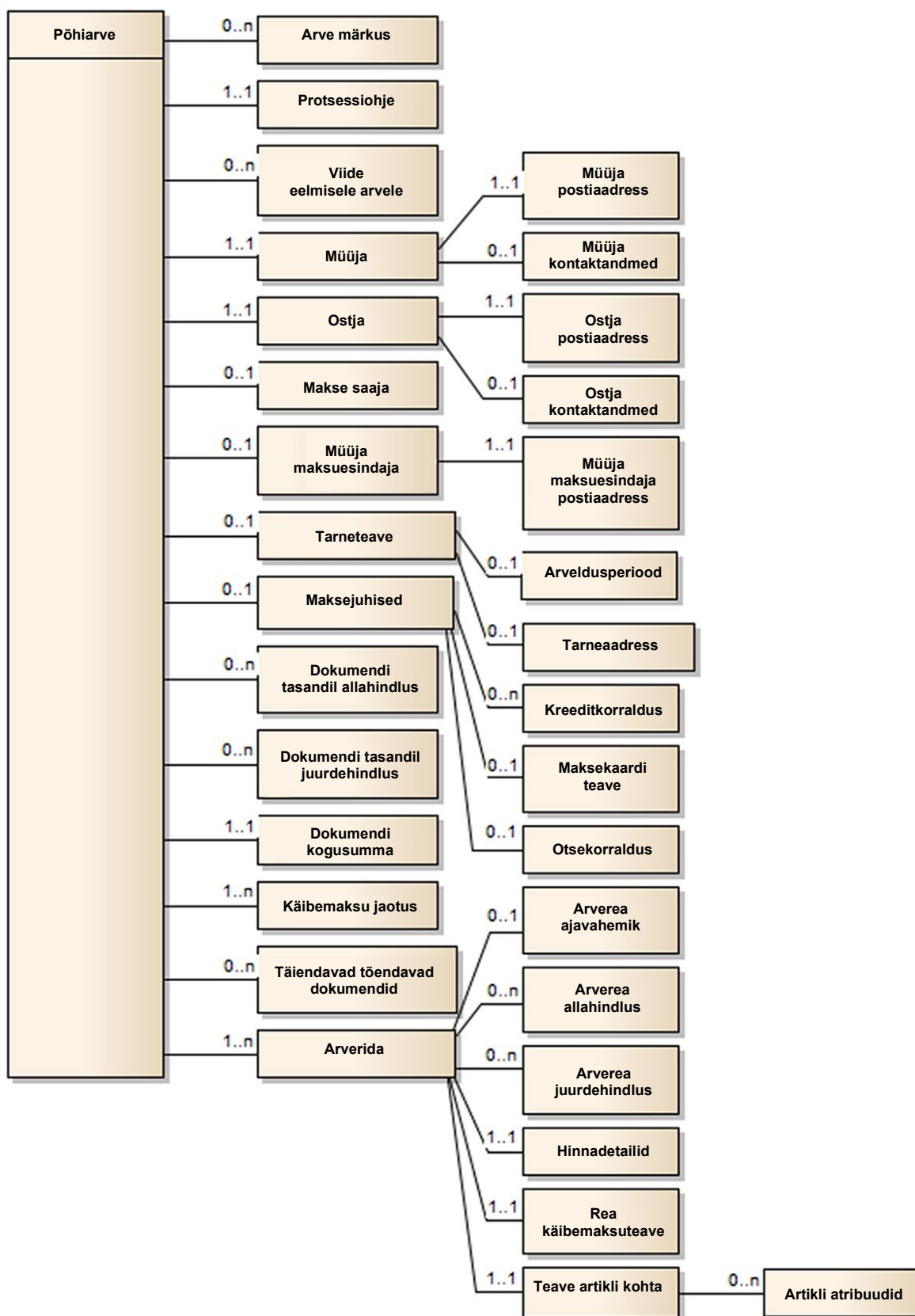
Arve väljastaja vastutab selle eest, et arve vastaks asjakohastes õigusaktides määratletud reeglitele, sealhulgas isikuandmete kaitsega seotud nõuetele, samuti müüja ja ostja vahelise kaubandussuhte raames kehtestatud reeglitele. Kui arve vastab käesolevas peatükis 6 kirjeldatud e-arve põhielementide semantilise andmemudeli reeglitele, ei taga see arve õiguslikku vastavust VÕI kooskõla lepinguliste kohustustega.

Joonisel 15 on esitatud ülevaade semantilises mudelis sisalduvatest teabeelementide rühmadest. Iga rühma ja nende üksikasjalikku sisu selgitatakse põhjalikult jaotises 6.2.

Jaotises 6.3 on toodud põhidokumendis esitatud andmete terviklikkuse ja järjepidevuse tagamiseks määratletud ärireeglid.

Jaotises 6.4 täpsustatakse semantilist andmetüüpi, mis on määratud põhiarve mudeli üksikutele teabeelementidele, et täpsustada andmete vormingut ja kohaldatavaid metaandmenõudeid.

Arvutuste näited on esitatud jaotises 6.5.

MÄRKUS Joonisel on näidatud ainult teabeelementide rühmad. Üksikuid teabeelemente ei ole näidatud.

Joonis 15 — Ülevaade semantilisest mudelist

6.2 Selgitused

Jaotises 6.3 esitatud tabelis kirjeldatakse ridade arvestuses iga teabelementi ja teabelementide rühma, mis moodustab e-arve põhielementide semantilise andmemudeli, esitades iga real järgmise teabe:

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärged	Nõude ID	Semantiline andmetüüp
----	--------	--------------	-----------	-----------	---------------	----------	-----------------------

ID: teabelemendi (BT kui *Business Term* ehk äritermin) ja teabelementide rühma (BG kui *Business terms Group* ehk äriterminite rühm) identifikaator. Identifikaatorid ei ole tingimata järjestikku või järjekorras.

Tasand: näitab, millisel tasandil mudelis see teabelement esineb:

- +: mudeli esimene tasand;
- ++: mudeli teine tasand. Teabelement (või teabelementide rühm) kuulub mudeli esimesel tasandil määratletud teabelementide rühma;
- +++: mudeli kolmas tasand. Teabelement (või teabelementide rühm) kuulub mudeli teisel tasandil määratletud teabelementide rühma;
- ++++: mudeli neljas tasand. Teabelement kuulub mudeli kolmandal tasandil määratletud teabelementide rühma.

Kardinaalsus: ka paljusus – seda kasutatakse selleks, et näidata, kas teabelement (või teabelementide rühm) on kohustuslik või tingimuslik ja kas see on korratav. Kardinaalsust tuleb alati analüüsida teabelemendi kasutamise kontekstis. Näide: makse saaja nimi on põhiarve mudelis kohustuslik, kuid ainult siis, kui makse saaja on märgitud ja kui see on asjakohane.

Eksisteerivad järgmised kardinaalsused:

- 1..1: kohustuslik – teabelement (või teabelementide rühm) peab esinema igas nõuetega kooskõlas olevas põhidokumendis minimaalselt ja maksimaalselt ühel korral;
- 1..n: kohustuslik ja korduv – teabelement (või teabelementide rühm) peab esinema igas nõuetega kooskõlas olevas põhidokumendis minimaalselt ühel korral ilma maksimumpiiranguta;
- 0..1: tingimuslik – teabelement (või teabelementide rühm) võib kooskõlas olevas põhidokumendis esineda vähemalt null korda ja maksimaalselt ühe korra; selle kasutamine sõltub sätestatud ärireeglitest ning äritehingu suhtes kohaldatavatest regulatiivsetest, äriilistest ja lepingulistest tingimustest;
- 0..n: tingimuslik ja korduv – teabelement (või teabelementide rühm) võib kooskõlas olevas põhidokumendis esineda vähemalt null korda ja ilma maksimumpiiranguta; selle kasutamine sõltub sätestatud ärireeglitest ning äritehingu suhtes kohaldatavatest regulatiivsetest, äriilistest ja lepingulistest tingimustest.

Äritermin: põhjarve mudelis kasutatava teabeelemendi nimi või omavahel seotud teabeelementide sidusrühma nimi, mis esitatakse loogilise tähenduse andmiseks.

Kirjeldus: teabeelemendi semantilise tähenduse kirjeldus.

Kasutusmärke: selgitav teave selle kohta, kuidas teabeelementi tuleb või võib kasutada (näiteks arvutuseeskirjad).

Nõude ID: nõude identifikaator, mis esitatakse teabeelemendi jälgitavuse demonstreerimiseks koos peatükis 5 määratletud vastava nõudega.

Semantiline andmetüüp: teabeelemendi suhtes kohaldatav andmeformaad (vt 6.5).

Täiendavad komponendid või atribuudid määratakse koos äriterminiga, mille juurde nad kuuluvad.

Juhime tähelepanu, et äriterminites, kirjeldustes ja kasutusmärgetes kasutatakse terminit „arve“ ka kreditarvete puhul, kui ei ole mainitud teisiti.

6.3 Semantiline mudel

Tabel 2 — E-arve põhielementide semantiline andmemudel

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-1	+	1..1	Arve number	Arve kordumatu tunnus.	Direktiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 226 lõikes 2 nõutav järjekorranumber, mis võimaldab arvet üheselt identifitseerida müüja ärikontekstis, ajalise raamistikus, operatsioonisüsteemides ja registrites. See võib põhineda ühel või mitmel numbriseerial, mis võib sisaldada ka tärkandmeid. Ühtegi identifitseerimiskeemi ei kasutata.	R56	Identifikaator
BT-2	+	1..1	Arve väljastamise kuupäev	Kuupäev, mil arve väljastati.		R56	Kuupäev
BT-3	+	1..1	Arve tüübi kood	Kood, mis määrab arve funktsionaalse tüübi.	Faktuuarved ja kreeditarved on määratletud vastavalt UNTDID 1001 [6] kannetele. Vajaduse korral võib konkreetsete arvete või kreeditarvetega kasutada ka muid UNTDID 1001 [6] kirjeid.	R44	Kood
BT-5	+	1..1	Arve valuuta kood	Valuuta, milles on esitatud kõik arve summad, välja arvatud käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas.	Arve tuleb esitada ainult ühes valuutas, välja arvatud arve käibemaksu kogusumma, mis on arvestusvaluutas (BT-111) käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 230 kohaselt. Kehtivate valuutade nimekirjad on registreeritud ISO 4217 standardi „Codes for the representation of currencies and funds“ haldamist korraldava asutuse juures.	R54, R47	Kood

³ Selle järele lisatud „Tüüp“ on loetavuse huvides kustutatud.

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-6	+	0..1	Käibemaksu arvestusvaluuta kood	Müüja riigis käibemaksu arvestuse ja aruandluse eesmärgil kasutatav või nõutav valuuta.	Kasutatakse koos arve käibemaksu kogusummaga arvestusvaluutas (BT-111), kui käibemaksu arvestusvaluuta kood erineb arve valuutakoodist. Kehtivate valuutade nimekirjad on registreeritud ISO 4217 standardi „Codes for the representation of currencies and funds“ haldamist korraldava asutuse juures. Lisateavet leiata nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ [2] artiklist 230.	R54	Kood
BT-7	+	0..1	Käibemaksu arvestamise kuupäev	Käibemaksu arvestamise kuupäev müüja ja ostja jaoks, kui see kuupäev on võimalik kindlaks määrata ja see erineb arve väljastamise kuupäevast käibemaksudirektiivi kohaselt.	Maksu arvestamise kuupäev on tavaliselt kaupade tarnimise või teenuste osutamise kuupäev („maksustamise baaskuupäev“). Kasutusel on mitmeid variante. Lisateavet leiata nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 226 lõikest 7. See element on nõutav, kui käibemaksu arvestamise kuupäev erineb arve väljastamise kuupäevast. Nii ostja kui ka müüja peaksid kasutama maksu arvestamise kuupäeva, kui müüja on selle esitanud. BT-7 ja BT-8 on üksteist välistavad.	R45 R46	Kuupäev

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-8	+	0..1	Käibemaksu arvestamise kuupäeva kood	Selle kuupäeva kood, mil müüja ja ostja peavad käibemaksu arvestama.	Koodis tuleb eristada järgmisi UNTDID 2005 [6] kirjeid: - arve dokumendi väljastamise kuupäev; - tarnekuupäev, tegelik; - seni makstud. Käibemaksu arvestamise kuupäeva koodi kasutatakse juhul, kui käibemaksu arvestamise kuupäev ei ole arve väljastamise ajal teada. BT-8 ja BT-7 on üksteist välistavad.	R45 R46	Kood
BT-9	+	0..1	Maksetähtaeg	Makse tegemise tähtaeg.	Maksetähtaeg kajastab netomakse tähtpäeva. Osaliste maksete puhul märgitakse esimese netomakse tähtpäev. Keerulisemate maksetingimuste kirjeldus on võimalik esitada BT-20 maksetingimustes.	R60	Kuupäev
BT-10	+	0..1	Viide ostjale	Ostja määratud identifikaator, mida kasutatakse sisemise marsruutimise eesmärgil.	Identifikaatori määrab ostja (nt kontaktitunnus, osakond, kontori tunnus, projektkood), aga arvel esitab selle müüja.	R8	 Kood
BT-11	+	0..1	Viide projektile	Projekti tunnus, millele arve viitab.		R44	Viide dokumendile
BT-12	+	0..1	Viide lepingule	Lepingu tunnus.	Lepingu identifikaator peaks olema ainulaadne konkreetse kaubandussuhte kontekstis ja kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.	R7	Viide dokumendile
BT-13	+	0..1	Viide ostutellimusele	Viidatud ostutellimuse identifikaator, mille ostja on väljastanud.		R5, R56	Viide dokumendile
BT-14	+	0..1	Viide mügitellimusele	Viidatud mügitellimuse identifikaator, mille müüja on väljastanud.		R41	Viide dokumendile
BT-15	+	0..1	Viide vastuvõtudokumendile	Viidatud vastuvõtudokumendi identifikaator.		R10, R56	Viide dokumendile

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärke	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-16	+	0..1	Viide lähetusdokumendile	Viidatud lähetusdokumendi identifikaator.		R9, R56	Viide dokumendile
BT-17	+	0..1	Viide pakkumisele või saatepartile	Pakkumiskutse või saatepartii tunnus, millega arve on seotud.	Mõnes riigis tuleb esitada viide pakkumiskutsele, mille tulemusena leping sõlmiti.	R7, R4	Viide dokumendile
BT-18	+	0..1	Arvel oleva objekti identifikaator	Arve aluseks oleva objekti identifikaator, mille annab müüja.	See võib olla tellimusnumber, telefoninumber, mõõtepunkt, sõiduk, isik jne.	R33	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Arvel oleva objekti identifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui saaja ei saa aru, millist skeemi identifikaatori jaoks kasutatakse, tuleks kasutada tingimuslikku skeemi identifikaatorit, mis tuleb valida UNTDID 1153 koodiloendi [6] kirjete hulgast.		
BT-19	+	0..1	Viide ostja arvepidamisele	Tekstiline väärtus, mis täpsustab, kuhu kirjendada asjakohased andmed ostja finantsarvestuses.		R2, R4	AC Kood AC
BT-20	+	0..1	Maksetingimused	Maksmisele kuuluva summa suhtes kohaldatavate maksetingimuste tekstiline kirjeldus (sealhulgas võimalike trahvide kirjeldus).	See element võib sisaldada mitmeid ridu ja mitmeid termineid.	R60	AC Kood AC
BG-1	+	0..n	ARVE MÄRKUS	Rühm äritermineid, mis sisaldavad arve seisukohast asjakohaseid tekstilisi märkusi ja mille puhul on ära näidatud märkuse teema.		R56	
BT-21	++	0..1	Arve märkuse teema kood	BT-22 tekstilise märkuse teema.	Valitakse UNTDID 4451 [6] kirjete hulgast.	R56	AC Kood AC

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-22	++	1..1	Arve märkus	Tekstiline märkus, mis sisaldab struktureerimata teavet seoses arve kui tervikuga.	Näiteks paranduse või loovutamismärkuse põhjus, kui arve on faktoooritud.	R56	 Kood
BG-2	+	1..1	PROTSESSIOHJE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve dokumendi suhtes kohaldatava äriprotsessi ja reeglite kohta.		R44	
BT-23	++	0..1	Äriprotsessi tüüp	Identifitseerib tehingu äriprotsessi konteksti, et ostja saaks arvet asjakohaselt töödelda.	Selle määrab ostja.	R44	 Kood
BT-24	++	1..1	Spetsifikatsiooni identifikaator	Spetsifikatsiooni tunnus, mis sisaldab kogu semantilist sisu ja kõiki kardinaalsusi ja ärireegleid käsitlevaid reegleid, millele vastavad põhidokumendi andmed.	See tuvastab kooskõla või vastavuse selle dokumendiga. Kooskõlastatud arvetel on märgitud: urn:cen.eu:en16931:2017. Kasutaja spetsifikatsiooniga kooskõlas olevad arved võivad selle kasutaja spetsifikatsiooni siin identifitseerida. Ühtegi identifitseerimis skeemi ei kasutata.	R44	Identifikaator
BG-3	+	0..n	VIIDE EELMISELE ARVELE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ühe või mitme eelmise arve kohta.	Kasutatakse kui: - eelmist arvet parandatakse; - lõpparve viitab eelnevatele osaarvetele; - lõpparve viitab eelnevatele ettemaksearvetele.	R11 R12	
BT-25	++	1..1	Viide eelmisele arvele	Müüja varem saadetud arve tunnus.		R11 R12	Viide dokumendile
BT-26	++	0..1	Eelmise arve väljastamise kuupäev	Kuupäev, mil eelmise arve väljastati.	Eelmise arve väljastamise kuupäev tuleb esitada juhul, kui eelmise arve identifikaator ei ole unikaalne.	R11 R12	Kuupäev

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-4	+	1..1	MÜÜJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja kohta.		R48	
BT-27	++	1..1	Müüja nimi	Täielik ametlik nimi, millega müüja on registreeritud riigi juriidiliste isikute registris või maksukohustuslasena või mille all müüja kaupleb muul viisil isiku või isikutena.		R48	AC Kood AC
BT-28	++	0..1	Müüja ärinimi	Nimi, mille all müüjat tuntakse, aga mis ei ole müüja nimi (tuntud ka kui ärinimi).	Seda võib kasutada, kui see erineb müüja nimest.	R48	AC Kood AC
BT-29	++	0..n	Müüja identifikaator	Müüja tunnus.	Paljudes süsteemides kuulub müüja identifikaator põhiteabe hulka. Määrata või täpsustada võib mitu müüja identifikaatorit. Neid võib eristada erinevate identifitseerimisskeemide abil. Kui skeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt eelnevalt vahetatud ostja määratud müüja identifikaator. Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeemi identifikaator valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.	R57	Identifikaator

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärke	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-30	++	0..1	Müüja juriidiline registreerimistunnus	Ametliku registripidaja väljastatud identifikaator, mis tuvastab müüja kui juriidilise isiku.	Kui identifitseerimiskeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada.	R52	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Müüja juriidilise registreerimistunnuse identifitseerimiskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimiskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.		
BT-31	++	0..1	Müüja KMKR	Müüja käibemaksukohustuslasena registreerimise number.	KMKR number, mille ees on riigikood. Käibemaksukohustuslasena registreeritud tarnija peab lisama oma KMKR numbri, välja arvatud juhul, kui ta kasutab maksuesindajat.	R52	Identifikaator
BT-32	++	0..1	Müüja maksukohustuslase identifikaator	Müüja kohalik tunnus (määratletakse müüja aadressi alusel) maksustamise eesmärgil või viide, mis võimaldab müüjal märkida oma maksukohustuslase staatus.	See teave võib mõjutada viisi, kuidas ostja arveldab makseid (näiteks sotsiaalkindlustusmaksleid). Kui müüja ei ole registreeritud maksumaksjana, siis mõnes riigis peab ostja maksusumma müüja eest kinni pidama ja ära tasuma.	R47	Identifikaator
BT-33	++	0..1	Müüja täiendav õiguslik teave	Müüja seisukohast oluline õiguslik lisateave.	Näiteks aktsia-/osakapital.	R47	 Kood
BT-34	++	0..1 1..1	Müüja e-posti aadress Skeemi identifikaator	Tähistab müüja e-posti aadressi, kuhu võib saata taotluse tasandil vastuse arvele. Müüja e-posti aadressi identifitseerimiskeemi identifikaator.	Skeemi identifikaator tuleb valida Euroopa Ühendamise Rahastu peetavast nimekirjast.	R13 R57	Identifikaator

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-5	++	1..1	MÜÜJA POSTIAADDRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja aadressi kohta.	Õiguslikele nõuetele vastamiseks tuleb ära täita vajalikud aadressi osad.	R53	
BT-35	+++	0..1	Müüja aadressirida 1	Aadressi peamine aadressirida.	Tavaliselt tänava nimi ja number või postkontori kirjakast.	R53	AC Kood AC
BT-36	+++	0..1	Müüja aadressirida 2	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	AC Kood AC
BT-162	+++	0..1	Müüja aadressirida 3	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	AC Kood AC
BT-37	+++	0..1	Müüja linn	Müüja aadressijärgse linna, aleviku või küla üldnimetus.		R53	AC Kood AC
BT-38	+++	0..1	Müüja sihtnumber	Adressaadi kinnistupõhise teeninduspiirkonna identifikaator asjakohase postiteenistuse andmetel.	Näiteks sihtnumber.	R53	AC Kood AC
BT-39	+++	0..1	Müüja riigi jaotis	Riigi jaotis.	Näiteks piirkond, maakond, osariik, provints jne.	R53	AC Kood AC
BT-40	+++	1..1	Müüja riigi kood	Kood riigi identifitseerimiseks.	Kui maksuesindaja pole täpsustatud, siis on tegemist riigiga, kus tuleb maksta käibemaksu. Kehtivate riikide nimekirjad on registreeritud standardi EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“ haldamist korraldava asutuse juures.	R53	Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-6	++	0..1	MÜÜJA KONTAKT-ANDMED	Rühm äritermineid, mis sisaldavad müüja kontaktandmeid.		R57	
BT-41	+++	0..1	Müüja kontaktpunkt	Juriidilise isiku kontaktpunkt.	Näiteks isiku nimi, kontaktandmed, osakonna või büroo andmed.	R57	AC Kood AC
BT-42	+++	0..1	Müüja telefoninumber	Kontaktpunkti telefoninumber.		R57	AC Kood AC
BT-43	+++	0..1	Müüja e-posti aadress	Kontaktpunkti e-posti aadress.		R57	AC Kood AC
BG-7	+	1..1	OSTJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ostja kohta.		R57	
BT-44	++	1..1	Ostja nimi	Ostja täisnimi.		R57	AC Kood AC
BT-45	++	1..1	Ostja ärinimi	Nimi, mille all ostjat tuntakse, aga mis ei ole ostja nimi (tuntud ka kui ärinimi).	Seda võib kasutada, kui see erineb ostja nimest.	R57	AC Kood AC
BT-46	++	0..1	Ostja identifikaator	Ostja tunnus.	Kui skeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt eelnevalt vahetatud müüja määratud ostja identifikaator.	R57	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Ostja identifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.		

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-47	++	0..1	Ostja juriidiline registreerimistunnus	Ametliku registripidaja väljastatud identifikaator, mis tuvastab ostja kui juriidilise isiku.	Kui identifitseerimisskeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt identifikaator, mida kasutatakse ainult kohaldatavas õiguskeskkonnas.	R47, R52, R57	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Ostja juriidilise registreerimistunnuse identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.		
BT-48	++	0..1	Ostja KMKR	Ostja käibemaksukohustuslase-na registreerimise number.	KMKR number, mille ees on riigikood lähtuvalt standardist EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“.	R45, R52, R57	Identifikaator
BT-49	++	0..1 1..1	Ostja e-posti aadress Skeemi identifikaator	Määratleb ostja e-posti aadressi, kuhu arve edastatakse. Ostja e-posti aadressi identifitseerimisskeemi identifikaator.	Skeemi identifikaator tuleb valida Euroopa Ühendamise Rahastu peetavast nimekirjast.	R13, R57	Identifikaator
BG-8	++	1..1	OSTJA POSTIAADDRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ostja postiaadressi kohta.	Õiguslikele nõuetele vastamiseks tuleb ära täita vajalikud aadressi osad.	R53	
BT-50	+++	0..1	Ostja aadressirida 1	Aadressi peamine aadressirida.	Tavaliselt tänava nimi ja number või postkontori kirjakast.	R53	 Kood
BT-51	+++	0..1	Ostja aadressirida 2	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	 Kood
BT-163	+++	0..1	Ostja aadressirida 3	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-52	+++	0..1	Ostja linn	Ostja aadressijärgse linna, aleviku või küla üldnimetus.		R53	AC Kood AC
BT-53	+++	0..1	Ostja sihtnumber	Aadressaadi kinnistupõhise teeninduspiirkonna identifikaator asjakohase postiteenistuse andmetel.	Näiteks sihtnumber.	R53	AC Kood AC
BT-54	+++	0..1	Ostja riigi jaotis	Riigi jaotis.	Näiteks piirkond, maakond, osariik, provints jne.	R53	AC Kood AC
BT-55	+++	1..1	Ostja riigikood	Kood riigi identifitseerimiseks.	Kehtivate riikide nimekirjad on registreeritud standardi EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“ haldamist korraldava asutuse juures.	R53	Kood
BG-9	++	0..1	OSTJA KONTAKT-ANDMED	Rühm äritermineid, mis sisaldavad ostja seisukohast olulisi kontaktandmeid.	Ostja võib kontaktandmed esitada tellimuse esitamise ajal või põhilandmete hulgas, mis saadetakse enne tellimuse esitamist. Arve saaja ei tohiks kasutada kontaktandmeid saadud arve asutusesiseks suunamiseks; selleks tuleks kasutada viidet ostjale.	R57	
BT-56	+++	0..1	Ostja kontaktpunkt	Juriidilise isiku kontaktpunkt.	Näiteks isiku nimi, kontaktandmed, osakonna või büroo andmed.	R57	AC Kood AC
BT-57	+++	0..1	Ostja telefoninumber	Kontaktpunkti telefoninumber.		R57	AC Kood AC
BT-58	+++	0..1	Ostja e-posti aadress	Kontaktpunkti e-posti aadress.		R57	AC Kood AC
BG-10	+	0..1	MAKSE SAAJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet makse saaja ehk rolli kohta, kes saab makse.	Makse saaja rolli võib täita pool, kes ei ole müüja, nt faktooringteenus.	R1, R57	
BT-59	++	1..1	Makse saaja nimi	Makse saaja nimi.	Kasutatakse juhul, kui makse saaja ei ole müüja. Seejuures võib makse saajal olla sama nimi, mis müüjal.	R1, R57	AC Kood AC

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärke	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-60	++	0..1	Makse saaja identifikaator	Makse saajale omistatud identifikaator.	Kui skeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt eelnevalt vahetatud ostja või müüja määratud identifikaator.	R1, R57	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Makse saaja identifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.		
BT-61	++	0..1	Makse saaja juriidiline registreerimistunnus	Ametliku registripidaja väljastatud identifikaator, mis tuvastab makse saaja kui juriidilise isiku.	Kui skeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt identifikaator, mida kasutatakse ainult kohaldatavas õiguskonnas.	R1	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Makse saaja juriidilise registreerimistunnuse identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.		
BG-11	+	0..1	MÜÜJA MAKSUESINDAJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja maksuesindaja kohta.		R57	
BT-62	++	0..1	Müüja maksuesindaja nimi	Müüja maksuesindaja nimi		R57	 Kood
BT-63	++	1..1	Müüja maksuesindaja KMKR	Müüja maksuesindajana tegutseva isiku käibemaksukohustuslase-na registreerimise number.	KMKR number, mille ees on riigikood lähtuvalt standardist EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“.	R52	Identifikaator

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-12	++	1..1	MÜÜJA MAKSUESINDAJA POSTIAADRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet maksuesindaja postiaadressi kohta.	Arvel tuleb esitada müüja maksuesindaja nimi/postiaadress, kui müüjal on maksuesindaja, kes peab maksta tasumisele kuuluva käibemaksu. Õiguslikele nõuetele vastamiseks tuleb ära täita vajalikud aadressi osad.	R53	
BT-64	+++	0..1	Maksuesindaja aadressirida 1	Aadressi peamine aadressirida.	Tavaliselt tänava nimi ja number või postkontori kirjakast.	R53	AC Kood AC
BT-65	+++	0..1	Maksuesindaja aadressirida 2	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	AC Kood AC
BT-164	+++	0..1	Maksuesindaja aadressirida 3	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R53	AC Kood AC
BT-66	+++	0..1	Maksuesindaja linn	Maksuesindaja aadressijärgse linna, aleviku või küla üldnimetus.		R53	AC Kood AC
BT-67	+++	0..1	Maksuesindaja sihtnumber	Adressaadi kinnistupõhise teeninduspiirkonna identifikaator asjakohase postiteenistuse andmetel.	Näiteks sihtnumber.	R53	AC Kood AC
BT-68	+++	0..1	Maksuesindaja riigi jaotis	Riigi jaotis.	Näiteks piirkond, maakond, osariik, provints jne.	R53	AC Kood AC
BT-69	+++	1..1	Maksuesindaja riigikood	Kood riigi identifitseerimiseks.	Riik, kus kehtib käibemaksukohustus. Kehtivate riikide nimekirjad on registreeritud standardi EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“ haldamist korraldava asutuse juures.	R53	Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-13	+	0..1	TARNETEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet selle kohta, kuhu ja millal arvel olevad kaubad ja teenused tarnitakse.		R31, R32, R57	
BT-70	++	0..1	Tarne saaja nimi	Selle poole nimi, kellele kaubad ja teenused tarnitakse.	Kasutatakse juhul, kui tarne saaja ei ole ostja.	R57	AC Kood AC
BT-71	++	0..1	Tarne asukoha identifikaator	Asukoha tunnus, kuhu kaubad ja teenused tarnitakse.	Kui skeemi ei ole määratud, peaks see olema ostjale ja müüjale teada, nt eelnevalt vahetatud ostja või müüja määratud identifikaator.	R32	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Tarne asukoha identifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui seda kasutatakse, tuleb identifitseerimisskeem valida standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.	R31	Kuupäev
BT-72	++	0..1	Tegelik tarnekuupäev	Kaupade tarnimise või teenuste osutamise või lõpuleviimise kuupäev.		R31	Kuupäev
BG-14	++	0..1	ARVELDU-SPERIOOD	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve ajavahemiku kohta.	Kasutatakse arvega hõlmatud ajavahemiku alguse ja lõpu tähistamiseks. Nimetatakse ka tarneperioodiks.	R34	
BT-73	+++	0..1	Arveldusperioodi alguskuupäev	Kuupäev, millal algab arve ajavahemik.	Kaupade või teenuste tarnimise algne kuupäev.	R34	Kuupäev
BT-74	+++	0..1	Arveldusperioodi lõppkuupäev	Kuupäev, millal lõppeb arve ajavahemik.	Kaupade tarnimise või teenuste osutamise lõpuleviimise kuupäev.	R34	Kuupäev

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-15	++	0..1	TARNEADDRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet aadressi kohta, kuhu arvel olevad kaubad ja teenused tarniti või tarnitakse.	Kättesaamise korral on tarneaadressiks kättesaamise aadress. Õiguslikele nõuetele vastamiseks tuleb ära täita vajalikud aadressi osad.	R32	
BT-75	+++	0..1	Tarneaadressi rida 1	Aadressi peamine aadressirida.	Tavaliselt tänava nimi ja number.	R32	AC Kood AC
BT-76	+++	0..1	Tarneaadressi rida 2	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R32	AC Kood AC
BT-165	+++	0..1	Tarneaadressi rida 3	Aadressis olev täiendav aadressirida, mida saab kasutada põhireas esitatud andmete täiendamiseks.		R32	AC Kood AC
BT-77	+++	0..1	Tarneaadressi linn	Tarneaadressi linna, aleviku või küla üldnimetus.		R32	AC Kood AC
BT-78	+++	0..1	Tarneaadressi sihtnumber	Adressaadi kinnistupõhise teeninduspiirkonna identifikaator asjakohase postiteenistuse andmetel.	Näiteks sihtnumber.	R32	AC Kood AC
BT-79	+++	0..1	Tarneriigi jaotis	Riigi jaotis.	Näiteks piirkond, maakond, osariik, provints jne.	R32	AC Kood AC
BT-80	+++	1..1	Tarneriigi kood	Kood riigi identifitseerimiseks.	Kehtivate riikide nimekirjad on registreeritud standardi EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“ haldamist korraldava asutuse juures.	R32	Kood
BG-16	+	0..1	MAKSEJUHISED	Rühm äritermineid, mis annavad teavet makse kohta.		R58	

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-81	++	1..1	Maksevahendi tüübi kood	Koodina väljendatud viis, kuidas makse eeldatavasti tehakse või on tehtud.	Kasutatakse UNTDID 4461 koodiloendi [6] kirjeid. Eristada tuleb SEPA-makseid ja SEPA-väliseid makseid ning krediitimakseid, otsekorraldusi, kaardimakseid ja muid vahendeid.	R58	Kood
BT-82	++	0..1	Maksevahendi tekst	Tekstina väljendatud viis, kuidas makse eeldatavasti tehakse või on tehtud.	Näiteks sularaha, krediitkorraldus, otsekorraldus, krediitkaart jne.	R58	 Kood
BT-83	++	0..1	Ülekandeteave	Tekstiline väärtus, mida kasutatakse seose loomiseks makse ja müüja väljastatud arve vahel.	Kasutatakse võlausaldaja kriitilise kooskõlastusteabe jaoks. See teabelement aitab müüjal ühildada sissetuleva makse asjakohase maksetehinguga. Tekstilise väärtuse täpsustamisel, mis on tavaliselt tasumisele kuuluva arve number, aga võib olla ka mõni muu viide müüjale, peaks ostja selle makse teostamise ajal oma maksekorralduses ära märkima. Maksetehingu puhul saadetakse see teave tagasi müüjale ülekandeteabena. Võimaldamaks piiriüleste SEPA-maksete automaatset töötlemist, tuleks sellel väljal kasutada ainult ladinakeelseid tähemärke (kuni 140 tähemärki). Üksikasjad lubatud tähemärkide kohta leiata SEPA krediitkorralduse ja SEPA otsekorralduse skeemi rakendussuuniste punktist 1.4 [13] [14]. Riigi piires võivad SEPA-maksete suhtes kehtida muud reeglid.	R56, R62	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
					Kui ülekandeave järgib standardi ISO 11649:2009 [16] ülesehitust seoses kreditori viitenumbri, siis tuleb see vastendada SEPA maksesõnumite struktureeritud ülekandeave kreditori viitenumbri väljale. Kui ülekandeave on struktureeritud EACT-standardi [17] kohaselt automaatseks kooskõlastamiseks, siis tuleb see vastendada SEPA maksesõnumite struktureerimata ülekandeave väljale. Kui ülekandeave tuleb vastendada terviklikule identifitseerimisväljale või SEPA maksesõnumite struktureeritud ülekandeave kreditori viitenumbri väljale, siis tuleb lisaks ladinakeelsete tähemärkide piirangule arvestada sellega, et sisu ei tohi alata ega lõppeda märgiga „/“ ja sisu ei tohi sisaldada „//“. Vt viide [15]		
BG-17	++	0..n	KREEDIT-KORRALDUS	Rühm äritermineid, millega täpsustatakse krediidikorraldusega tehtavaid makseid.		R58	
BT-84	+++	1..1	Maksekonto identifikaator	Makseteenuse osutaja juures avatud finantsmaksekonto ainuidentifikaator, millele makse tuleks teha.	Näiteks IBAN (SEPA-makse puhul) või riiklik kontonumber.	R61, R65	Identifikaator

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-85	+++	0..1	Maksekonto nimi	Makseteenuse osutaja juures avatud maksekonto nimi, millele makse tuleks teha.		R61, R65	AC Kood AC
BT-86	+++	0..1	Makseteenuse osutaja identifikaator	Makseteenuse osutaja identifikaator, kelle juures maksekonto asub.	Näiteks BIC või riiklik arvelduskood, kui see on nõutav. Ühtegi identifitseerimiskeemi ei kasutata.	R61, R65	Identifikaator
BG-18	++	0..1	MAKSEKAARDI TEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve väljastamisega samaaegselt maksmiseks kasutatud kaardi kohta.	Kasutatakse ainult juhul, kui ostja otsustab maksta maksekaardiga, näiteks krediit- või deebetkaardiga.	R64	
BT-87	+++	1..1	Maksekaardi primaar-kontonumber	Makse tegemiseks kasutatava kaardi primaar-kontonumber.	Kaardimaksete turvastandardite kohaselt ei tohiks arve kunagi sisaldada täiskujul primaar-kontonumbrit. Praeguseks on maksekaardiala turvastandardite nõukogu (Payment Card Industry Security Standards Council) määranud kindlaks, et näidata võib kuni kuus esimest numbrit ja neli viimast numbrit.	R64	AC Kood AC
BT-88	+++	0..1	Maksekaardi omaniku nimi	Selle isiku nimi, kellele maksekaart kuulub.		R64	AC Kood AC
BG-19	++	0..1	OTSEKORRALDUS	Rühm äritermineid, millega täpsustatakse otsekorraldust.	Selle rühma termineid võidakse kasutada arve peal märkimiseks, et makse toimub SEPA või müüja algatatud muu otsekorralduse kaudu kooskõlas SEPA või muu otsekorraldusskeemi eeskirjadega.	R69	
BT-89	+++	0..1	Volituse viitenumber	Makse saaja määratud ainuidentifikaator otsekorraldusvolitusele viitamiseks.	Kasutatakse selleks, et ostjale SEPA otsekorraldusest eelnevalt teada anda.	R69	Identifikaator

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-90	+++	0..1	Panga määratud võlausaldaja identifikaator	Makse saaja või müüja unikaalne panga viitenumber, mille on määranud makse saaja või müüja pank.	Kasutatakse selleks, et ostjale SEPA otsekorraldusest eelnevalt teada anda.	R69	Identifikaator
BT-91	+++	0..1	Debiteeritud konto identifikaator	Konto, mida debiteeritakse otsekorraldusega.		R69	Identifikaator
BG-20	+	0..n	DOKUMENDI TASANDIL ALLAHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve kui terviku suhtes kohaldatava allahindluse kohta.	Selles rühmas võidakse täpsustada ka mahaarvamised, nagu näiteks kinnipeetud maksud.	R15	
BT-92	++	1..1	Dokumendi tasandil allahindluse-summa	Allahindlusesumma ilma käibemaksuta.		R15, R19	Summa
BT-93	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse baassumma	Baassumma, mida võib kasutada koos dokumendi tasandil allahindluse protsendimääraga, et arvutada välja dokumendi tasandil allahindlusesumma.		R15, R42	Summa
BT-94	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse protsendimäär	Protsendimäär, mida võib kasutada koos dokumendi tasandil allahindluse baassummaga, et arvutada välja dokumendi tasandil allahindluse summa.		R15, R42	Protsent

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-95	++	1..1	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksu-kategooria kood	Kodeeritud tunnus selle kohta, millist käibemaksukategooriat dokumendi tasandil allahindlusele kohaldatakse.	Kasutatakse järgmisi UNTDID 5305 [6] kirjeid (selgitused sulgudes): - standardmäär (standardne käibemaksukohustus); - nullmääraga kaubad (käibemaksukohustus, mille puhul käibemaksu määr on null); - maksuvaba (käibemaks/IGIC/IPSI); - pöördkäibemaks (kohaldatakse pöördkäibemaksu/-IGIC/-IPSI reegleid); - ühendusesise kaubarne käibemaksuvabastus (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata ühendusesiste tarne-eeskirjade tõttu); - vaba ekspordiarikkel, maksu ei nõuta (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata, kuna eksport toimub väljapoole EL-i); - maksuväliste teenuste osutamine (müügile ei kohaldu käibemaks/IGIC/IPSI); - Kanaari saarte kaudne üldmaks (IGIC maksukohustus); - IPSI (Ceuta/Melilla maks) maksukohustus.	R15, R16, R45, R48	Kood
BT-96	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksu määr	Protsendina väljendatud käibemaksu määr, mida kohaldatakse dokumendi tasandil allahindluse suhtes.		R15, R16, R45, R48	Protsent
BT-97	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse põhjus	Dokumendi tasandil allahindluse põhjus, väljendatud tekstina.		R15	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-98	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse põhjusekood	Dokumendi tasandil allahindluse põhjus, väljendatud koodina.	Kasutage UNTDID 5189 koodiloendi kirjeid [6]. Dokumendi tasandil allahindlusepõhijusekood ja dokumendi tasandil allahindluse põhjus peavad osutama samale allahindluse põhjusele.	R15	Kood
BG-21	+	0..n	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve kui terviku suhtes kohaldatava juurdehindluse ja maksude kohta, mis ei ole käibemaks.		R15	
BT-99	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse-summa	Juurdehindlusesumma ilma käibemaksuta.		R15, R16, R19	Summa
BT-100	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse baassumma	Baassumma, mida võib kasutada koos dokumendi tasandil juurdehindluse protsendiga, et arvutada välja dokumendi tasandil deebetsumma.		R15, R16, R19	Summa
BT-101	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse protsendimäär	Protsendimäär, mida võib kasutada koos dokumendi tasandil juurdehindluse baassummaga, et arvutada välja dokumendi tasandil juurdehindlusesumma.		R15, R16, R19	Protsent

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-102	++	1..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksu-kategooria kood	Kodeeritud tunnus selle kohta, millist käibemaksukategooriat dokumendi tasandil juurdehindlusele kohaldatakse.	Kasutatakse järgmisi UNTDID 5305 [6] kirjeid (selgitused sulgudes): - standardmäär (standardne käibemaksukohustus); - nullmääraga kaubad (käibemaksukohustus, mille puhul käibemaksusumäär on null); - maksuvaba (käibemaks/IGIC/IPSI); - pöördkäibemaks (kohaldatakse pöördkäibemaksu/-IGIC/-IPSI reegleid); - ühendusesise kaubatarne käibemaksuvabastus (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata ühendusesiste tarne-eeskirjade tõttu); - vaba ekspordiarikkel, maksu ei nõuta (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata, kuna eksport toimub väljapoole EL-i); - maksuväliste teenuste osutamine (müügile ei kohaldu käibemaks/IGIC/IPSI); - Kanaari saarte kaudne üldmaks (IGIC maksukohustus); - IPSI (Ceuta/Melilla maks) maksukohustus.	R15, R45, R48	Kood
BT-103	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksusumäär	Protsendina väljendatud käibemaksusumäär, mida kohaldatakse dokumendi tasandil juurdehindluse suhtes.		R15, R45, R48	Protsent
BT-104	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus	Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus, väljendatud tekstina.		R15, R16	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-105	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse-põhjusekood	Dokumendi tasandi juurdehindluse põhjus, väljendatud koodina.	Kasutage UNTDID 7161 koodiloendi kirjeid [6]. Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjusekood ja dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus peavad osutama samale juurdehindluse põhjusele.	R15, R16	Kood
BG-22	+	1..1	DOKUMENDI KOGUSUMMAD	Rühm äritermineid, mis sisaldavad teavet arve kogusumma kohta.		R40	
BT-106	++	0..1	Arveridade koondnetosumma	Arve kõikide ridade netosummade summa.		R40	Summa
BT-107	++	0..1	Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma	Allahindluse kogusumma arve dokumendi tasandil.	Ridade tasandil allahindlus arvestatakse arvea netosummas, mis omakorda summeeritakse arvea koondnetosummaks.	R19, R40	Summa
BT-108	++	0..1	Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma	Juurdehindluse kogusumma arve dokumendi tasandil.	Ridade tasandil juurdehindlus arvestatakse arvea netosummas, mis omakorda summeeritakse arveridade koondnetosummaks.	R19, R40	Summa
BT-109	++	1..1	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	Arve kogusumma, mis ei sisalda käibemaksu.	Arve kogusumma ilma käibemaksuta on arveridade koondnetosumma, millest on maha arvatud dokumendi tasandil allahindlusesumma, ja millele on juurde liidetud dokumendi tasandil juurdehindlusesumma.	R40	Summa
BT-110	++	0..1	Arve käibemaksu kogusumma	Kogu käibemaks arve kohta.	Arve käibemaksu kogusumma on kõigi käibemaksukategooriate maksusummade koondsumma.	R40, R49	Summa

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-111	++	0..1	Arve käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas	Käibemaksu kogusumma müüja riigis aktspteeritud või nõutavas arvestusvaluutas.	Kasutatakse juhul, kui käibemaksu arvestusvaluuta (BT-6) erineb arve valuuta koodist (BT-5) käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ artikli 230 kohaselt. Arvestusvaluutas esitatud käibemaksusummat ei kasutata arve kogusumma arvutamisel.	R54	Summa
BT-112	++	1..1	Arve kogusumma koos käibemaksuga	Arve kogusumma, mille hulgas on ka käibemaks.	Arve kogusumma koos käibemaksuga on arve kogusumma ilma käibemaksuta, millele on lisatud arve käibemaksu kogusumma.	R40, R67	Summa
BT-113	++	0..1	Makstud summa	Ettemakstud summad.	See summa lahutatakse arve kogusummast koos käibemaksuga, et arvutada maksmisele kuuluv summa.	R40, R66	Summa
BT-114	++	0..1	Ümardamissumma	Summa, mis lisatakse arve kogusummale, et ümardada tasumisele kuuluv summa.		R40	Summa
BT-115	++	1..1	Maksmisele kuuluv summa	Tasumata võlg, mille tasumist taotletakse.	See summa on arve kogusumma koos käibemaksuga, millest on maha arvatud ettemakstud summa. Täielikult tasutud arve puhul on see summa null. Summa võib olla ka negatiivne; sellisel juhul on müüja selle summa ostjale võlg.	R40, R59, R68	Summa

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-23	+	1..n	KÄIBEMAKSU JAOTUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet käibemaksu jaotuse kohta erinevate kategooriate, määrade ja maksuvabastuse põhijuste kaupa.		R38, R45, R47, R48, R49	
BT-116	++	1..1	Käibemaksu-kategooria maksustatav summa	Kõigi maksustatavate summade koondsumma, mille suhtes kohaldatakse konkreetset käibemaksukategooria koodi ja käibemaksukategooria määra (kui käibemaksukategooria määr on kohaldatav).	Arveridade koondnetosumma, millest on maha arvatud dokumendi tasandil allahindlus ja millele on lisatud dokumendi tasandil juurdehindlus, mille suhtes kohaldatakse konkreetset käibemaksukategooria koodi ja käibemaksukategooria määra (kui käibemaksukategooria määr on kohaldatav).	R50	Summa
BT-117	++	1..1	Käibemaksu-kategooria maksusumma	Antud käibemaksukategooria käibemaksu kogusumma.	Selle arvutamiseks korrutatakse käibemaksukategooria maksustatav summa asjaomase käibemaksukategooria käibemaksu määraga.	R49	Summa

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-118	++	0..1	Käibemaksu-kategooria kood	Käibemaksukategooria tunnuse koodi kujul.	Kasutatakse järgmisi UNTDID 5305 [6] kirjeid (selgitused sulgudes): - standardmäär (standardne käibemaksukohustus); - nullmääraga kaubad (käibemaksukohustus, mille puhul käibemaksusumäär on null); - maksuvaba (käibemaks/IGIC/IPSI); - pöördkäibemaks (kohaldatakse pöördkäibemaksu/-IGIC/-IPSI reegleid); - ühendusesise kaubatarne käibemaksuvabastus (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata ühendusesiste tarne-eeskirjade tõttu); - vaba ekspordiarikkel, maksu ei nõuta (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata, kuna eksport toimub väljapoole EL-i); - maksuväliste teenuste osutamine (müügile ei kohaldu käibemaks/IGIC/IPSI); - Kanaari saarte kaudne üldmaks (IGIC maksukohustus); - IPSI (Ceuta/Melilla maks) maksukohustus.	R38, R45, R49	Kood
BT-119	++	0..1	Käibemaksu-kategooria määr	Protsendina väljendatud käibemaksusumäär, mida kohaldatakse asjaomase käibemaksukategooria suhtes.	Käibemaksukategooria kood ja käibemaksukategooria määr peavad olema järjepidevad.	R38, R49	Protsent
BT-120	++	0..1	Käibemaksu-vabastuse põhjuse tekst	Tekstiiline selgitus selle kohta, miks summa on käibemaksust vabastatud või miks käibemaksu ei kohaldata.	 Nt direktiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 226 punktid 11–14. 	R48, R49, R51	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-121	++	0..1	Käibemaksu- vabastuse põhjusekood	Kodeeritud selgitus selle kohta, miks summa on käibemaksust vabastatud.	Euroopa Ühendamise Rahastu välja antud ja hallatav koodiloend.	R48, R49, R51 R55	Kood
BG-24	+	0..n	TÄIENDAVAD TÕENDAVAD DOKUMENDID	Rühm äritermineid, mis annavad teavet täiendavate tõendavate dokumentide kohta, mis tõendavad arvel esitatud nõudeid.	Täiendavaid tõendavaid dokumente võib kasutada nii dokumentinumbrite viitamiseks, mis eeldatavasti on saajale teada, kui ka välisdokumentidele viitamiseks (millele viidatakse URL-i kaudu) või manustatud dokumendina (näiteks ajaaruanne pdf-formaadis). Välisdokumentide osutamise võimalus on vajalik näiteks suurte manuste puhul ja/või siis, kui arvel tuleb eraldada tundlik teave, nt isikuga seotud teenused.	R36	
BT-122	++	1..1	Viide tõendavale dokumendile	Tõendavate dokumentide identifikaator.		R36	Viide dokumendile
BT-123	++	0..1	Tõendavate dokumentide kirjeldus	Tõendavate dokumentide kirjeldus.	Näiteks: ajatabel, kasutusaruanne jne.	R36	AC Tekst AC
BT-124	++	0..1	Välisdokumentide asukoht	URL (Uniform Resource Locator ehk ühtne ressursilokaator), mis määrab kindlaks, kus välisdokument asub.	Ressursi asukoha kindlaksmääramise viis, sealhulgas selle peamine juurdepääsumehhanism, nt http:// või ftp://. Kui ostja vajab arve toetuseks lisateavet, kasutatakse selleks välisdokumentide asukohta. Välisdokumentid ei ole arve osa. AC Arvete töötlemine peaks olema võimalik ilma välisdokumentide uurimata. AC Välisdokumentide uurimisega võivad kaasneda riskid.	R36	AC Kood AC

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-125	++	0..1	Lisatud dokument	Lisatud dokument, mis on manustatud binaarobjektina või mis saadetakse koos arvega.	Lisatud dokumenti kasutatakse siis, kui koos arvega tuleb säilitada dokumentatsioon hilisemaks kasutamiseks või auditeerimiseks.	R35	Binaarobjekt
		1..1	Lisatud dokumendi MIME-kood	Lisatud dokumendi MIME-kood.	Lubatud MIME-koodid: - rakendus/pdf - pilt/png - pilt/jpeg - tekst/csv - rakendus/vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet - rakendus/vnd.oasis.opendocument.spreadsheet		
		1..1	Lisatud dokumendi failinimi	Lisatud dokumendi failinimi			
BG-25	+	1..n	ARVERIDA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet eraldi arveridade kohta.		R17 R23 R27	
BT-126	++	1..1	Arvea identifikaator	Ainuidentifikaator arvel oleva eraldi rea tähistamiseks.		R44	Identifikaator
BT-127	++	0..1	Arvea märg	Tekstiline märkus, mis sisaldab arvea seisukohast olulist struktureerimata teavet.		R28	 Kood
BT-128	++	0..1	Arvea objekti-identifikaator	Arvea aluseks oleva objekti identifikaator, mille annab müüja.	See võib olla tellimusnumber, telefoninumber, mõõtepunkt, jne.	R33	Identifikaator
		0..1	Skeemi identifikaator	Arvea objektiidentifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Kui saaja ei saa aru, millist skeemi identifikaatori jaoks kasutatakse, tuleks kasutada tingimuslikku skeemi identifikaatorit, mis tuleb valida UNTDID 1153 koodiloendi [6] kirjete hulgast.		
BT-129	++	1..1	Arvele märgitud kogus	Arvereale kantud kaubaartiklite (kaupade või teenuste) kogus.		R39, R56	Kogus

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-130	++	1..1	Arvele märgitud koguse mõõtühiku kood	Arvele märgitud koguse suhtes kohaldatav mõõtühik.	Mõõtühik tuleb valida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 20 „Rahvusvahelises kaubanduses kasutatavate mõõtühikute koodid“ [7] ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 21 „Reisijate, kaubaliikide, pakendite ja pakkematerjalide koodid (koos pakendinimetuste täiendavate koodidega)“ [19] nimekirjadest, kohaldades ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni soovitus nr 20 sissejuhatuse punktis 2.a) kirjeldatud meetodit. Juhime tähelepanu, et enamasti ei pea ostjad ja müüjad neid nimekirju oma tarkvaras tervikuna rakendama. Müüjad peavad toetama oma kaupade ja teenuste jaoks vajalikke ühikuid; ostjad peavad kontrollima, et arvel kasutatud ühikud vastaksid muudes dokumentides (näiteks lepingus, kataloogis, tellimuses ja lähetusdokumendis) kasutatud ühikutele.	R14, R39	Kood
BT-131	++	1..1	Arverea netosumma	Arve kogusumma.	See on netosumma ilma käibemaksuta, st koos rea tasandil krediidi ja deebetiga ning muude asjakohaste maksudega.	R39, R40, R56	Summa
BT-132	++	0..1	Viidatud ostutellimuse rea viitenumber	Viidatud rea identifikaator ostutellimuses, mille ostja on väljastanud.	Ostutellimuse identifikaatorile viidatakse dokumendi tasandil.	R6	Viide dokumendile
BT-133	++	0..1	Arverida viitega ostja arvepidamisele	Tekstiline väärtus, mis täpsustab, kuhu kirjendada asjakohased andmed ostja finantsarvestuses.	Vajaduse korral esitab ostja selle viite müüjale enne arve väljastamist.	R3	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-26	++	0..1	ARVEREA AJAVAHEMIK	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arverea seisukohast olulise perioodi kohta.	Seda nimetatakse ka arverea tarneperioodiks.	R30	
BT-134	+++	0..1	Arverea ajavahemiku alguskuupäev	Selle arverea arve ajavahemiku alguskuupäev.	See kuupäev on vastava ajavahemiku esimene päev.	R30	Kuupäev
BT-135	+++	0..1	Arverea ajavahemiku lõppkuupäev	Selle arverea arve ajavahemiku lõppemise kuupäev.	See kuupäev on vastava ajavahemiku viimane päev.	R30	Kuupäev
BG-27	++	0..n	ARVEREA ALLAHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet konkreetse arverea suhtes kohaldatava allahindluse kohta.		R15	
BT-136	+++	1..1	Arverea allahindluse- summa	Allahindlusesumma ilma käibemaksuta.		R15, R19	Summa
BT-137	+++	0..1	Arverea allahindluse baassumma	Baassumma, mida võib kasutada koos arverea allahindluseprotsendimääraga, et arvutada välja arverea allahindlusesumma.		R15, R42	Summa
BT-138	+++	0..1	Arverea allahindluse protsendimäär	Protsendimäär, mida võib kasutada koos arverea allahindluse baassummaga, et arvutada välja arverea allahindlusesumma.		R15, R42	Protsent
BT-139	+++	0..1	Arverea allahindlusepõhjus	Arverea allahindluse põhjus, väljendatud tekstina.		R15	 Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-140	+++	0..1	Arvarea allahindluse põhjusekood	Arvarea allahindluse põhjus, väljendatud koodina.	Kasutage UNTDID 5189 koodiloendi [6] kirjeid. Arvarea tasandil allahindluse põhjusekood ja arvarea tasandil allahindluse põhjus peavad osutama samale krediidi põhjusele.	15	Kood
BG-28	++	0..n	ARVEREA JUURDEHINLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet konkreetse arvarea suhtes kohaldatava juurdehindluse ja maksude kohta, mis ei ole käibemaks.	Juurdehindluse ja maksude suhtes kehtib eelduslikult sama käibemaksumäär, mis arvareale.	R18	
BT-141	+++	1..1	Arvarea juurdehindluse summa	Juurdehindlusesumma ilma käibemaksuta.		R19	Summa
BT-142	+++	0..1	Arvarea juurdehindluse baassumma	Baassumma, mida võib kasutada koos arvarea juurdehindluse protsendimääraga, et arvutada välja arvarea juurdehindlusesumma.		R42	Summa
BT-143	+++	0..1	Arvarea juurdehindluse protsendimäär	Protsendimäär, mida võib kasutada koos arvarea juurdehindluse baassummaga, et arvutada välja arvarea juurdehindluse summa.		R42	Protsent
BT-144	+++	0..1	Arvarea juurdehindluse põhjus	Arvarea juurdehindluse põhjus, väljendatud tekstina.		R18	 Kood
BT-145	+++	0..1	Arvarea juurdehindluse põhjusekood	Arvarea juurdehindluse põhjus, väljendatud koodina.	Kasutage UNTDID 7161 koodiloendi [6] kirjeid. Arvarea juurdehindluse põhjusekood ja arvarea deebet põhjus peavad osutama samale juurdehindluse põhjusele.	R18	Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-29	++	1..1	HINNADETAILID	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve reale märgitud kaupade ja teenuste hinna kohta.		R14	
BT-146	+++	1..1	Artikli netohind	Artikli hind ilma käibemaksuta pärast hinna allahindluse mahaarvamist.	Artikli netohind peab olema võrdne artikli brutohinnaga, millest on maha arvatud artikli hinna allahindlus.	R14	Ühikuhinna summa
BT-147	+++	0..1	Artikli hinna allahindlus	Kogu allahindlus, mis lahutatakse artikli brutohinnast, et arvutada välja artikli netohind.	Kohaldatakse ainult juhul, kui allahindlus antakse ühiku kohta ja kui see ei sisaldu artikli brutohinnas.	R14	Ühikuhinna summa
BT-148	+++	0..1	Artikli brutohind	Ühikuhind ilma käibemaksuta enne hinna allahindluse mahaarvamist.		R14	Ühikuhinna summa
BT-149	+++	0..1	Artikli hinna baaskogus	Artikli ühikute arv, millele hind kehtib.		R14	Kogus
BT-150	+++	0..1	Artikli hinna baaskoguse mõõtühiku kood	Artikli hinna baaskoguse suhtes kohaldatav mõõtühik.	Artikli hinna baaskoguse mõõtühik peab ühtima arvele märgitud koguse mõõtühikuga (BT-130).	R14	Kood
BG-30	++	1..1	REA KÄIBEMAKSU-TEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve reale märgitud kaupadele ja teenustele kehtiva käibemaksu kohta.		R45, R48	

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärke	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-151	+++	1..1	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli kohaldatava käibemaksukategooria kood.	Kasutatakse järgmisi UNTDID 5305 [6] kirjeid (selgitused sulgudes): - standardmäär (standardne käibemaksukohustus); - nullmääraga kaubad (käibemaksukohustus, mille puhul käibemaksusumäär on null); - maksuvaba (käibemaks/IGIC/IPSI); - pöördkäibemaks (kohaldatase pöördkäibemaksu/-IGIC/-IPSI reegleid); - ühendusesise kaubatarne käibemaksuvabastus (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata ühendusesiste tarne-eeskirjade tõttu); - vaba ekspordiarikkel, maksu ei nõuta (käibemaksu/IGIC/IPSI ei kohaldata, kuna eksport toimub väljapoole EL-i); - maksuväliste teenuste osutamine (müügile ei kohaldu käibemaks/IGIC/IPSI); - Kanaari saarte kaudne üldmaks (IGIC maksukohustus); - IPSI (Ceuta/Melilla maks) maksukohustus.	R37, R45, R48, R55	Kood
BT-152	+++	0..1	Arvele märgitud artikli käibemaksusumäär	Protsendina väljendatud käibemaksusumäär, mida kohaldatakse arvele märgitud artiklile.		R37, R45, R48	Protsent
BG-31	++	1..1	TEAVE ARTIKLI KOHTA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arvele märgitud kaupade ja teenuste kohta.		R20, R56, R25, R26	

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BT-153	+++	1..1	Artikli nimi	Müüdava artikli nimi.		R20, R56	AC Kood AC
BT-154	+++	0..1	Artikli kirjeldus	Müüdava artikli kirjeldus.	Artikli kirjeldus võimaldab kirjeldada toodet ja selle omadusi üksikasjalikumalt kui artikli nimi.	R20, R56	AC Kood AC
BT-155	+++	0..1	Artikli müüja identifikaator	Identifikaator, mille müüja on artiklile määranud.		R21, R56	Identifikaator
BT-156	+++	0..1	Artikli ostja identifikaator	Identifikaator, mille ostja on artiklile määranud.		R21, R56, R22	Identifikaator
BT-157	+++	0..1 1..1	Artikli standard-identifikaator Skeemi identifikaator	Registreeritud skeemil põhinev artikli identifikaator. Artikli standardidentifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator.	Identifitseerimisskeem tuleb tuvastada standardi ISO/IEC 6523 haldamist korraldava asutuse avaldatud nimekirja kannete hulgast.	R23, R56	Identifikaator
BT-158	+++	0..n 1..1 0..1	Artikli klassifikatsiooni identifikaator Skeemi identifikaator Skeemi versiooni identifikaator	Kood artikli klassifitseerimiseks selle liigi või laadi alusel. Artikli klassifikatsiooni identifikaatori identifitseerimisskeemi identifikaator. Identifitseerimisskeemi versioon.	Klassifitseerimiskode kasutatakse sarnaste artiklite rühmitamiseks erinevatel eesmärkidel, nt riigihanked (CPV), e-kaubandus (UNSPSC) jne. Identifitseerimisskeem valitakse UNTDID 7143 [6] kirjete hulgast.	R24	Identifikaator
BT-159	+++	0..1	Artikli päritoluriik	Kood, mis tähistab riiki, kust artikkel pärineb.	Kehtivate riikide nimekirjad on registreeritud standardi EN ISO 3166-1 „Codes for the representation of names of countries and their subdivisions“ haldamist korraldava asutuse juures.	R29	Kood

Tabel 2 (järg)

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermin	Kirjeldus	Kasutusmärg	Nõude ID	Semantiline andmetüüp ³
BG-32	+++	0..n	ARTIKLI ATRIBUUDID	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arvele märgitud kaupade ja teenuste omaduste kohta.		R28	
BT-160	++++	1..1	Artikli atribuudi nimi	Artikli atribuudi või omaduse nimi.	Näiteks „värv“.	R28	 Kood
BT-161	++++	1..1	Artikli atribuudi väärtus	Artikli atribuudi või omaduse väärtus.	Näiteks „punane“.	R28	 Kood

6.4 Ärireeglid

6.4.1 Terviklikkuse piirangud

Tabel 3 — Ärireeglid. Terviklikkuse piirangud

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-1	Arvel peab olema spetsifikatsiooni identifikaator (BT-24).	Protsessiohje	BT-24
BR-2	Arvel peab olema arve number (BT-1).	Arve	BT-1
BR-3	Arvel peab olema arve väljastamise kuupäev (BT-2).	Arve	BT-2
BR-4	Arvel peab olema arve tüübi kood (BT-3).	Arve	BT-3
BR-5	Arvel peab olema arve valuutakood (BT-5).	Arve	BT-5
BR-6	Arve peab sisaldama müüja nime (BT-27).	Müüja	BT-27
BR-7	Arve peab sisaldama ostja nime (BT-44).	Ostja	BT-44
BR-8	Arve peab sisaldama müüja postiaadressi (BG-5).	Müüja	BG-5
BR-9	Müüja postiaadress (BG-5) peab sisaldama müüja riigikoodi (BT-40).	Müüja postiaadress	BT-40
BR-10	Arve peab sisaldama ostja postiaadressi (BG-8).	Ostja	BG-8
BR-11	Ostja postiaadress peab sisaldama ostja riigikoodi (BT-55).	Ostja postiaadress	BT-55
BR-12	Arvel peab olema arveridade koondnetosumma (BT-106).	Dokumendi kogusumma	BT-106
BR-13	Arvel peab olema arve kogusumma ilma käibemaksuta (BT-109).	Dokumendi kogusumma	BT-109
BR-14	Arvel peab olema arve kogusumma koos käibemaksuga (BT-112).	Dokumendi kogusumma	BT-112
BR-15	Arvel peab olema maksmisele kuuluv summa (BT-115).	Dokumendi kogusumma	BT-115
BR-16	Arvel peab olema vähemalt üks arverida (BG-25).	Arve	BG-25
BR-17	Arvel tuleb esitada makse saaja nimi (BT-59), kui makse saaja (BG-10) erineb müüjast (BG-4).	Makse saaja	BT-59
BR-18	Arvel tuleb esitada müüja maksuesindaja nimi (BT-62), kui müüjal (BG-4) on müüja maksuesindaja (BG-11).	Müüja maksuesindaja	BT-62
BR-19	Arvel tuleb esitada müüja maksuesindaja postiaadress (BG-12), kui müüjal (BG-4) on müüja maksuesindaja (BG-11).	Müüja maksuesindaja	BG-12
BR-20	Müüja maksuesindaja postiaadress (BG-12) peab sisaldama maksuesindaja riigikoodi (BT-69), kui müüjal (BG-4) on müüja maksuesindaja (BG-11).	Müüja maksuesindaja postiaadress	BT-69
BR-21	Igal arvereal (BG-25) peab olema arverea identifikaator (BT-126).	Arverida	BT-126
BR-22	Igal arvereal (BG-25) peab olema arvele märgitud kogus (BT-129).	Arverida	BT-129
BR-23	Arvereal (BG-25) peab olema arvele märgitud koguse mõõtühiku kood (BT-130).	Arverida	BT-130
BR-24	Igal arvereal (BG-25) peab olema arverea netosumma (BT-131).	Arverida	BT-131
BR-25	Iga arverida (BG-25) peab sisaldama artikli nime (BT-153).	Teave artikli kohta	BT-153
BR-26	Iga arverida (BG-25) peab sisaldama artikli netohinda (BT-146).	Hinnadetailid	BT-146
BR-27	Artikli netohind (BT-146) EI TOHI olla negatiivne.	Artikli netohind	BT-146
BR-28	Artikli brutohind (BT-148) EI TOHI olla negatiivne.	Hinnadetailid	BT-148

Tabel 3 (järg)

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-29	Kui esitatakse nii arveldusperioodi alguskuupäev (BT-73) kui ka arveldusperioodi lõppkuupäev (BT-74), siis peab arveldusperioodi lõppkuupäev (BT-74) olema hilisem kui arveldusperioodi alguskuupäev (BT-73) või sellega võrdne.	Arveldusperiood	BT-74
BR-30	Kui esitatakse nii arverea ajavahemiku alguskuupäev (BT-134) kui ka arverea ajavahemiku lõppkuupäev (BT-135), siis peab arverea ajavahemiku lõppkuupäev (BT-135) olema hilisem kui arverea ajavahemiku alguskuupäev (BT-134) või sellega võrdne.	Arverea ajavahemik	BT-135
BR-31	Iga dokumendi tasandil allahindlus (BG-20) peab sisaldama dokumendi tasandil allahindluse summat (BT-92).	Dokumendi tasandil allahindlus	BT-92
BR-32	Iga dokumendi tasandil allahindlus (BG-20) peab sisaldama dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria koodi (BT-95).	Dokumendi tasandil allahindlus	BT-95
BR-33	Iga dokumendi tasandil allahindlus (BG-20) peab sisaldama dokumendi tasandil allahindluse põhjust (BT-97) või dokumendi tasandil allahindluse põhjusekoodi (BT-98).	Dokumendi tasandil allahindlus	BT-97, BT-98
BR-36	Iga dokumendi tasandil juurdehindlus (BG-21) peab sisaldama dokumendi tasandil juurdehindluse summat (BT-99).	Dokumendi tasandil juurdehindlus	BT-99
BR-37	Iga dokumendi tasandil uurdehindlus (BG-21) peab sisaldama dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria koodi (BT-102).	Dokumendi tasandil juurdehindlus	BT-102
BR-38	Iga dokumendi tasandil uurdehindlus (BG-21) peab sisaldama dokumendi tasandil juurdehindluse põhjust (BT-104) või dokumendi tasandil juurdehindluse põhjusekoodi (BT-105).	Dokumendi tasandil juurdehindlus	BT-104, BT-105
BR-41	Igal arverea allahindlusel (BG-27) peab olema arverea allahindlusesumma (BT-136).	Arverea allahindlus	BT-136
BR-42	Igal arverea allahindlusel (BG-27) peab olema arverea allahindluse põhjus (BT-139) või arverea allahindluse põhjusekood (BT-140).	Arverea allahindlus	 BT-139, BT-140
BR-43	Igal arverea uurdehindlusel (BG-28) peab olema arverea uurdehindlusesumma (BT-141).	Arverea uurdehindlus	BT-141
BR-44	Igal arverea uurdehindlusel (BG-28) peab olema arverea uurdehindluse põhjus (BT-144) või arverea uurdehindluse põhjusekood (BT-145).	Arverea uurdehindlus	 BT-144, BT-145
BR-45	Igas käibemaksu jaotuses (BG-23) peab olema käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116).	Käibemaksu jaotus	BT-116
BR-46	Igas käibemaksu jaotuses (BG-23) peab olema käibemaksukategooria maksusumma (BT-117).	Käibemaksu jaotus	BT-117
BR-47	Iga käibemaksu jaotus (BG-23) määratletakse käibemaksukategooria koodi (BT-118) kaudu.	Käibemaksu jaotus	BT-118
BR-48	Igas käibemaksu jaotuses (BG-23) peab olema käibemaksukategooria määr (BT-119), välja arvatud juhul, kui arve ei ole käibemaksuga maksustatav.	Käibemaksu jaotus	BT-119
BR-49	Maksejuhises (BG-16) täpsustatakse maksevahendi tüübi kood (BT-81).	Maksejuhised	BT-81
BR-50	Maksekonto identifikaator (BT-84) peab olema olemas, kui arve sisaldab teavet krediidikorralduse (BG-16) kohta.	Kontoteave	BT-84

Tabel 3 (järg)

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-51	Maksekaardi primaar-kontonumbri (BT-87) viimased 4–6 numbrit peavad olema esitatud, kui arve sisaldab maksekaardi andmeid (BG-18).	Kaardi teave	BT-87
BR-52	Iga täiendav tõendav dokument (BG-24) peab sisaldama viidet tõendavale dokumendile (BT-122).	Täiendavad tõendavad dokumendid	BT-122
BR-53	Kui esitatud on käibemaksu arvestusvaluuta kood (BT-6), siis esitatakse arve käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas (BT-111).	Dokumendi kogusumma	BT-111
BR-54	Iga artikli atribuut (BG-32) sisaldab artikli atribuudi nime (BT-160) ja artikli atribuudi väärtust (BT-161).	Artikli atribuudid	BT-160, BT-161
BR-55	Iga viide eelmisele arvele (BG-3) peab sisaldama viidet eelmisele arvele (BT-25).	Viide eelmisele arvele	BT-25
BR-56	Igal müüja maksuesindajal (BG-11) peab olema müüja maksuesindaja KMKR (BT-63).	Müüja maksuesindaja	BT-63
BR-57	Iga tarneaadress (BG-15) peab sisaldama tarneriigi koodi (BT-80).	Tarneaadress	BT-80
BR-61	Kui maksevahendi tüübi kood (BT-81) tähendab SEPA kredithaldust, kohaliku kredithaldust või SEPA-välist rahvusvahelist kredithaldust, tuleb esitada maksekonto identifikaator (BT-84).	Maksejuhised	BT-84
BR-62	Müüja e-posti aadressil (BT-34) peab olema skeemi identifikaator.	Müüja e-posti aadress	BT-34
BR-63	Ostja e-posti aadressil (BT-49) peab olema skeemi identifikaator.	Ostja e-posti aadress	BT-49
BR-64	Artikli standardidentifikaatoril (BT-157) peab olema skeemi identifikaator	Artikli standardidentifikaator	BT-157
BR-65	Artikli klassifikatsiooni identifikaatoril (BT-158) peab olema skeemi identifikaator	Artikli klassifikatsiooni identifikaator	BT-158

6.4.2 Tingimused

Tabel 4 — Ärireeglid. Tingimused

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-CO-3	Käibemaksu arvestamise kuupäev (BT-7) ja käibemaksu arvestamise kuupäeva kood (BT-8) on üksteist välistavad.	Arve	BT-7, BT-8
BR-CO-4	Iga arverida (BG-25) liigitatakse arve käibemaksukategooria koodi (BT-151) alusel.	Arverida	BT-151
BR-CO-5	Dokumendi tasandil allahindluse põhjusekood (BT-98) ja dokumendi tasandil allahindluse põhjus (BT-97) peavad osutama sama tüüpi allahindlusele.	Dokumendi tasandil allahindlus	BT-97, BT-98
BR-CO-6	Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjusekood (BT-105) ja dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus (BT-104) peavad osutama sama tüüpi juurdehindlusele.	Dokumendi tasandil juurdehindlus	BT-104, BT-105
BR-CO-7	Arverea allahindluse põhjusekood (BT-140) ja arverea allahindluse põhjus (BT-139) peavad osutama sama tüüpi allahindluse põhjusele.	Arverea allahindlus	BT-139, BT-140
BR-CO-8	Arverea juurdehindluse põhjusekood (BT-145) ja arverea juurdehindluse põhjus (BT-144) peavad osutama sama tüüpi juurdehindluse põhjusele.	Arverea juurdehindlus	BT-144, BT-145

Tabel 4 (järg)

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-CO-9	Müüja KMKR (BT-31), müüja maksuesindaja KMKR (BT-63) ja ostja KMKR (BT-48) eesliide peab vastama ISO-koodile ISO 3166-1 alfa-2, mis võimaldab kindlaks teha numbri väljastanud riigi. Kreeka võib siiski kasutada eesliidet „EL“.	KMKR	BT-31, BT-48, BT-63
BR-CO-10	Arveridade koondnetosumma (BT-106) = Σ arverea netosumma (BT-131).	Dokumendi kogusumma	BT-106
BR-CO-11	Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma (BT-107) = Σ dokumendi tasandil allahindluse summa (BT-92).	Dokumendi kogusumma	BT-107
BR-CO-12	Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma (BT-108) = Σ dokumendi tasandil juurdehindluse summa (BT-99).	Dokumendi kogusumma	BT-108
BR-CO-13	Arve kogusumma ilma käibemaksuta (BT-109) = Σ arverea netosumma (BT-131) – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma (BT-107) + dokumendi tasandil juurdehindluse kogusumma (BT-108).	Dokumendi kogusumma	BT-109
BR-CO-14	Arve käibemaksu kogusumma (BT-110) = Σ käibemaksukategooria maksusumma (BT-117).	Dokumendi kogusumma	BT-110
BR-CO-15	Arve kogusumma koos käibemaksuga (BT-112) = arve kogusumma ilma käibemaksuta (BT-109) + arve käibemaksu kogusumma (BT-110).	Dokumendi kogusumma	BT-112
BR-CO-16	Maksmisele kuuluv summa (BT-115) = arve kogusumma koos käibemaksuga (BT-112) – makstud summa (BT-113) + ümardamisumma (BT-114).	Dokumendi kogusumma	BT-115
BR-CO-17	Käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) = käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) $\times$ (käibemaksukategooria määr (BT-119) / 100), ümardatud kahe kümnendkohani.	Käibemaksu jaotus	BT-117
BR-CO-18	Arvel peab olema vähemalt üks käibemaksu jaotus (BG-23).	Käibemaksu jaotus	BG-23
BR-CO-19	Kui kasutatakse arveldusperioodi (BG-14), täidetakse arveldusperioodi alguskuupäev (BT-73) või arveldusperioodi lõppkuupäev (BT-74) või mõlemad.	Tarneperiood või arve ajavahemik	BT-73, BT-74
BR-CO-20	Kui kasutatakse arverea ajavahemikku (BG-26), täidetakse arverea ajavahemiku alguskuupäev (BT-134) või arverea ajavahemiku lõppkuupäev (BT-135) või mõlemad.	Arverea ajavahemik	BT-134, BT-135
BR-CO-21	Iga dokumendi tasandil allahindlus (BG-20) peab sisaldama dokumendi tasandil allahindluse põhjust (BT-97) või dokumendi tasandil allahindluse põhjusekoodi (BT-98) või mõlemat.	Dokumendi tasandil krediit	BT-97, BT-98
BR-CO-22	Iga dokumendi tasandil juurdehindlus (BG-21) peab sisaldama dokumendi tasandil juurdehindluse põhjust (BT-104) või dokumendi tasandil juurdehindluse põhjusekoodi (BT-105) või mõlemat.	Dokumendi tasandil deebet	BT-104, BT-105
BR-CO-23	Iga arverea allahindlus (BG-27) peab sisaldama arverea allahindluse põhjust (BT-139) või arverea krediidi põhjusekoodi (BT-140) või mõlemat.	Arverea krediit	BT-139, BT-140
BR-CO-24	Iga arverea juurdehindlus (BG-28) peab sisaldama arverea juurdehindluse põhjust (BT-144) või arverea juurdehindluse põhjusekoodi (BT-145) või mõlemat.	Arverea deebet	BT-144, BT-145

Tabel 4 (järg)

ID	Kirjeldus	Eesmärk/kontekst	Äritermin/rühm
BR-CO-25	Kui maksmisele kuuluv summa (BT-115) on positiivne, tuleb esitada kas maksetähtaeg (BT-9) või maksetingimused (BT-20).	Arve	BT-9, BT-20
BR-CO-26	Selleks, et ostja saaks tarnija automaatselt tuvastada, tuleb esitada müüja identifikaator (BT-29), müüja juriidiline registreerimistunnus (BT-30) ja/või müüja KMKR (BT-31).	Müüja	BT-29, BT-30, BT-31

6.4.3 Käibemaksueeskirjad

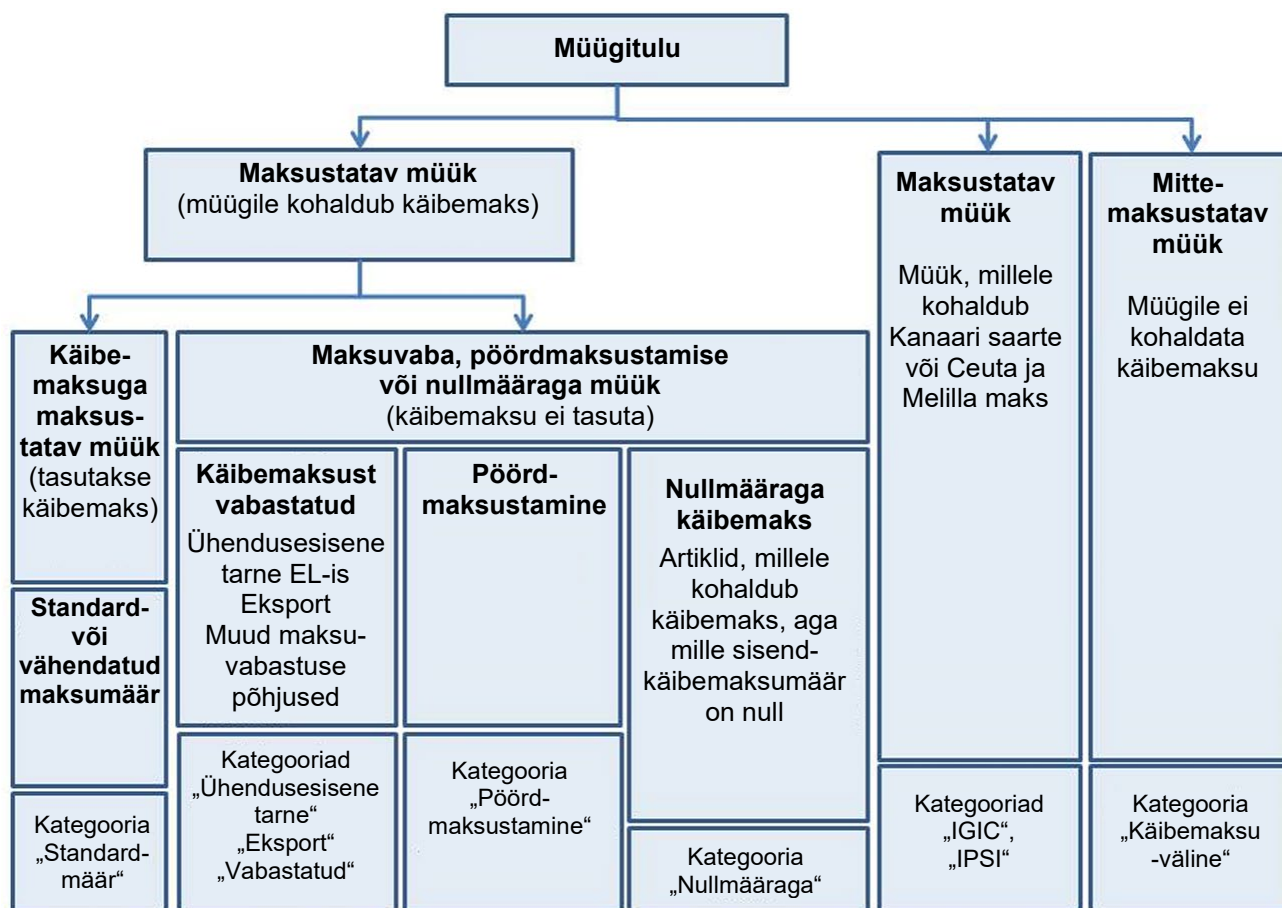
6.4.3.1 Sissejuhatus

Käibemaks (VAT) on Euroopa Liidus oluline nõue arvetele. Käibemaksuga seotud üksikasjadele kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2006. aasta käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ. Liikmesriigid on direktiivi võtnud üle oma riiklikesse õigusaktidesse. Seejuures võib vastavates reeglites esineda erinevusi, mis tulenevad iga liikmesriigi õigusaktidest.

Direktiivis täpsustatakse, kellele (maksukohustuslased) ja millele (kaubad ja teenused) kohaldub käibemaksukohustus, kuidas käibemaksu arvutatakse ja millist teavet tuleb esitada arvetel, millega nõutakse käibemaksu tasumist.

Direktiiv sisaldab ka mitmeid erandeid, mille puhul arve ei sisalda käibemaksu.

Joonisel 16 esitatud skeemil on kujutatud kokkuvõttev käibemaksunõuete mudel. Erinevad käibemaksujuhtumid jaotatakse käibemaksukategooriateks ja neile määratakse koodid. Kategooriakoodide määratlus on esitatud allpool selles dokumendis.

Joonis 16 — Käibemaksunõuete mudeli kokkuvõte

Arvel nõutav käibemaksualane teave sõltub konkreetsest käibemaksujuhtumist, mida on üksikasjalikult kirjeldatud jaotistes 6.4.3.2 kuni 6.4.3.4.8. Järgnevalt selgitatakse, kuidas käsitletakse iga ülaltoodud skeemil kujutatud käibemaksu kasutusjuhtumit semantilises põhimudelil.

6.4.3.2 Käibemaksukategooriate koodid

Alltoodud tabelis selgitatakse iga käibemaksukategooria koodi tähendust (UNTDID 5305 koodiloendi [6] alusel).

Tabel 5 — Käibemaksukategooriad

Kategooria määratlus	Kategooria
Käibemaksu standardarvutus	
Artiklile kehtib käibemaksukohustus, mis arvutatakse standardsest, kohaldades käibemaksuprotsenti asjakohasele maksustatavale summale.	Standardmäär
Artiklile kehtib käibemaksukohustus, mis arvutatakse standardsest, kohaldades käibemaksuprotsenti asjakohasele maksustatavale summale, aga käibemaksumäär on 0 (null).	Nullmääraga
Käibemaksu ei kohaldata kaubandustingimuste tõttu	
Artikkel on käibemaksust vabastatud.	Vabastus
Käibemaksu ei kohaldata artikli suhtes, millele kehtib käibemaksukohustus kaubandustingimuste tõttu, kui kohaldatakse pöördmaksustamise käibemaksueeskirju.	Pöördmaksustamine
Käibemaksu ei kohaldata artikli suhtes, millele kehtib käibemaksukohustus kaubandustingimuste tõttu, kui kohaldatakse ühendusesiseid tarne-eeskirju.	Ühendusesisene tarne

Tabel 5 (järg)

Kategooria määratlus	Kategooria
Käibemaksu ei kohaldata artikli suhtes, millele kehtib käibemaksukohustus kaubandustingimuste tõttu, kui kohaldatakse väljapoole EL-i toimuvale ekspordile kehtivaid reegleid.	Eksport
Kohaldatakse muid käibemakse	
Müügile kohaldatakse Kanaari saarte (IGIC) maksu.	IGIC
Müügile kohaldatakse Ceuta ja Melilla (IPSI) maksu.	IPSI
Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele	
Müügile ei kohaldata käibemaksu.	Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele

6.4.3.3 Arvel kohaldatakse käibemaksu

6.4.3.3.1 Standardmäär ja vähendatud maksumääraga artiklid

Iga müügi puhul märgitakse järgmised käibemaksuandmed:

- arvel peab olema kirjas müüja KMKR;
- maksustatavate summade käibemaksukategooria koodina esitatakse „Standardmäär“;
- maksustatava summa käibemaksukategooria määrana esitatakse asjakohane protsendimäär;
- käibemaksukategooria maksustatav summa on arveridade koondnetosumma, millest on maha arvatud dokumendi tasandil krediidisummad ja millele on lisatud dokumendi tasandil deebetisummad;
- käibemaksu arvutamisel näidatakse arvel käibemaksuga maksustatava summa ja iga käibemaksumäär käibemaksusumma (st iga kategooria koodi S ja käibemaksumäär kombinatsioon rea tasandil ning krediidi ja deebeti puhul dokumendi tasandil) vahesumma.

6.4.3.3.2 Ärireeglite avaldused

Tabel 6 — Ärireeglid. Standardne ja vähendatud käibemaksumäär

ID	Kirjeldus
BR-S-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Standardmääraga“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) vähemalt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „Standardmääraga“.
BR-S-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Standardmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-S-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Standardmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-S-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Standardmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-S-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Standardmääraga“, peab arvele märgitud artikli käibemaksumäär (BT-152) olema suurem kui null.

Tabel 6 (järg)

ID	Kirjeldus
BR-S-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Standardmääraga“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksusumäär (BT-96) olema suurem kui null.
BR-S-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Standardmääraga“, peab dokumendi tasandil juurdehindlusekäibemaksusumäär (BT-103) olema suurem kui null.
BR-S-8	Iga erineva käibemaksukategooria määra (BT-119) väärtuse puhul, kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Standardmääraga“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) käibemaksu jaotuses (BG-23) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-102, BT-95) on „Standardmääraga“ ja käibemaksusumäär (BT-152, BT-103, BT-96) on võrdne käibemaksukategooria määraga (BT-119).
BR-S-9	Käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Standardmääraga“, võrdub käibemaksukategooria maksustatava summa (BT-116) ja käibemaksukategooria määra (BT-119) korrutisega.
BR-S-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Standardmääraga“, ei tohi olla käibemaksuvabastuse põhjusekoodi (BT-121) ega käibemaksuvabastuse põhjuse teksti (BT-120).

6.4.3.4 Arvel ei kohaldata käibemaksu

6.4.3.4.1 Nullmääraga müük

Kuigi nullmääraga müüki ei maksustata käibemaksuga, tuleb siiski näidata, et tegemist on nullmääraga müügiga. Käibemaks tuuakse välja iga müügi puhul, mis kirjendatakse nii arvereal kui ka dokumendi tasandil krediidi ja deebetina järgmiselt:

- arvel peab olema kirjas müüja KMKR;
- rea käibemaksukategooria koodina esitatakse „Nullmääraga“ müük;
- rea käibemaksusumäärana esitatakse 0 protsent (null);
- maksustatav summa on rea summa;
- käibemaksu arvutamisel tuleb arvel näidata nullmääraga maksustatav summa nende ridade summade vahesummana, mille käibemaksukategooria kood on nullmääraga müük;
- käibemaksu arvutamisel tuleb arvel näidata dokumendi tasandil nullmääraga käibemaksu maksustatava summa ja protsendimäära korrutisena. Kuna maksusumäär on vaikselt 0 %, on käibemaksusumma null.

6.4.3.4.2 Ärireeglite avaldused

Tabel 7 — Ärireeglid. Käibemaksu nullmäär

ID	Kirjeldus
BR-Z-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Nullmääraga“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) täpselt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „Nullmääraga“.
BR-Z-2	Arve, mis sisaldab arverida, mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Nullmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT- 63).
BR-Z-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Nullmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT- 63).
BR-Z-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust, mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Nullmääraga“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT- 63).
BR-Z-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Nullmääraga“, peab arvele märgitud artikli käibemaksu määr (BT-152) olema 0 (null).
BR-Z-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Nullmääraga“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksu määr (BT-96) olema 0 (null).
BR-Z-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Nullmääraga“, peab dokumendi tasandil deebet käibemaksu määr (BT-103) olema 0 (null).
BR-Z-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Nullmääraga“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksukategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Nullmääraga“.
BR-Z-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Nullmääraga“, peab käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).
BR-Z-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Nullmääraga“, ei tohi olla käibemaksuvabastuse põhjusekoodi (BT-121) ega käibemaksuvabastuse põhjuse teksti (BT-120).

6.4.3.4.3 Käibemaksust vabastatud

Nagu näidatud eeltoodud joonisel, esineb olukordi, kus müük on käibemaksust vabastatud. Need on juhtumid, kus arvel ei kohaldata käibemaksu.

Müük võib olla käibemaksust vabastatud erinevatel põhjustel vastavalt EL-i direktiividele ja/või riiklikele õigusaktidele. Kui müük on erinevatel üldpõhjustel käibemaksust vabastatud, tuleb esitada järgmine teave:

- arvel peab olema kirjas müüja KMKR;
- rea käibemaksukategooria koodina esitatakse „Vabastatud käibemaksust“;
- iga rea käibemaksu määrana esitatakse 0 (null);
- iga käibemaksust vabastatud arverea kohta tuleb esitada vabatekstiline kirjeldus vabastuse põhjuse kohta;

- käibemaksu jaotuses tuleb esitada vabatekstiline kirjeldus käibemaksuvabastuse põhjuse kohta;
- käibemaksu arvutamisel näidatakse arvel iga käibemaksuvabastuse põhjuse puhul maksustatud summa nende ridade summade vahesummana, millel on identne kombinatsioon kategooriakoodist „Käibemaksust vabastatud“ ja maksuvabastuse põhjust kirjeldavast tekstist;
- käibemaksu arvutamisel tuleb arvel näidata dokumendi tasandil nullmääraga käibemaksu maksustatava summa ja protsendimäär korrutisena. Kuna maksumäär on vaikimisi 0 %, on käibemaksusumma null.

Ärireeglite avaldused

Tabel 8 — Ärireeglid. Käibemaksust vabastatud

ID	Kirjeldus
BR-E-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Käibemaksust vabastatud“, peab sisaldama täpselt ühte käibemaksu jaotust (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Käibemaksust vabastatud“.
BR-E-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Käibemaksust vabastatud“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-E-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Käibemaksust vabastatud“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-E-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Käibemaksust vabastatud“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-E-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Käibemaksust vabastatud“, peab arvele märgitud artikli käibemaksumäär (BT-152) olema 0 (null).
BR-E-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Käibemaksust vabastatud“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäär (BT-96) olema 0 (null).
BR-E-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Käibemaksust vabastatud“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäär (BT-103) olema 0 (null).
BR-E-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Käibemaksust vabastatud“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksukategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Käibemaksust vabastatud“.
BR-E-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Käibemaksust vabastatud“, peab käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).
BR-E-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Käibemaksust vabastatud“, peab olema käibemaksuvabastuse põhjusekood (BT-121) või käibemaksuvabastuse põhjuse tekst (BT-120).

6.4.3.4.4 Pöördmaksustamine

Kui arvel ei kohaldata käibemaksu pöördmaksustamise tõttu, siis kasutatakse arvel järgmisi andmeid. Kuna müüja ja ostja on kokku leppinud pöördmaksustamise kohaldamises, peavad nii ostja kui ka müüja olema käibemaksukohustuslasena registreeritud ning nii ostja kui ka müüja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid peavad olema arvel täpsustatud.

Pöördmaksustamise korral peavad nii ostja kui ka müüja olema käibemaksukohustuslasena registreeritud, ostja ja müüja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid peavad olema arvel täpsustatud ning arvel peab olema märgitud „pöördmaksustamine“. Arve väljastaja peab märkima, kui arvereale kohaldub pöördmaksustamine. Arve peal kasutatakse selle tähistamiseks vastaval arvereal pöördmaksustamise käibemaksukategooria koodi UN/TDID 5305 koodiloendist.

Pöördmaksustamise kood e-arvel kinnitab, et arvereale kohaldatakse pöördmaksustamist, aga määruse järgimiseks peab käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldama sõna „Pöördmaksustamine“.

Dokumendi tasandil esitatakse järgmine teave:

- müüja KMKR;
- ostja KMKR;
- käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldab käibemaksu jaotuses sõna „Pöördmaksustamine“ (või samaväärset standardteksti teistes keeltes).

Rea tasandil tuleb esitada järgmine teave:

- arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood on rea peal märgitud kui „Pöördmaksustamine“;
- arvele märgitud artikli käibemaksusumäär on rea peal märgitud kui 0 (null);
- arvele märgitud artikli käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldab sõna „Pöördmaksustamine“ (või samaväärset standardteksti teistes keeltes).

Müüja kohustus on esitada arved pöördmaksustamisena, kui see on kohane. Järgmiste reeglitega ei kontrollita, kas see otsus on õige. Reeglitega kontrollitakse üksnes seda, kas vastav teave on põhiarvel õigesti esitatud.

Ärireeglite avaldused

Tabel 9 — Ärireeglid. Pöördmaksustamine

ID	Kirjeldus
BR-AE-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Pöördmaksustamine“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) täpselt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „Pöördmaksustamine“.
BR-AE-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Pöördmaksustamine“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48) ja/või ostja juriidilist registreerimistunnust (BT-47).
BR-AE-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Pöördmaksustamine“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48) ja/või ostja juriidilist registreerimistunnust (BT-47).

Tabel 9 (järg)

ID	Kirjeldus
BR-AE-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Pöördmaksustamine“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48) ja/või ostja juriidilist registreerimistunnust (BT-47).
BR-AE-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Pöördmaksustamine“, peab arvele märgitud artikli käibemaksumäär (BT-152) olema 0 (null).
BR-AE-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Pöördmaksustamine“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäär (BT-96) olema 0 (null).
BR-AE-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Pöördmaksustamine“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäär (BT-103) olema 0 (null).
BR-AE-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Pöördmaksustamine“, võrdub käibemaksu kategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindluse summade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindluse summade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksu kategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Pöördmaksustamine“.
BR-AE-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Pöördmaksustamine“, peab käibemaksu kategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).
BR-AE-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Pöördmaksustamine“, peab olema käibemaksuvabastuse põhjusekood (BT-121) tähendusega „Pöördmaksustamine“ või käibemaksuvabastuse põhjuse tekst (BT-120) „Pöördmaksustamine“ (või samaväärne standardtekst mõnes muus keeles).

6.4.3.4.5 Ühendusesisene tarne

Kui arvel ei kohaldata käibemaksu ühendusesisese tarne tõttu, lisatakse arvele järgmine teave. Kuna müüja ja ostja on kokku leppinud ühendusesisese tarne kohaldamises, peavad nii ostja kui ka müüja olema käibemaksukohustuslasena registreeritud ning nii ostja kui ka müüja käibemaksukohustuslasena registreerimise numbrid peavad olema arvel täpsustatud.

Arve väljastaja peab märkima, kui arvereale kohaldub ühendusesisene tarne. Arve peal kasutatakse selle tähistamiseks vastaval arvereal ühendusesisese tarne käibemaksukategooria koodi UN/TDID 5305 koodiloendist.

Ühendusesisese tarne kood e-arvel kinnitab, et arvereale kohaldatakse ühendusesisest tarnet, aga määruse järgimiseks peab tekst käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldama fraasi „Ühendusesisene tarne“.

Dokumendi tasandil tuleb esitada järgmine teave:

- müüja KMKR;
- ostja KMKR;
- nõutav on tarnetõend järgmise teabega:
 - tarneriik;
 - tarnekuupäev;

- käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldab käibemaksu jaotuses fraasi „Ühendusesisene tarne“ (või samaväärset standardteksti teistes keeltes).

Rea tasandil tuleb esitada järgmine teave:

- rea käibemaksukategooria koodina esitatakse „Ühendusesisene tarne“;
- rea käibemaksumäärana esitatakse 0 (null);
- fraas „Ühendusesisene tarne“ (või samaväärne standardtekst teistes keeltes) arvele märgitud artikli käibemaksuvabastuse põhjuse tekstis.

Müüja kohustus on esitada arved ühendusesisese tarnena, kui see on kohane. Järgmiste reeglitega ei kontrollita, kas see otsus on õige. Reeglitega kontrollitakse üksnes seda, kas vastav teave on põhiarvel õigesti esitatud.

Ärireeglite avaldused

Tabel 10 — Ärireeglid. Ühendusesisese tarne käibemaks

ID	Kirjeldus
BR-IC-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Ühendusesisene tarne“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) täpselt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „Ühendusesisene tarne“.
BR-IC-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Ühendusesisene tarne“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48).
BR-IC-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Ühendusesisene tarne“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48).
BR-IC-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Ühendusesisene tarne“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ja ostja KMKR-i (BT-48).
BR-IC-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Ühendusesisene tarne“, peab arvele märgitud artikli käibemaksumäär (BT-152) olema 0 (null).
BR-IC-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Ühendusesisene tarne“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäär (BT-96) olema 0 (null).
BR-IC-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Ühendusesisene tarne“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäär (BT-103) olema 0 (null).
BR-IC-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ühendusesisene tarne“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksukategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Ühendusesisene tarne“.
BR-IC-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ühendusesisene tarne“, peab käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).

Tabel 10 (järg)

ID	Kirjeldus
BR-IC-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ühendusesisene tarne“, peab olema käibemaksuvabastuse põhjusekood (BT-121) tähendusega „Ühendusesisene tarne“ või käibemaksuvabastuse põhjuse tekst (BT-120) „Ühendusesisene tarne“ (või samaväärne standardtekst mõnes muus keeles).
BR-IC-11	Käibemaksu jaotusega (BG-23) arvel, kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ühendusesisene tarne“, ei tohi tegelik tarnekuupäev (BT-72) või arveldusperiood (BG-14) olla tühi.
BR-IC-12	Käibemaksu jaotusega (BG-23) arvel, kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ühendusesisene tarne“, ei tohi tarneriigi kood (BT-80) olla tühi.

6.4.3.4.6 Eksport

Kui arvel ei kohaldata käibemaksu, kuna toimub eksport EL-ist välja, lisatakse arvele järgmine teave.

Arve väljastaja peab märkima, kui arvereale kohaldub eksport väljapoole EL-i. Arve peal kasutatakse selle tähistamiseks vastaval arvereale eksportimise käibemaksukategooria koodi UN/TDID 5305 koodiloendist.

Dokumendi tasandil tuleb esitada järgmine teave:

- müüja KMKR;
- käibemaksuvabastuse põhjuse tekst sisaldab käibemaksu jaotuses fraasi „Eksport EL-ist välja“ (või samaväärset standardteksti teistes keeltes).

Rea tasandil tuleb esitada järgmine teave:

- rea käibemaksukategooria koodina esitatakse „Eksport“;
- rea käibemaksuäärana esitatakse 0 (null);
- fraas „Eksport EL-ist välja“ (või samaväärne standardtekst teistes keeltes) arve rea käibemaksuvabastuse põhjuse tekstis.

Müüja kohustus on esitada arved ekspordina, kui see on kohane. Järgmiste reeglitega ei kontrollita, kas see otsus on õige. Reeglitega kontrollitakse üksnes seda, kas vastav teave on põhjarvel õigesti esitatud.

Ärireeglite avaldused

Tabel 11 — Ärireeglid. Ekspordi käibemaks

ID	Kirjeldus
BR-G-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) täpselt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „Eksport väljapoole EL-i“.
BR-G-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-G-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-G-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).

Tabel 11 (järg)

ID	Kirjeldus
BR-G-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab arvele märgitud artikli käibemaksusumäär (BT-152) olema 0 (null).
BR-G-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksusumäär (BT-96) olema 0 (null).
BR-G-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksusumäär (BT-103) olema 0 (null).
BR-G-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Eksport väljapoole EL-i“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksukategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Eksport väljapoole EL-i“.
BR-G-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).
BR-G-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Eksport väljapoole EL-i“, peab olema käibemaksuvabastuse põhjusekood (BT-121) tähendusega „Eksport väljapoole EL-i“ või käibemaksuvabastuse põhjuse tekst (BT-120) „Eksport väljapoole EL-i“ (või samaväärne standardtekst mõnes muus keeles).

6.4.3.4.7 Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele

Kui müük ei kuulu käibemaksuga maksustamisele, siis ei kohaldata käibemaksu tervikuna kogu arve suhtes (direktiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 16 teine lõik).

Ärireeglite avaldused

Tabel 12 — Ärireeglid. Ei kuulu käibemaksustamisele

ID	Kirjeldus
BR-O-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, peab sisaldama täpselt ühte käibemaksu jaotusrühma (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“.
BR-O-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada müüja KMKR-i (BT-31) või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ega ostja KMKR-i (BT-48) .
BR-O-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ega ostja KMKR-i (BT-48).
BR-O-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63) ega ostja KMKR-i (BT-48).
BR-O-5	Arverida (BG-25), kus käibemaksukategooria kood (BT-151) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada arvele märgitud artikli käibemaksusumäära (BT-152).

Tabel 12 (järg)

ID	Kirjeldus
BR-O-6	Dokumendi tasandil allahindlus (BG-20), kus käibemaksukategooria kood (BT-95) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäära (BT-96).
BR-O-7	Dokumendi tasandil juurdehindlus (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-102) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäära (BT-103).
BR-O-8	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindlusesummade (BT-92) koondsumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindlusesummade (BT-99) koondsumma, mille käibemaksukategooria koodid (BT-151, BT-95, BT-102) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“.
BR-O-9	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, peab käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) olema 0 (null).
BR-O-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), mille käibemaksukategooria kood (BT-118) on „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, peab olema käibemaksuvabastuse põhjusekood (BT-121) tähendusega „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“ või käibemaksuvabastuse põhjuse tekst (BT-120) „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“ (või samaväärne standardtekst mõnes muus keeles).
BR-O-11	Arve, mis sisaldab käibemaksu jaotusrühma (BG-23) käibemaksukategooria koodiga (BT-118) „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada teisi käibemaksu jaotusrühmi (BG-23).
BR-O-12	Arve, mis sisaldab käibemaksu jaotusrühma (BG-23) käibemaksukategooria koodiga (BT-118) „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada arverida (BG-25), mille arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) ei ole „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“.
BR-O-13	Arve, mis sisaldab käibemaksu jaotusrühma (BG-23) käibemaksukategooria koodiga (BT-118) „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada dokumendi tasandil allahindluse (BG-20), mille dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) ei ole „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“.
BR-O-14	Arve, mis sisaldab käibemaksu jaotusrühma (BG-23) käibemaksukategooria koodiga (BT-118) „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“, ei tohi sisaldada dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) ei ole „Ei kuulu käibemaksuga maksustamisele“.

6.4.3.4.8 Kanaari saarte, Ceuta ja Melilla maksud

Mõnes Euroopa piirkonnas kehtivad käibemaksuga samaväärsed maksud, mida on vaja samamoodi töödelda. Sellised maksud kehtivad Kanaari saartel (IGIC) ning Ceutas ja Melillas (IPSI). Kohaldatakse järgmisi reegleid.

Tabel 13 — Ärireeglid. Kanaari saarte maksud

ID	Kirjeldus
BR-IG-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „IGIC“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) vähemalt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „IGIC“.
BR-IG-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „IGIC“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IG-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „IGIC“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IG-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „IGIC“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IG-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „IGIC“, peab arvele märgitud artikli käibemaksusumäär (BT-152) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IG-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „IGIC“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksusumäär (BT-96) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IG-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „IGIC“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksusumäär (BT-103) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IG-8	Iga erineva käibemaksukategooria määra (BT-119) väärtuse puhul, kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IGIC“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) käibemaksu jaotuses (BG-23) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindluse summade (BT-99) koondsumma, millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindluse summade (BT-92) koondsumma, kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-102, BT-95) on „IGIC“ ja käibemaksusumäär (BT-152, BT-103, BT-96) on võrdne käibemaksukategooria määraga (BT-119).
BR-IG-9	Käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IGIC“, võrdub käibemaksukategooria maksustatava summa (BT-116) ja käibemaksukategooria määra (BT-119) korrutisega.
BR-IG-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IGIC“, ei tohi olla käibemaksuvabastuse põhjusekoodi (BT-121) ega käibemaksuvabastuse põhjuse teksti (BT-120).

Tabel 14 — Ärireeglid. Ceuta ja Melilla maksud

ID	Kirjeldus
BR-IP-1	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), dokumendi tasandil allahindlust (BG-20) või dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-95 või BT-102) on „IPSI“, peab sisaldama käibemaksu jaotuses (BG-23) vähemalt ühte käibemaksukategooria koodi (BT-118), mis on „IPSI“.
BR-IP-2	Arve, mis sisaldab arverida (BG-25), mille puhul arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „IPSI“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IP-3	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil allahindlust (BG-20), mille puhul dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „IPSI“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IP-4	Arve, mis sisaldab dokumendi tasandil juurdehindlust (BG-21), mille puhul dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „IPSI“, peab sisaldama müüja KMKR-i (BT-31), müüja maksukohustuslase identifikaatorit (BT-32) ja/või müüja maksuesindaja KMKR-i (BT-63).
BR-IP-5	Arverea (BG-25) puhul, kui arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood (BT-151) on „IPSI“, peab arvele märgitud artikli käibemaksusumäär (BT-152) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IP-6	Dokumendi tasandil allahindluse (BG-20) puhul, kui dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood (BT-95) on „IPSI“, peab dokumendi tasandil allahindluse käibemaksusumäär (BT-96) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IP-7	Dokumendi tasandil juurdehindluse (BG-21) puhul, kui dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood (BT-102) on „IPSI“, peab dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksusumäär (BT-103) olema 0 (null) või suurem kui null.
BR-IP-8	Iga erineva käibemaksukategooria määra (BT-119) väärtuse puhul, kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IPSI“, võrdub käibemaksukategooria maksustatav summa (BT-116) käibemaksu jaotuses (BG-23) arveridade koondnetosummaga (BT-131), millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindluse summade (BT-99) koondsumma, millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindluse summade (BT-92) koondsumma, kus käibemaksukategooria kood (BT-151, BT-102, BT-95) on „IPSI“ ja käibemaksusumäär (BT-152, BT-103, BT-96) on võrdne käibemaksukategooria määraga (BT-119).
BR-IP-9	Käibemaksukategooria maksusumma (BT-117) käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IPSI“, võrdub käibemaksukategooria maksustatava summa (BT-116) ja käibemaksukategooria määra (BT-119) korrutisega.
BR-IP-10	Käibemaksu jaotuses (BG-23), kus käibemaksukategooria kood (BT-118) on „IPSI“, ei tohi olla käibemaksuvabastuse põhjusekoodi (BT-121) ega käibemaksuvabastuse põhjuse teksti (BT-120).

6.5 Semantilised andmetüübid

6.5.1 Sissejuhatus

Semantilisi andmetüüpe kasutatakse selleks, et ületada lõhe semantilises mudelis määratletud teabeelementidega väljendatud semantiliste mõistete ja nende võimaliku tehnilise rakendamise vahel. Semantilised andmetüübid määratlevad sisu lubatud väärtusdomeeni ja kõik täiendavad teabekomponendid (atribuudid), mis on vajalikud selle täpselt tõlgendamiseks.

Semantilise andmetüübi sisu võib kuuluda järgmiste primitiivtüüpide koosseisu. Need primitiivtüübid pärinevad standardi ISO 15000-5:2014 lisast B.

Tabel 15 — Primitiivtüübid

Primitiivtüüp	Määratlus
Binaarne	Kindla pikkusega bittide jada.
Kuupäev	Kalendripäev ajaskaalal, mis koosneb alguspunktist ja kalendri järjekohast [ISO 8601:2004].
Kümnenndkohad	Reaalarvude alamhulk, mida saab esitada kümnenndarvudega.
Sõne	Lõplik märgijada.

EE MÄRKUS Tekstis viidatud standard ISO 8601:2004 on tänaseks kehtetu ning see on asendatud standardiga EVS-ISO 8601-1:2019.

Jaotistes 6.5.2 kuni 6.5.13 kirjeldatud semantilisi andmetüüpe kasutatakse e-arve põhielementide semantilises andmemudelil, kus iga semantilise andmetüübi jaoks on määratletud erinevad omadused, nagu atribuudid, formaat ja kümnenndkohad ning põhitüüp. Need põhinevad standardil ISO 15000-5. Põhiarvel kasutades sisaldab iga andmeelement andmeid. Tabelites 16 kuni 25 on see tähistatud kui „sisu“. Põhiarves kasutataval äriterminil peab alati olema sisu, mis tähendab, et sisu on kohustuslik.

6.5.2 Summa.Tüüp

Summa väljendab arvulist rahalist väärtust. Summa valuuta on määratletud eraldi äriterminina. EN 16931_Summa.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Summa.Tüüp“.

⁴ EN 16931_Summa.Tüüp on kõikuva suurusega kuni kahe komakohani.

Tabel 16 — Andmetüüp. Summa.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Kümnenndkohad	10000,25

6.5.3 Ühikuhinna summa.Tüüp

Ühikuhinna summa näitab numbrilist rahalist väärtust nende andmeelementide puhul, mis sisaldavad artikli hindu, mida võib korrutada artikli kogustega. Summa valuuta on määratletud eraldi äriterminina. EN 16931_Ühikuhind_Summa.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Summa.Tüüp“. ^[AC] Tüüp on kõikuva suurusega, komakohtade arv ei ole piiratud. ^[AC]

Tabel 17 — Andmetüüp. Ühikuhinna summa.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Kümnenndkohad	10000,1234

6.5.4 Kogus.Tüüp

Koguseid kasutatakse ühikute arvu märkimiseks, näiteks artiklite puhul. Mõõtühiku kood on määratletud eraldi äriterminina. EN 16931_Kogus.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Kogus.Tüüp“. ^[AC] Tüüp on kõikuva suurusega, komakohtade arv ei ole piiratud. ^[AC]

Tabel 18 — Andmetüüp. Kogus.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Kümnenndkohad	10000,1234

⁴ Sõnastiku kirje nimi standardi ISO 15000-5:2014 määratluse kohaselt.

6.5.5 Protsent.Tüüp

Protsendid esitatakse saja (protsendi) murdosana, nt väärtus 34,78 % protsentides on 34,78. EN 16931_ Protsent_ Arv.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Arv.Tüüp“. AC Tüüp on kõikuva suurusega, komakohtade arv ei ole piiratud. AC

Tabel 19 — Andmetüüp. Protsent.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Kümnendkohad	AC 34,78 AC

6.5.6 Identifikaator.Tüüp

Identifikaatorid (tunnused) on võtmed, mille väljastab dokumendi saatja või saaja või kolmas isik. Iga mudelis oleva identifikaatori puhul märgitakse, kas määratleda võib või tuleb identifitseerimisskeem või skeemiversiooni identifikaator ning millisest nimekirjast võib sellisel juhul valida identifitseerimisskeemid. EN 16931_ Identifikaator.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Identifikaator.Tüüp“. Skeemi identifikaator ja skeemi versiooni identifikaator määravad kindlaks skeemi, millel identifikaator põhineb.

Atribuutide kasutamine on täpsustatud iga teabeelemendi semantilises mudelis.

Tabel 20 — Andmetüüp. Identifikaator.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Sõne	abc:123-DEF
Skeemi identifikaator	Tingimuslik	Sõne	GLN
Skeemi versiooni identifikaator	Tingimuslik	Sõne	1.0

6.5.7 Viide dokumendile.Tüüp

Identifikaatorid, mille ostja, müüja või kolmas isik on määranud dokumendile või dokumendireale. EN 16931_ Viide dokumendile_ Identifikaator.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Identifikaator.Tüüp“.

Tabel 21 — Andmetüüp. Viide dokumendile.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Sõne	abc:123-DEF

6.5.8 Kood.Tüüp

Koode kasutatakse elementide lubatud väärtuste ja valikute nimekirjade määramiseks. Kood erineb identifikaatorist selle poolest, et lubatud väärtustel on standarditud tähendused, mis võivad olla saajale teada. EN 16931_ Kood.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Kood.Tüüp“.

Semantiline mudel määrab kindlaks iga kodeeritud äritermini jaoks kasutatava koodiloendi. Koodid tuleb sisestada täpselt nii, nagu on näidatud kohaldatava süntaksi valitud koodiloendis. Kasutada tuleb koodiloendite viimast avaldatud versiooni (süntaksi sidumise ajal).

Tabel 22 — Andmetüüp. Kood.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Sõne	Abc123

6.5.9 Kuupäev.Tüüp

Kuupäevad peavad olema kooskõlas standardis ISO 8601 määratletud kalendripäeva täieliku esitusega (vt ISO 8601:2004, 5.2.1.1). Kalendri kuupäevad ei täpsusta kellaaega. EN 16931_ Kuupäev_ Kuupäeva aeg.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Kuupäeva aeg.Tüüp“. Atribuudi „Kuupäeva aeg.Formaat.Tekst“ sisu jäetakse süntaksi, milles kuupäev on esitatud.

EE MÄRKUS Tekstis viidatud standard ISO 8601:2004 on tänaseks kehtetud ning see on asendatud standardiga EVS-ISO 8601-1:2019

Tabel 23 — Andmetüüp. Kuupäev.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Kuupäev	2015-06-10

6.5.10 Tekst.Tüüp

Tekst on kirjutatud või trükitud sisu tegelik sõnastus. EN 16931_ Tekst.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Tekst.Tüüp“. Tekst võib sisaldada reapiire.

Tabel 24 — Andmetüüp. Tekst.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Sõne	„5% krediit, kui see makstakse 30 päeva jooksul“

6.5.11 Binaarobjekt.Tüüp

Arvega edastatavate failide kirjeldamiseks saab kasutada binaarobjekte.

Lisad edastatakse koos arvega. Iga süntaksi kohta on määratletakse ainult üks viis. EN 16931_ Binaarobjekt.Tüüp põhineb standardi ISO 15000-5:2014 lisas B määratletud mõistel „Binaarobjekt.Tüüp“. EN 16931_ Binaarobjekt.Tüüp sisaldab kahte lisakomponenti: MIME-kood, mis määrab manuse MIME-tüübi, ja failinimi, mille esitab arve saatja (või mis esitatakse arve saaja nimel).

Tabel 25 — Andmetüüp. Binaarobjekt.Tüüp

Komponent	Kasutus	Primitiivtüüp	Näide
Sisu	Kohustuslik	Binaarne	
MIME-kood	Kohustuslik	Sõne	„pilt/jpeg“
Faili nimi	Kohustuslik	Sõne	„joonistus5.jpg“

Põhiarve mudeliga kooskõlas oleva arve saaja peab vastu võtma ja töötleva manuseid, mis kuuluvad järgmistesse MIME-tüüpidesse (sulgudes on lisatud üldkasutatavad faililaiendid):

- rakendus/pdf (.pdf);
- pilt/png (.png);
- pilt/jpeg (.jpg);
- tekst/csv (.csv);
- rakendus/vnd.openxmlformats-officedocument.spreadsheetml.sheet (.xlsx);
- rakendus/vnd.oasis.opendocument.spreadsheet (.ods).

Kehtida võivad pikkuspiirangud. Juhised on toodud edastamissuunistes CEN/TR 16931-4.

6.5.12 Kümnendkohad

Erinevate äriterminite suurim lubatud kümnendkohtade hulk on täpsustatud tabelis 26.

Tabel 26 — Lubatud kümnendkohtade hulk

BT ID	Äritermini nimi	Suurim lubatud kümnendkohtade hulk
BG-20	DOKUMENDI TASANDIL ALLAHINDLUS	
BT-92	Dokumendi tasandil allahindluse summa	2
BT-93	Dokumendi tasandil allahindluse baassumma	2
BG-21	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS	
BT-99	Dokumendi tasandil juurdehindlusesumma	2
BT-100	Dokumendi tasandil juurdehindluse baassumma	2
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD	
BT-106	Arveridade koondnetosumma	2
BT-107	Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma	2
BT-108	Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma	2
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	2
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma	2
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga	2
BT-111	Arve käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas	2
BT-113	Makstud summa	2
BT-114	Ümardamissumma	2
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	2
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS	
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa	2
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma	2
BG-25	ARVERIDA	
BT-131	Arverea netosumma	2
BG-27	ARVEREA ALLAHINDLUS	
BT-136	Arverea allahindluse summa	2
BT-137	Arverea allahindluse baassumma	2
BG-28	ARVEREA JUURDEHINDLUS	
BT-141	Arverea juurdehindluse summa	2
BT-142	Arverea juurdehindluse baassumma	2

6.5.13 Ümardamine

Reeglid näidetes esitatud ümardamisest tulenevate erinevuste riski vähendamiseks on järgmised:

- kõik dokumendi tasandil summad ümardatakse arvepidamise eesmärgil kahe kümnendkohani;
- ümardatakse lõplikke arvutustulemusi, mitte vahetulemusi;
- käibemaksukategooria maksusumma **AC** (BT-117) **AC** ümardatakse dokumendi tasandil, mitte arverea ümardatud käibemaksusummade kokkuliitmisel.

7 PÕHIARVETE KASUTUSSPETSIFIKATSIOON

7.1 Sissejuhatus

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon esitab müüjale üksikasjalikud juhised, selgitused ja näited, samuti reeglid (ärireeglid) põhiarve mudelis olevate struktureeritud teabeelementide tegeliku rakendamise ja kasutamise kohta konkreetsetes kauplemissituatsioonides. Konkreetse põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni alusel loodud näidisdokument peab alati olema kooskõlas Euroopa standardiga (selle dokumendiga).

Üldjuhul loob põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni võrgustiku sektori hankija (ostja) seoses oma tarneahelaga või hankijate rühm, kes soovib ühtlustada viisi, kuidas kindlaksmääratud sektori või ostjaskonnaga kauplevad müüjad kasutavad põhiarve mudelis olevaid teabeelemente. Sellises põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis sätestatud nõuded edastatakse otse müüjatele või avaldatakse veebisaidil ning need võidakse lisada pooltevahelisse lepingudokumentatsiooni või neile viidata sellises pooltevahelises lepingudokumentatsioonis. Teise võimalusena võib põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni luua müüjate rühm ning see võidakse omakorda kooskõlastada nende ostja või ostjatega konkreetse tööstusharu või tarneahela kontekstis. Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon on kasutussuuniste ja/või põhiarve mudelisse tehtud piirangute kogum, mille alusel koostatud arve on endiselt kooskõlas põhiarve mudeliga. See tähendab, et põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kohaselt koostatud arvedokumendi saaja on endiselt võimeline seda vastu võtma ja töötleva seda põhiarve mudeli jaoks määratletud reeglite kohaselt.

Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni väljatöötamise peamised põhjused:

- saaja soovib täpsustada, kuidas põhiarve mudelis olevaid tingimuslikke teabeelemente kasutatakse või piirata kohustuslike või tingimuslike teabeelementide sisu kitsamate nõuetega;
- saatjal võib olla kohustus toetada nõudeid, mis on kauplemissituatsiooni seisukohast asjakohased. Näiteks võib saatja olla kohustatud alati esitama teatavad teabeelemendid, kuigi need on põhiarve mudelis määratletud tingimuslike elementidena;
- saaja nõuab teatavate tingimuslike elementide igakordset kasutamist, et hõlbustada töötlemise automatiseerimist. Näiteks, kui täpsustatakse põhiarve mudelis esitatud mitmesuguste viiteandmetega (ostutellimus, viide lepingule, pakkumuse identifikaator jne) seotud teabeelementide kasutamist;
- saatjal võib tekkida soov selgitada, kuidas ta kohaldab põhiarve mudelit oma kauplemisteabele;
- üks ostja või riiklik ja/või valdkondlik asutus võib soovida selgitada, kuidas põhiarve mudelit kohaldatakse konkreetsetele kasutusjuhtumitele. See võib hõlmata näiteks riiklike makseviiside kasutamist, kreditarvete/negatiivsete arvete kasutamist, koodiloendite ja identifikaatorite kasutamist või kirjade kasutamist. Samuti võivad nad soovida kasutada terminoloogiat ja keelt, mis on sihtkasutajale tuttav;
- veel üks rakendusviis on piirduda nende teabeelementidega, mida võiks sisaldada kasutusmugav arve VKE-dele, mis tarnivad baaskaupu ja -teenuseid.

Kahtlemata on hea tava piirduda põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni väljaandmisel oluliste nõuete edastamisega ja mitte nende kasutusalala või keerukuse suurendamisega. Põhjendatud nõuete puhul tuleks neid kasutada üksnes mõõdukalt, et tagada tasakaal ostja ja müüja vajaduste vahel.

7.2 Kooskõla

Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kooskõlareeglid on esitatud jaotises 4.4.

7.3 Võimalikud täpsustused põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis

7.3.1 Sissejuhatus

Iga põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni võrdluspunktiks on alati selles dokumendis määratletud põhiarve mudel. Spetsifikatsioonis tuleb selgelt välja tuua, kuidas see loob kasutussuuniseid või piiranguid põhiarve mudelis.

Põhiarve mudel on määratletud järgmiste põhiparameetrite kaudu, mida võidakse põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis veelgi täpsustada.

Äritermin: äritermineid kasutatakse semantilises mudelis sisalduva üksiku teabeelemendi või teabeelementide rühma identifitseerimiseks, mida võidakse põhjarvedokumendis vahetada. Põhjarve mudel määratleb äriterminite kogumi. Saatja peab mõned neist kohustuslikus korras lisama kõikidesse põhjarvedokumentidesse. Teised terminid on aga tingimuslikud. Saaja vastutab asjakohase teabe töötlemise eest oma protsesside kohaselt. Põhjarvete kasutusspetsifikatsioon võib vähendada tingimuslike elementide loetelu või täpsustada nende määratlust.

Kardinaalsus: põhjarve mudel määratleb iga äritermini puhul, kas ja kui tihti see võib esineda samas põhjarvedokumendis, märkides ära selle kardinaalsuse. Põhjarvete kasutusspetsifikatsioon võib seda piirata ja seega mõjutada viisi, kuidas saaja peab või saab töödelda põhjarvedokumenti.

Semantiline andmetüüp: igal põhjarve mudelis määratletud äriterminil on lisaks määratletud semantiline andmetüüp selles sisalduvate andmete jaoks. Semantiline andmetüüp mõjutab seda, kuidas andmeid tuleb või võib töödelda, samuti seda, kuidas neid tuleks tõlgendada. Näiteks saab arvutusi teha ainult numbrite abil, mis tähendab, et arvutustes kasutatavate äriterminite semantiline andmetüüp on number. Pooltel võib tekkida soov semantilise andmetüübi väärtusvaldkonda veelgi piirata.

Koodid ja identifikaatorid: koodid ja identifikaatorid põhinevad skeemide lootelul, mis määratlevad nende tähenduse (koodide puhul) või nende väljastamise ja struktuuri (identifikaatorite puhul). Koodina või identifikaatorina määratletud äriterminite kohta on põhjarve mudelis määratletud, milliseid koodi- ja identifikaatoriskeeme võib kasutada. Konkreetsete nõuete toetamiseks võivad kaubanduspartnerid olla sunnitud neid määratlusi muutma.

Ärireeglid: paljudele põhjarve mudeli äriterminitele kehtivad reeglid, mis kontrollivad nende kasutamist ja sisu. Partneril võib tekkida vajadus neid reegleid konkreetsete ärinõuete täitmiseks muuta või täiendada.

Teabeelemendi väärtusdomeen: põhjarve mudelis määratletakse väärtusdomeenid või andmete vorming ainult üksikutel juhtudel. Kaubanduspartneritel võib tekkida soov kehtestada konkreetsete nõuete toetamiseks reegleid seal, kus neid tegelikult ei ole, või piirata olemasolevaid reegleid. Näiteks seab põhjarve mudel mõnel juhul piirangu, mille kohaselt ei tohi lubatud väärtused olla negatiivsed. Teisalt ei seata piiranguid põhjarvete kasutusspetsifikatsioonis sisalduva teksti pikkusele.

Jaotises 7.3.2 loetletakse täpsemalt, millist liiki spetsifikatsiooni võib esitada põhjarvete kasutusspetsifikatsioonis, võttes aluseks põhjarve mudeli ja kauplejate vahel sõlmitud kahepoolse lepingu sätted.

7.3.2 Põhjarvete kasutusspetsifikatsiooni lubatud spetsifikatsioonid

Kauplejad võivad määrata põhjarve mudeli raames järgmised spetsifikatsioonid ja saadud põhjarvedokument on endiselt kooskõlas põhjarve mudeliga, mis tähendab, et saaja saab seda töödelda, ilma et ta peaks tegema muudatusi oma töötlemistoimingutes. Samas võib saaja soovi korral otsustada kasutada põhjarvete kasutusspetsifikatsioonis määratletut, et muuta oma arvete töötlemise protsess veelgi sujuvamaks.

Muutuse tüüp	Näide/märkus
Äriterminid	
Märgitakse tingimuslik teabeelement, mida ei tohi kasutada	Saavutatav, kui muuta kardinaalsus 0..x kardinaalsuseks 0..0. See tähendab sisuliselt seda, et tingimuslikku elementi ei tohi kasutada. See ei mõjuta seda, kuidas saaja arveid töötleb. Hoollitsege selle eest, et põhjarve mudeli jaoks määratletud ärireegleid ei rikutaks.
Semantilise määratluse kitsamaks muutmine	Äritermini kitsam semantiline määratlus tähendab, et edastatav tähendus jääb endiselt põhjarve mudelis määratletud tähenduse piiresse ja see on saajale juba teada.

Muutuse tüüp	Näide/märkus
Sünonüümide lisamine	Kuna sünonüümid ainult täiendavad algset äriterminit, mitte ei asenda seda, jääb algne termin endiselt normatiivseks. Saaja, kelle arvete töötlemise aluseks on põhiarve mudel, võib sellele edaspidigi tugineda. Sünonüümide näide on riikliku või valdkondliku terminoloogia vastendamine põhiarves kasutatava terminoloogiaga.
Selgitava teksti lisamine	Selgitava teksti lisamine, et seletada näiteks seda, kuidas mingit äriterminit konkreetsel juhul kasutatakse. Selline tekst võib ühtlasi mõjutab ka semantilist määratlust ning seda tuleb vältida. Selgitav teave ei nõua saajalt täiendavaid toiminguid ja määratud arvet saab endiselt automaatselt töödelda.
Kardinaalsus	
Tinglikku elemendi kohustuslikuks muutmine (0..x -> 1..x)	Kui tingimuslik element muudetakse kohustuslikuks, tähendab see lihtsalt kasutusvõimaluse rakendamist. Saaja peab olema valmis tingimuslike elementide kasutamiseks, et ta ei peaks oma töötlemist muutma.
Korduste arvu vähenemine (x..n -> x..1)	Kui korduste arvu vähendatakse, jäävad need saaja määratud piiridesse.
Semantiline andmetüüp	
Muuda semantiline andmetüüp sõnest...	Kui äritermini semantiline andmetüüp muudetakse sõne asemel mõneks muuks tüübiks, võib saaja endiselt töödelda väärtust sõnena.
Koodid ja identifikaatorid	
Ühe määratud nimekirja eemaldamine	Kui põhiarve semantiline mudel määratleb rohkem kui ühe lubatud nimekirja ja põhiarvete kasutusspetsifikatsioon vähendab lubatud nimekirjade arvu, on põhiarvedokument endiselt nõuetega kooskõlas. Sellise muudatuse korral peab siiski vähemalt üks määratletud nimekirjadest jääma alles.
Määratletud väärtuste märkimine lubamatuks	Olemasolevas nimekirjas lubatud koodiväärtuste arvu piiramine, tähendab lihtsalt seda, et kasutatakse nimekirjas juba olevaid väärtusi ja saaja peaks olema valmis nende töötlemiseks.
Ärireeglid	
Uue vastuolus mitteoleva ärireegli lisamine olemasolevale elemendile (elementidele)	Tähistab täiendavat piirangut lubatud sisule põhiarve mudeli jaoks määratletud sisu piires. Seepärast peaks saaja olema selle sisuga arvestanud.
Olemasoleva ärieeskirja muutmine piiravamaks	Vahetatud äritermini sisu jääb selle piiresse, mis on määratletud põhiarve mudeli jaoks ja millega saaja oleks pidanud arvestama.
Elemendi väärtusdomeen	
Teksti või baidimassiivi pikkuse piiramine	Kui piirmäär seatakse pikkusele, millel puudus piirang, jääb sisu selle piiresse, mis on määratletud põhiarve mudeli jaoks.
Määratletud struktureeritud väärtuste nõudmine	Kui põhiarve mudel ei määra väärtusele struktuuri, ei oleks saaja arvestanud töötlemisega mis tahes kujul. Reeglid teatava mustri jõustamiseks ei tohiks seega mõjutada viisi, kuidas saaja arvet töötleb.
Piirata lubatud komakohtade arvu	Vähem komakohti tähendab seda, et väärtus jääb selle täpsuse piiresse, millega saaja oleks põhiarve mudeli rakendamisel arvestanud.

7.4 Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni dokumentatsioon

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon dokumenteeritakse alati koos selge viitega põhiarve mudelile. See võib olla dokumenteeritud kas üksnes muudatustena või täieliku spetsifikatsioonina. Kui see dokumenteeritakse täieliku spetsifikatsioonina, peab olema selge, mille poolest spetsifikatsioon erineb selle aluseks olevast spetsifikatsioonist ja moodustab täiendava spetsifikatsiooni põhiarve mudeli raames.

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon tuleks dokumenteerida asjakohases hoidlas, et see oleks leitav ja jagatav. Sellise hoidla olemasolu peaks aja jooksul soodustama konvergeerumist.

Ostjate ja müüjate vahel sõlmitud kaubandusleping peaks hõlmama kokkulepet põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kasutamiseks.

7.5 Vastendamine süntaksile

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioon rakendatakse süntaksi kaudu ja iga spetsifikatsioon võib olla vastendatud ühele või mitmele süntaksile.

Selguse huvides ja segaduse vältimiseks tuleks üldeeskirjades sätestada, et põhiarvete kasutusspetsifikatsioonil peaks olema sama „välimus ja tunnetus“ ning selles tuleks kasutada samu märkusi ja sama terminoloogiat, mida kasutatakse põhiarve mudeli puhul.

Põhiarvete kasutusspetsifikatsioonis dokumenteeritud spetsifikatsioonid ja piirangud vastendatakse asjakohasele süntaksile sama süntaksi sidumise metoodika kohaselt, mida kasutatakse põhiarve mudeli puhul – vt CEN/TS 16931-3-1.

7.6 Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni identifitseerimine

Selge viitamise ja identifitseerimise huvides arvete töötlemisel, peab iga põhiarvete kasutusspetsifikatsioon ja selle versioon olema selgelt identifitseeritav ja varustatud identifikaatoriga.

Põhiarvedokumendile peaks olema märgitud spetsiaalne identifikaator äritermini „Spetsifikatsiooni identifitseerimine“ all. Nii saab põhiarvedokumendi saaja töödelda dokumenti nende reeglite kohaselt, mille alusel see on loodud.

Lisa A (teatmelisa) Näited

A.1 Arvutuste näited

A.1.1 Sissejuhatus

Valideerimisel ei ole arverea piires arvutamine kohustuslik, et kaubanduspartnerid saaksid koguseid ja netohindu paindlikult ümardada ja korrutada:

- $\text{arvereanetosumma} = \text{artikli netohind} / \text{artikli hinna baaskogus} \times \text{arvele märgitud kogus} + \Sigma \text{juurdehindluse summa (sama rida)} - \Sigma \text{allahindluse summa (sama rida)}$, ümardatud ülespoole kahe kümnendkohani;
- kui artikli hinna baaskogus ei ole põhiarve peal märgitud, siis eeldatakse, et see on 1;
- $\text{artikli netohind} = \text{artikli brutohind} - \text{artikli hinna allahindlus}$.

Arve väljastaja võib sellegipoolest eeldada, et ostja kontrollib koguseid ja hindu muu asjakohase teabe, näiteks lepingute ja tellimuste alusel, ning võib arve vaidlustada, esitades vastuväiteid äritegevuse tasandil.

Alltoodud näited illustreerivad arvel olevate elementide arvutuskäiku erinevate tavapäraste stsenaariumide puhul.

A.1.2 Näide 1 (arvele märgitud artikli erinevad käibemaksumäärad)

Selles näites on tellitud 11 pudelit veini. Viis pudelit maksavad 12,00 eurot tükk ilma käibemaksuta. Käibemaks on 25 %. Ülejäänud kuus pudelit maksavad 15,00 eurot tükk ilma käibemaksuta, aga nende eest esitatakse arve kastina. Käibemaksumäär on sellisel juhul 12 %.

Arveread:

Arverea identifi-kaator	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli neto-hind	Arvele märgitud koguse mõõtühik	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arverea neto-summa
1	Veinipudelid	5	12,00	Pudel	Standardmäär	25	60,00
2	Kast kuue veinipudeliga	1	90,00	Kast	Standardmäär	12	90,00

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	5	EUR
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Pudel	
BT-146	Artikli netohind:	12,00	
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	
BT-131	Arverea netosumma:	60,00	
			EUR, $\text{arvele märgitud kogus} \times (\text{artikli netohind} / \text{artikli hinna baaskogus})$

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma:	25	%
BG-25	ARVERIDA 2		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	1	
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Kast	
BT-146	Artikli netohind:	90,00	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	
BT-131	Arverea netosumma:	90,00	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma:	12	%
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-119	Käibemaksukategooria määr:	25	%
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa:	60,00	EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	15,00	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17).
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-119	Käibemaksukategooria määr:	12	%
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa:	90,00	EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	10,80	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	150,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	150,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurdehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	25,80	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	175,80	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-115	Maksmisele kuuluv summa:	175,80	EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ + „Ümardamissumma“ (vt BR-CO-16)

A.1.3 Näide 2 (artikli hinna baaskogus)

Selles näites esitatakse arve 10 000 kruvi eest. Madala ühikuhinna tõttu esitatakse arve 1000 tüki kohta. Ühe kruvi hind on 0,0045 eurot ilma käibemaksuta. Käibemaksumäär on 25 %.

Arvread:

Arverea identifi-kaator	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli neto-hind	Artikli hinna baas-kogus	Arvele märgitud koguse mõõtühik	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arverea neto-summa
1	kruvi	10 000	4,50	1000	Tükk	Standardmäär	25	45,00

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	10 000	Tükki
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Tükk	
BT-146	Artikli netohind:	4,50	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1000	
BT-131	Arverea netosumma:	45,00	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksumäär:	25	%
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-119	Käibemaksukategooria määr:	25	%
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa:	45,00	EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	11,25	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	45,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	45,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurdehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	11,25	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	56,25	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)
BT-115	Maksmisele kuuluv summa:	56,25	EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ (vt BR-CO-16)

A.1.4 Näide 3 (arvele märgitud koguse mõõtühik)

Selles näites on tellitud üks kana, kuid arve on esitatud kilogrammides. Arvereal viitavad nii kogus kui ka hind samale mõõtühikule ning seos tellimuse ühiku ja arve ühiku vahel ei ole selge. Toote netohind on 9,50 eurot ilma käibemaksuta, sealhulgas allahindlus 0,50 eurot. Käibemaksusumma on 12,50 %.

Arveread:

Arverea identifi-kaator	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli neto-hind	Artikli hinna alla-hindlus	Artikli bruto-hind	Arvele märgitud koguse mõõtühik	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arverea neto-summa
1	Kana	1,3	9,50	0,50	10,00	Kilogramm	Standardmäär	12,50	12,35

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	1,3	kg
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Kilogramm	
BT-146	Artikli netohind:	9,50	EUR, artikli brutohind – artikli hinna allahindlus
BT-147	Artikli hinna allahindlus:	0,50	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-148	Artikli brutohind:	10,00	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	kg
BT-131	Arverea netosumma:	12,35	EUR
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma:	25	%
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-119	Käibemaksukategooria määr:	12,5	%
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa:	12,35	EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	1,54	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	12,35	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	12,35	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurdehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	1,54	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	13,89	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)
BT-115	Maksmisele kuuluv summa:	13,89	EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ (vt BR-CO-16)

A.1.5 Näide 4 (allahindlused, ja juurdehindlused)

Selles näites on tellitud 25 kasti pliiatseid ja 15 pakki paberit.

Kast pliiatseid maksab 8,50 eurot ilma käibemaksuta ja koos hinna allahindlusega 1,00 eurot. Käibemaksumäär on 25 %. Pliiatsitele määratakse juurdehindlus 10,00 eurot.

Ühe paberipaki hind on 4,50 eurot ilma käibemaksuta. Käibemaksumäär on 25 %. Paberile määratakse allahindlusemäär 5 % mis on võrdne allahindluse summaga 3,38 eurot (3,375 eurot enne ümardamist).

Dokumendi tasandil määratakse nullmääraga käibemaksuga veokulu 15,00 eurot ja allahindlusemäär 10 %. Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäär on 25 %.

Arveread:

ID	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli netohind	Artikli hinna allahindlus	Artikli brutohind	Möötiühik	Käibemaksukategooria	Juurdehindlus	Allahindlus	Käibemaksumäär	Arverea netosumma
1	Pliiatsid	25	8,50	1,00	9,50	Kast	Standardmäär	10,00		25	222,50
2	Paber	15	4,50			Pakk	Standardmäär		3,38	25	64,12

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	25	Kastid
BT-130	Arvele märgitud koguse möötiühik:	Kast	
BT-146	Artikli netohind:	8,50	EUR, (artikli brutohind – artikli hinna allahindlus)
BT-147	Artikli hinna allahindlus:	1,00	EUR
BT-148	Artikli brutohind:	9,50	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	Kast

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-142 BT-131	Arverea juurehindlusesumma: Arverea netosumma:	10,00 222,50	EUR EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus) + arverea juurdehindluse summa)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma:	25	%
BG-25	ARVERIDA 2		
BT-129 BT-130 BT-146 BT-149 BT-138	Arvele märgitud kogus: Arvele märgitud koguse mõõtühik: Artikli netohind: Artikli hinna baaskogus: Arverea allahindluse protsendimäär:	15 Pakk 4,50 1 5	Pakid EUR Pakk %
BT-137 BT-136 BT-131	Arverea allahindluse baassumma: Arverea allahindluse summa: Arverea netosumma:	67,50 3,38 64,12	EUR EUR EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus) - arverea allahindluse summa
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma:	25	%
BG-20	DOKUMENDI TASANDIL ALLAHINDLUS		
BT-92	Dokumendi tasandil allahindluse summa:	28,66	AC) (AC) EUR, dokumendi tasandil allahindluse baassumma × dokumendi tasandil allahindluse protsendimäär) / 100, ümardatud kahe kümnendkohani
BT-94	Dokumendi tasandil allahindluse protsendimäär:	10	%
BT-93	Dokumendi tasandil allahindluse baassumma	286,62	EUR, arveridade
BT-95	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-96	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksusumma:	25	%
BT-97	Dokumendi tasandil allahindluse põhjus:	Mahu allahindlus	
BG-21	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS		
BT-99	Dokumendi tasandil deebetisumma:	15,00	EUR
BT-102	Dokumendi tasandil juurehindluse käibemaksukategooria kood:	Nullmääraga	
BT-103	Dokumendi tasandil juurehindluse käibemaksusumma:	0	%
BT-104	Dokumendi tasandil juurehindluse põhjus:	Veokulu	
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118 BT-119 BT-116	Käibemaksukategooria kood: Käibemaksukategooria määr: Käibemaksukategooria maksustatav summa:	Standardmäär 25 257,97	% EUR, „Arverea netosumma“ + „Deebetisumma“ koondsumma - „Krediidisumma“ koondsumma

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	64,49	(kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8) EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ $\times$ („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118 BT-119 BT-116	Käibemaksukategooria kood: Käibemaksukategooria määr: Käibemaksukategooria maksustatav summa:	Nullmääraga 0 0	% EUR, „Arverea netosumma“ + „Deebetisumma“ koondsumma – „Krediidisumma“ koondsumma (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-Z-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	0	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ $\times$ („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	286,63	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-107	Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma:	28,66	EUR
BT-108	Dokumendi tasandi juurehindluse kogusumma:	15	EUR
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	272,97	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	64,49	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	337,46	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)
BT-115	Maksmisele kuuluv summa:	337,46	EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ (vt BR-CO-16)

A.1.6 Näide 5 (negatiivne arverida)

Selles näites on tellitud 25 kasti pliiatseid. Krediteeritud on kümme tagastatud pakki, mis pärinevad varasemast valest saadetest. Kast pliiatseid maksab 8,50 eurot ilma käibemaksuta ja koos hinna allahindlusega 1,00 eurot. Käibemaksuäär on 25 %.

Arveread:

Arverea identifi-kaator	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli neto-hind	Artikli hinna alla-hindlus	Artikli bruto-hind	Arvele märgitud koguse mõõt-ühik	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arve-rea neto-summa
1	Pliiatsi d	25	8,50	1,00	9,50	Kast	Standardmäär	25	212,50
2	Pliiatsi d	-10	8,50	1,00	9,50	Kast	Standardmäär	25	-85,00

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	25	Kastid
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Kast	
BT-146	Artikli netohind:	8,50	EUR, artikli brutohind - artikli hinna allahindlus
BT-147	Artikli hinna allahindlus:	1,00	EUR
BT-148	Artikli brutohind:	9,50	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	Kast
BT-131	Arverea netosumma:	212,50	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr:	25	%
BG-25	ARVERIDA 2		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	-10	Kastid
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Kast	
BT-146	Artikli netohind:	8,50	EUR, artikli brutohind - artikli hinna allahindlus
BT-147	Artikli hinna allahindlus:	1	EUR
BT-148	Artikli brutohind:	9,50	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	Kast
BT-131	Arverea netosumma:	-85,00	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr:	25	%
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	%
BT-119	Käibemaksukategooria määr:	25	EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa:	127,50	

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	31,88	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	127,50	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	127,50	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	31,88	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	159,38	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)
BT-115	Maksmisele kuuluv summa:	159,38	EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ (vt BR-CO-16)

A.1.7 Näide 6 (ettemakse ja negatiivne maksmisele kuuluv summa)

Selles näites esitatakse arve autorendi viimase maksumuse eest. Hind on 110,00 eurot ilma käibemaksuta. Käibemaksumäär on 25 %. Krediteeritud on 250,00 euro suurune ettemaks.

Arveread:

Arverea identifi-kaator	Artikli nimi	Arvele märgitud kogus	Artikli netohind	Arvele märgitud koguse mõõtühik	Arvele märgitud artikli käibemaksu-kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arverea neto-summa
1	Autorent	1	110,00	Igakordne	Standardmäär	25	110,00

Arvutused:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-25	ARVERIDA 1		
BT-129	Arvele märgitud kogus:	1	Igakordne
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik:	Igakordne	
BT-146	Artikli netohind:	110,00	EUR
BT-149	Artikli hinna baaskogus:	1	Igakordne
BT-131	Arverea netosumma:	110,00	EUR, arvele märgitud kogus × (artikli netohind / artikli hinna baaskogus)
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksumäär:	25	%
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-118	Käibemaksukategooria kood	Standardmäär	

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BT-119 BT-116	Käibemaksukategooria määr Käibemaksukategooria maksustatav summa:	25 110,00	% EUR, „Arverea netosumma“ (kus „Käibemaksukategooria kood“ JA „Käibemaksukategooria määr“ vastavad rea andmetele) koondsumma (vt BR-S-8)
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma:	27,50	EUR, „Käibemaksukategooria maksustatav summa“ × („Käibemaksukategooria määr“ / 100), ümardatud ülespoole kahe kümnendkohani. (Vt BR-CO-17)
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma:	110,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma (vt BR-CO-10)
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta:	110,00	EUR, „Arverea netosumma“ koondsumma – dokumendi tasandil allahindluse kogusumma + dokumendi tasandil juurehindluse kogusumma (vt BR-CO-13)
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma:	27,50	EUR, „Käibemaksukategooria maksusumma“ koondsumma (vt BR-CO-14)
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga:	137,50	EUR, „Arve kogusumma ilma käibemaksuta“ + „Arve käibemaksu kogusumma“ (vt BR-CO-15)
BT-113 BT-115	Makstud summa Maksmisele kuuluv summa:	250,00 –112,50	EUR EUR, „Arve käibemaksu kogusumma“ – „Makstud summa“ (vt BR-CO-16)

A.1.8 Näide 7 (standardne käibemaks, sealhulgas käibemaksust vabastatud read)

Selles näites eeldatakse kahte standardset käibemaksusumma, vastavalt 10 % ja 25 %. Arve ridadele on kantud järgmised andmed.

Arveread:

Arverea identi- fikaator	Artikli nimi	Arverea netosumma	Arvele märgitud artikli käibemaksu- kategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu- määr	Arvele märgitud artikli käibemaksu- vabastuse põhjuse tekst
1	Printeritint	125	Standardmäär	25	
2	Plakati printimine	24	Standardmäär	10	
3	Kontoritool	136	Standardmäär	25	
4	Juhtmeta klaviatuur	95	Käibemaksust vabastatud	0	Põhjus A
5	Ketta adapterikaabel	53	Käibemaksust vabastatud	0	Põhjus A

Sama arve sisaldab dokumendi tasandil järgmisi andmeid:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-21	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHIDLUS		
BT-99	Dokumendi tasandil juurehindluse summa:	35	EUR
BT-102	Dokumendi tasandil juurehindluse käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-103	Dokumendi tasandil juurehindluse käibemaksumäär:	25	%
BT-97	Dokumendi tasandil juurehindlusepõhjus:	Põhjus B	
BG-20	DOKUMENDI TASANDIL ALLAHINDLUS		
BT-92	Dokumendi tasandil allahindluse summa:	15	EUR
BT-95	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood:	Standardmäär	
BT-96	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksumäär:	25	%
BT-97	Dokumendi tasandil allahindlusepõhjus:	Põhjus C	

KÄIBEMAKSU JAOTUS:

Käibemaksukategooria standardmäär (25 %)

- Käibemaksukategooria maksustatav summa (1) = arveridade koondnetosumma, millele lisatakse dokumendi tasandil Juurdehindluse summa, millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindluse summa, kusjuures käibemaksukategooria kood on S ja käibemaksumäär on 25 ($125 + 136 + 35 - 15$) = 281 (vt BR-S-8);
- käibemaksukategooria määr = 25;
- käibemaksukategooria maksusumma = käibemaksukategooria maksustatav summa (1) $\times$ 25 / 100 = 70,25 (vt kontroll).

Käibemaksukategooria standardmäär (10 %)

- Käibemaksukategooria maksustatav summa (2) = arveridade koondnetosumma, millele lisatakse dokumendi tasandil juurdehindluse summa, millest lahutatakse dokumendi tasandil allahindluse summa, kusjuures käibemaksukategooria on S ja käibemaksumäär on 10 = 24 (vt BR-S-8);
- käibemaksukategooria määr = 10;
- käibemaksukategooria maksusumma = käibemaksukategooria maksustatav summa (2) $\times$ 10 / 100 = 2,40 (vt BR-CO-17).

Käibemaksukategooria E põhjusel A

- Käibemaksukategooria maksustatav summa (3) = arveridade koondnetosumma, kui käibemaksukategooria kood on E ja käibemaksuvabastuse põhjus on „Põhjus A“ = 148 (vt BR-E-8);
- käibemaksukategooria määr = 0;

- käibemaksukategooria maksusumma = käibemaksukategooria maksustatav summa (3) $\times$ 0 / 100 = 0 (vt BR-CO-17);
- käibemaksuvabastuse põhjuse tekst = „Põhjuse A“.

Arvete kogusummad

Selle näite alusel saadakse jaotise „Dokumendi kogusummad“ jaoks järgmised arvud:

Arvutustes kasutatud summad	Näitesummad
+ Arveridade koondnetosumma	433,00
– Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma	15,00
+ Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma	35,00
= Arve kogusumma ilma käibemaksuta	453,00
+ Arve käibemaksu kogusumma (käibemaksukategooria maksusumma koondsumma)	72,65
= Arve kogusumma koos käibemaksuga	525,65
– Makstud summa	0,00
= Maksmisele kuuluv summa	525,65

A.1.9 Näide 8 (pöördmaksustamine, EL-i-sisene tarne ja ekspordiarved)

Arve ridadele on kantud järgmised andmed.

Arveread

Arverea identifikaator	Artikli nimi	Arverea netosumma	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood	Arvele märgitud artikli käibemaksu-määr	Arvele märgitud artikli käibemaksuvabastuse põhjuse tekst
1	Teenus 1	125	Pöördmaksustamine	0	Pöördmaksustamine
2	Teenus 2	24	Pöördmaksustamine	0	Pöördmaksustamine

Sama arve sisaldab dokumendi tasandil järgmisi andmeid:

BG/BT	Äritermini nimi	Väärtus	Märkused/arvutamine
BG-21	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS		
BT-99	Dokumendi tasandil djuurdehindluse summa:	20	EUR
BT-102	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood:	Pöördmaksustamine	
BT-103	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäär:	0	%

Selle alusel sisaldab arve dokumendi tasandil järgmist teavet.

Käibemaksukategooria pöördmaksustamine (0 %)

- Käibemaksukategooria maksustatav summa = arveridade koondnetosumma, millele liidetakse dokumendi tasandil deebetisumma, kus käibemaksukategooria kood on võrdne pöördmaksustamisega = 169,00 (vt BR-AE-8);
- käibemaksukategooria määr = 0;
- käibemaksukategooria maksusumma = käibemaksukategooria maksustatav summa $\times 0 / 100 = 0$ (vt BR-CO-17);
- käibemaksuvabastuse põhjuse tekst = pöördmaksustamine.

Arvete kogusummad

Selle näite alusel saadakse jaotise „Dokumendi kogusummad“ jaoks järgmised arvud:

Arvutustes kasutatud summad	Näitesummad
+ Arveridade koondnetosumma	149,00
– Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma	0,00
+ Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma	20,00
= Arve kogusumma ilma käibemaksuta	169,00
+ Arve käibemaksu kogusumma (käibemaksukategooria maksusumma koondsumma)	0,00
= Arve kogusumma koos käibemaksuga	169,00
– Makstud summa	0,00
= Maksmisele kuuluv summa	169,00

A.2 Kümnendkohtade arv ja ümardamine

Selle dokumendiga seoses on olemas kaks käsitlust mõistest „ümardamine“.

1. Ümardamise üks eesmärk võib olla rahas makstava summa arvutamine. Mõnede riikide valuutade puhul on selline ümardamisviis tavaline. Näiteks Taanis ümardatakse Taani kroonid 50 ööri peale (10,29 Taani krooni on ligikaudu 10,50 Taani krooni), kuna Taanis on 50 ööri väikseim münt. Seda ümardamise mõistet siin esitatud näidetes ei kirjeldata.
2. Ümardamise mõiste on ühtlasi oluline kõigi arvega seotud arvutusreeglite kirjeldamisel. Erinevate arvutustasandite kasutamise ja erineva arvu kümnendkohtade lubamise korral võivad rea ja dokumendi tasandil esitatud summad ümardamise tõttu erineda.

Stsenaariumid

Erinevate summade ja numbrite puhul lubatud kümnendkohtade arv ning arvutamisel kohaldatavad ümardamisreeglid võivad põhjustada erinevusi arvutatud summades.

Ümardamisprobleemid võivad tekkida näiteks olukorras, kus jaemüügiettevõtted peavad käibemaksuga hinna alusel arvutama välja artikli netohinna ja selle tulemusena tekivad mitme kümnendkohaga summad. Kui ettevõttel on palju arveid ja ettevõtte ei suuda ühikuhinnas piisavalt palju kümnendkohti määrata, võib see samuti põhjustada ümardamisvigu.

Näide 1

Kogus	Netohind	Rea netosumma
10 000	1,024	10 240,00
10 000	1,02	10 200,00 (kui ühikuhind on ümardatud kahe kümnendkohani)

Käibemaksu arvutamine võib samuti põhjustada ümardamisprobleeme, kui käibemaks arvutatakse arveal, võrreldes käibemaksu arvutamise dokumendi tasandil.

Näide 2

Selles näiteks esitatakse arve, millel on kuus arverida. Igale real on 25 % käibemaks ning näitlikustamise huvides on käibemaks arvutatud rea tasandil ja ümardatud kahe kümnendkohani.

ID	Kirjeldus	Kogus	Netohind	Möötüühik	Käibemaksu %	Käibemaksu summa	Arve rea netosumma
1	Pliiatsid	25	5,69	Kast	25	35,56	142,25
2	Paber	13	5,49	Pakk	25	17,84	71,37
3	Ümbrikud	15	3,99	Pakk	25	14,96	59,85
4	Iseliimuv märkmepaber	25	1,69	Pakk	25	10,56	42,25
5	Kirjaklambrid	13	1,49	Kast	25	4,84	19,37
6	Värvilised klambrid	13	1,49	Kast	25	4,84	19,37

Kui käibemaksu kogusumma arvutatakse ridade käibemaksusummade koondsummana, on käibemaks 88,60. Kui käibemaksuna arvutatakse aga 25 % arveridade kogusummast, siis on käibemaks 88,62 – ümardamisest tekkiv erinevus on 0,02.

A.3 Kasutusjuhtumid

A.3.1 Muud maksud peale käibemaksu

EL-i nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ [2] artiklis 78 punktis a on sätestatud, et „maksustatava väärtuse hulka arvatakse: a) maksud, tollimaksud, lõivud ja tasud, välja arvatud käibemaks“.

Lisaks reguleerib aktsiisimaksu direktiiv 2008/118/EÜ [12], mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ ning mille kohaselt maksustab iga liikmesriik järgmisi tooteid: energiatooted ja elekter, alkohol ja alkohoolsed joogid ning tubakatooted. Erinevalt käibemaksu kohaldamisest maksustatakse neid tooteid mitte nende majandusliku väärtuse ega nende eest makstud kogumaksumuse alusel, vaid vastava toote koguse alusel. Seega ei sõltu maksusumma kindlaksmääramine maksumäära või -protsendi kohaldamisest rahalise maksustatava summa suhtes, vaid fikseeritud rahasummast tooteühiku kohta või mõne füüsilise omaduse tasemest (nt toote kütteomadused, alkoholisisaldus jne).

Kõnealused aktsiisimaksud on sarnaselt käibemaksuga loomult kaudsed maksud, mis tähendab sisuliselt seda, et nende eesmärk on maksustada asjaomaste toodete tarbimist (või kasutamist) ja seega tuleb maksusumma tagastada toodete ostjale. Seetõttu tuleb mõnel juhul esitada arvel teavet selliste „maksude, mis ei ole käibemaks“ üksikasjade kohta.

Seda saab põhiarve mudelis kajastada:

- (1) märkides arve peal eraldi reana „maks, mis ei ole käibemaks“;
- (2) märkides arve peal rea tasandil deebetina „maks, mis ei ole käibemaks“ (eeldusel, et maksu, mis ei ole käibemaks ja toote/teenuse suhtes kohaldatakse sama käibemaksu arvutuskäiku);
- (3) märkides arve peal dokumendi tasandil deebetina „maks, mis ei ole käibemaks“.

Maks, mis ei ole käibemaks ja mida kohaldatakse käibemaksu asemel – märgitakse rea tasandil juurdehindlusena.

Kanaari saartel ning Ceutas ja Melillas käibemaksu ei kohaldata (käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ [2] artikli 6 kohaselt loetakse Kanaari saari ning Ceutat ja Melillat käibemaksu territoriaalsesse kohaldamisalasse mittekuuluvaks), aga selle asemel on vaja kasutada käibemaksuga sarnanevat maksu. Seetõttu käsitletakse Kanaari saarte kaudset üldmaksu (IGIC) ning Ceuta ja Melilla maksu (IPSI) käibemaksuna, kasutades vastavat käibemaksukategooria koodi (vastavalt IGIC ja IPSI).

Mitterahaline maksustatav summa ja mitte-protsendiline maksumäär esitatakse eraldi arvereana.

Näide harmoneerimata Hispaania kaudsest erimaksust on fluoritud kasvuhoonegaaside maks. Sellega maksustatakse kasvuhooneefekti põhjustavaid fluoritud gaase. Maksul on kaks peamist omadust:

- maksustamise aluseks ei ole rahasumma, vaid kilogrammides väljendatud mass;
- maksumäär ei ole protsent, vaid rahaline summa kilogrammi kohta.

Näide

Fluoritud gaas		Kasvuhooneefekti põhjustavate fluoritud gaaside maksustamine		Käibemaks	
Hind	20 000	Maksustatav summa	1000 kg	Maksustatav summa	31 000
Mass	1000 kg	Maksustatav määr	11 EUR/kg	Maksustatav määr	21 %
		Maksusumma	11 000	Maksusumma	6510
	Hind	Kasvuhooneefekti põhjustavate ...	Käibemaks		
KOKKU	20 000	+11 000	+6510	=	37 510

ID	Äritermini nimi	Väärtuse näide	Märkused
BG-25	ARVERIDA		Esimene arverida toote enda kohta
BT-126	Arverea identifikaator	1	
BT-129	Arvele märgitud kogus	1000	
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik	kg	
BT-131	Arverea netosumma	20 000	
BG-29	HINNADETAILID		
BT-146	Artikli netohind	20,00	Hind iga arvele märgitud ühiku eest
BG-30	REA KÄIBEMAKSUTEAVE		
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood	S	Kood, mis näitab, et müügile kohaldatakse standardset käibemaksumäära
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksumäär	21	%
BG-25	ARVERIDA		Teine arverida maksu jaoks

ID	Äritermini nimi	Väärtuse näide	Märkused
BT-126	Arverea identifikaator	2	
BT-129	Arvele märgitud kogus	1000	
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik	kg	
BT-131	Arverea netosumma	11 000	
BG-29	HINNADETAILID		
BT-146	Artikli netohind	11	Hind iga arvele märgitud ühiku eest
BG-30	REA KÄIBEMAKSUTEAVE		
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood	Standardmäär	Kood, mis näitab, et müügile kohaldatakse standardset käibemaksumäära
BT-152	Arvele märgitud artikli käibemaksusumma	21	%
BG-21	KÄIBEMAKSU JAOTUS		
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa	31 000	Kõikide konkreetseesse käibemaksukategooriasse kuuluvate maksustatavate summade koondsumma.
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma	6510	Kohaldatav käibemaksusumma
BT-118	Käibemaksukategooria kood	Standardmäär	
BT-119	Käibemaksukategooria määr	21	%
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-106	Arveridade koondnetosumma	31 000	
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	31 000	
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma	6510	
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga	37 510	

Aktsiis, mida ei võeta arvesse käibemaksuga maksustatava summa arvutamisel – täpsustatakse deebetina dokumendi tasandil

Teatavatele transpordivahenditele kehtestatud aktsiisi peamine eripära on see, et erinevalt peaaegu kõigist muudest maksudest, mis ei ole käibemaks, ei võeta seda arvesse käibemaksuga maksustatava summa arvutamisel.

NÄIDE

Uus auto, mille CO ₂ heide jääb vahemikku 120–160 g/km.		Teatavatele transpordivahenditele kehtestatud aktsiis		Käibemaks	
Hind	24 000	Maksustatav summa	24 000	Maksustatav summa	24 000
		Maksustatav määr	4,75 %	Maksustatav määr	21 %
		Maksusumma	1140	Maksusumma	5040
	Hind	Käibemaks	Aktsiis		
KOKKU	24 000	5040	1140	=	30 180

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermini nimi	Väärtuse näide	Märkus
BG-21	+	0..	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS		
BT-99	++	1..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse summa	1140	Tegelikult kohaldatav aktsiis

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermini nimi	Väärtuse näide	Märkus
BT-100	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse baassumma	24 000	Aktsiisi aluseks olev summa
BT-101	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse protsendimäär	4,75	%
BT-102	++	1..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood	Vabastus	Kood, mis näitab, et juurdehindlus (aktsiis) on käibemaksust vabastatud
BT-103	++	0..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksumäär	0	%
BT-104	++	1..1	Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus	Aktsiis	Juurdehindluse (maksu) kohaldamise põhjus

A.3.2 Krediit (allahindlus) ja deebet (juurdehindlus)

A.3.2.1 Sissejuhatus

Krediit on tavaliselt mingisugune allahindlus, samas kui deebet on tavaliselt müüja või müüja esindaja pakutav teenus. Põhimõtteliselt on toetused arve kogusummast mahaarvamised ja tasud on arve kogusummale lisatavad summad. Krediit ja deebet võivad kehtida dokumendi kui terviku või üksikute kirjete või mõlema kohta. Kasutatav meetod põhineb kas konkreetsetes sektoris kehtival taval või ostja ja müüja vahel sõlmitud kokkuleppel. Näiteks transporditasud arvestatakse tavaliselt tervikuna, samas kui raamatutega seotud teenuste, näiteks vöötkoodidega vahelehtede lisamine, tasu kajastub rea tasandil.

A.3.2.2 Rea tasandil juurdehindluse

Näide

Sales Company Ltd. pakub raamatutega seotud teenuseid ja ühtlasi tarnib raamatuid avalikele raamatukogudele. Kuna mõned raamatud vajavad täiendavaid teenuseid, siis tuuakse klientide jaoks tavaliselt välja iga kirje eest rakenduv juurdehindlus. Kuna põhiline tarne on raamat ja tegemist on kombineeritud tarnega, siis kehtib juurdehindlusele sama käibemaksumäär, mis raamatule. Järgnevas näites on näidatud juurdehindluse koos kõigi kohustuslike elementidega, mis on nõutavad rea tasandil.

Äritermini ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus
BT-126	Arverea identifikaator	1
BT-153	Artikli nimi	Barnacle Soup
BT-129	Arvele märgitud kogus	1
BT-146	Artikli netohind	12,99
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik	D63
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks
BT-131	Arverea netosumma	13,79
BG-28	Arverea juurdehindlus	
BT-141	Arverea juurdehindluse summa	0,80
BT-144	Arverea juurdehindluse põhjus	Teenustasu

A.3.2.3 Dokumendi tasandil juurdehindlus

Näide

Sales Company Ltd. on sõlminud lepingu, mille kohaselt on tarne tasuta, kui kauba väärtus ületab 100 eurot. Kui kauba koguväärtus jääb alla 100 euro, lisab müüja seega deebet dokumendi tasandil, kasutades [AC] BG-21-s määratletud dokumendi tasandi juurdehindlust. [AC]

[AC] Dokumendi tasandil juurdehindlus (BT-99) [AC] näitab tarnetasu summat enne käibemaksu kohaldamist. Kuivõrd juurdehindlus määratakse standardmääraga, on [AC] dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria koodiks (BT-102) [AC] seatud Z. Kokkuvõttes määratakse [AC] dokumendi tasandil deebet põhjuseks (BT-104) [AC] „Transporditasu“.

Järgnevas näites on näidatud juurdehindlus koos kõigi kohustuslike elementidega, mis on nõutavad päise tasandil.

Äritermini ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus
BT-1	Arve number	1
BT-2	Arve väljastamise kuupäev	2015-06-30
BT-3	Arve tüübi kood	faktuurarve
BT-5	Arve valuuta kood	EUR
BT-27	Müüja nimi	Sales Company Ltd.
BT-31	Müüja KMKR	IE1234568789
BT-44	Ostja nimi	NSIA Library
BG-21	Dokumendi tasandil juurdehindlus	
BT-99	Dokumendi tasandil juurdehindluse summa	3,00
BT-102	Dokumendi tasandil juurdehindluse käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks
BT-104	Dokumendi tasandil juurdehindluse põhjus	Transporditasu
BG-22	Dokumendi kogusumma	
BT-106	Arveridade koondnetosumma	13,79
BT-108	Dokumendi tasandi juurdehindluse kogusumma	3,00
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	16,79
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga	16,79
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	16,79
BG-23	Käibemaksu jaotus	
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa	16,79
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma	0,00
BT-118	Käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks

A.3.2.4 Rea tasandil allahindlus

Hinna allahindlus

Kui allahindlus moodustab osa hinna allahindlusest, tuleb see lisada artikli netohinnale [AC] (BT-146) [AC]. Artikli netohind on kohustuslik, sest selle alusel arvutatakse kõik kirjed. Süsteem võib soovi korral esitada artikli brutohinna [AC] (BT-148) [AC] ja artikli hinna allahindluse [AC] (BT-147) [AC]. Seetõttu on need kaks üksnes informatiivsed, näiteks selleks, et kajastada hinna allahindluse kohaldamist. Mudelis sisaldub kogu see teave rühmas „Hinnadetailid“ [AC] (BG-29) [AC].

Kirjeallahindlus

Kui artikli hinna allahindlus on nagu esimese taseme allahindlus, siis kirjekrediiti võib vaadelda teise taseme allahindlusena. Kirjekrediiti võib kasutada ka juhul, kui müüja soovib täpsustada krediidi põhjust. Kogusumma arvutamisel kasutatakse siiski alati artikli netohinda.

Näide

Sales Company Ltd. on sõlminud lepingu 3 % allahindluse tegemiseks, kui tellitakse 10 või rohkem sama raamatut. Tellides 10 raamatut hinnaga 12,99 eurot tükk, arvestatakse allahindlust 3,90 eurot. Kuna kohustuslik on ainult allahindluse summa, siis ei kajasta arve protsendimäära.

Äritermini ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus
BT-126	Arverea identifikaator	1
BT-153	Artikli nimi	Barnacle Soup
BT-129	Arvele märgitud kogus	10
BT-146	Artikli netohind	12,99
BT-130	Arvele märgitud koguse mõõtühik	Igakordne
BT-151	Arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks
BT-131	Arverea netosumma	134,00
BG-28	Arverea allahindlus	
BT-141	Arverea allahindluse summa	8,00
BT-144	Arverea allahindluse põhjus	Teenustasu
BG-27	Arverea juurdehindlus	
BT-136	Arverea juurdehindluse summa	3,90
BT-139	Arverea juurdehindluse põhjus	Koguseline allahindlus

A.3.2.5 Dokumendi tasandil allahindlus

Näide

Sales Company Ltd. on sõlminud lepingu 2 % allahindluse tegemiseks, kui klient tuleb saadetisele ise järgi. Seega, kui klient korraldab kauba kättesaamise Sales Company Ltd. ruumidest, kohaldatakse arvele 2 % allahindlust.

Äritermini ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus
BT-1	Arve number	2
BT-2	Arve väljastamise kuupäev	2015-06-29
BT-3	Arve tüübi kood	faktuurarve
BT-5	Arve valuuta kood	EUR
BT-27	Müüja nimi	Sales Company Ltd.
BT-31	Müüja KMKR	IE1234568789
BT-44	Ostja nimi	NSIA Library
BG-20	Dokumendi tasandil allahindlus	
BT-92	Dokumendi tasandil allahindluse summa	2,68
BT-95	Dokumendi tasandil allahindluse käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks
BT-97	Dokumendi tasandil allahindluse põhjus	Kogutud
BG-22	Dokumendi kogusumma	
BT-106	Arveridade koondnetosumma	134,00
BT-107	Dokumendi tasandil allahindluse kogusumma	2,68
BT-109	Arve kogusumma ilma käibemaksuta	131,32
BT-112	Arve kogusumma koos käibemaksuga	131,32
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	131,32
BG-23	Käibemaksu jaotus	

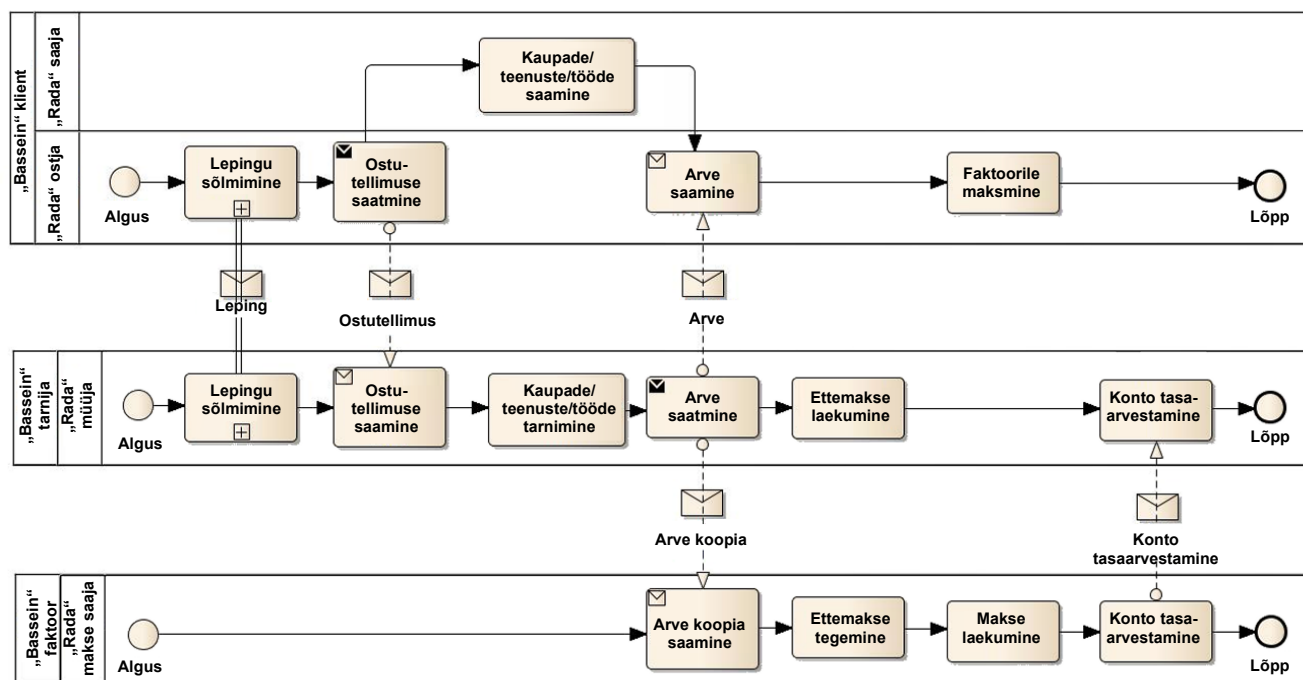
Äritermini ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus
BT-116	Käibemaksukategooria maksustatav summa	131,32
BT-117	Käibemaksukategooria maksusumma	0,00
BT-118	Käibemaksukategooria kood	Nullmääraga käibemaks

A.3.3 Faktooring

A.3.3.1 Sissejuhatus

Faktooring on finantstehing ja üks viis võlgnevuse finantseerimiseks, mille puhul ettevõtte müüb oma nõuded (st arved) kolmandale isikule (faktoori) allahindlusega.

Faktooringuprotsessi illustreerib alltoodud skeem.

Joonis A.1 — Faktooringuprotsess

Arve faktooriile andmise kajastamiseks tuleb:

- 1) lisada arvele lahtiütlus (teatis), mille kohaselt arve on antud faktooriile;
- 2) tuvastada faktoori makse saajana;
- 3) lasta pangakonto muuta faktoori kasuks.

Lahtiütlus (teatis)

Lahtiütlus (teatis) tuleks esitada dokumendi tasandil arve märkuse (BT-22) vahendusel.

ID	Tasand	Kardinaalsus	Äritermini nimi	Väärtuse näide	Märkus
BT-22	+	0..1	Arve märkus	See arve on faktooritud. Arve loetakse täielikult tasutuks märgitud summa ülekandmisel nimetatud kontole.	

A.3.3.2 Faktoori tuvastamine makse saajana

Allpool on näide makse saaja kohta teabe esitamise kohta.

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BG-4	MÜÜJA		Müüja kohta tuleb esitada kogu asjakohane teave (ei kajastu joonisel).
BG-7	OSTJA		Ostja kohta tuleb esitada kogu asjakohane teave (ei kajastu joonisel).
BG-10	MAKSE SAAJA		Faktoori nimi ja identifitseerimine.
BT-59	Makse saaja nimi	Factoring Company Ltd	Makse saaja nimi, st faktoori nimi.
BT-60	Makse saaja identifikaator	654321654	Makse saaja identifikaator ehk faktoori identifikaator.
BT-61	Makse saaja juriidiline registreerimistunnus	DE 987654321	Faktoori juriidiline registreerimistunnus.

A.3.3.3 Pangakonto faktoori kasuks

Allpool on esitatud näide faktooriga pangaülekandega tehtava makse kohta.

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-83	Ülekandeteave	1234567	Seda viidet kasutatakse makse ja arve sidumiseks ning faktooringu puhul kehtestatakse vastav väärtus sageli müüja ja faktoori kokkuleppel.
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	SEPA kredithaldus	See koodiväärtus osutab pangaülekandele
BG-17	KREEDITKORRALDUS		
BT-84	Maksekonto identifikaator	BE68539007547034	Kontonumber, IBAN, millele ülekanne tuleb teha. Faktooringu puhul kuulub see konto faktooriga.

A.3.4 Maksejuhised

A.3.4.1 Sissejuhatus

Selles jaotises näidatakse, kuidas põhjarve mudel toetab järgmisi kasutusjuhtumeid:

- SEPA pangaülekanne;
- mitte-SEPA ülekanne, kasutades filiaali tunnuseid ja BIC-koodi;
- maksekaart;
- otsekorraldus;
- makse teeb makseteenuse osutaja.

A.3.4.2 SEPA pangaülekanne

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BT-9	Maksetähtaeg	2015-12-31	Müüja märgitud
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	1000,00	
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-83	Ülekaneteave	1234567	Müüja väljastatud
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	SEPA krediidikorraldus	
BG-17	KREEDITKORRALDUS		
BT-84	Maksekonto identifikaator	BE68539007547034	Konto omanik on müüja

A.3.4.3 Mitte-SEPA ülekanne, kasutades filiaali tunnuseid ja BIC-koodi

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BT-9	Maksetähtaeg	2015-12-31	Müüja märgitud
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	1000,00	
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-83	Ülekaneteave	1234567	Müüja väljastatud
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	Krediidikorraldus	
BG-17	KREEDITKORRALDUS		
BT-84	Maksekonto identifikaator	BE68539007547034	Konto omanik on müüja
BT-86	Makseteenuse osutaja identifikaator	ECBFDEFFBEM	

A.3.4.4 Maksekaart

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	1000,00	
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	Maksekaart	
BG-18	MAKSEKAARDI TEAVE		
BT-87	Maksekaardi primaar-kontonumber	123456	Kaardi omanik on ostja

A.3.4.5 Otsekorraldus

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BT-9	Maksetähtaeg	2015-12-31	Müüja märgitud
BG-7	OSTJA		
BT-44	Ostja nimi	Buying Company Ltd	
BT-46	Ostja identifikaator	1234512345	
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	1000,00	
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	SEPA otsekorraldus	
BG-19	OTSEKORRALDUS		
BT-89	Volituse viitenumber	321654	
BT-90	Panga võlausaldaja identifikaator	654321654	Makse saaja
BT-91	Debiteeritud konto identifikaator	BE68539007547034	Kontoomanik on ostja/makse saaja

A.3.4.6 Makse teeb makseteenuse osutaja

ID	Äritermini nimi	Näidisväärtus	Märkus
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD		
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	1000,00	
BG-16	MAKSEJUHISED		
BT-83	Ülekandeteave	51T107439Y074156A	
BT-81	Maksevahendi tüübi kood	Maksekaart	
BT-82	Maksevahendi tekst	Makstud veebipõhise makseteenuse pakkuja XY kaudu	

A.3.5 Parandused

Kui tuleb välja, et varem väljastatud arve on esitatud väiksema summa eest, kui oleks olnud õige, tuleb väljastada täiendav arve. Sisuliselt on tegemist tavalise arvega, st selles kohaldatakse vajaduse korral käibemaksu, aga see peab sisaldama viidet parandatavale arvele.

Arve on parandus- või täiendav arve järgmisel juhul:

- lisatakse äriterminite rühm (BG-3);
- viide eelmisele arvele (BT-25) osutab algsele arvele;
- eelmise arve väljastamise kuupäev (BT-26) võib sisaldada algse arve kuupäeva;
- arve märkus (BT-22) võib sisaldada paranduse põhjust.

Kui algne arve on antud faktooriga, tuleb ka täiendav arve anda faktooriga.

Arve summade vähendamine – kreditarve või negatiivne arve

Kui leitakse, et varem väljastatud arvega on nõutud rohkem kui õige summa, siis väljastatakse kreditarve või negatiivne arve. Kreditarve sarnaneb arvele, aga selle arve tüübi koodiks määratakse kreditarve.

Kreditarve määratakse eelneva arve krediteerimiseks, kui:

- arve tüübi koodiks (BT-3) on määratud kreditarve;

- see tähendab sisuliselt, et kõiki summasid tuleb käsitleda krediidina ja seega vähendada eelneva arve väärtust;
- lisatakse äriterminite rühm (BG-3);
- viide eelmisele arvele (BT-25) osutab algsele arvele;
- eelmise arve väljastamise kuupäev (BT-26) võib sisaldada algse arve kuupäeva;
- arve märkus (BT-22) võib sisaldada paranduse põhjust. Kui algne arve on antud faktoorige, tuleb sama teha ka täiendava arvega.

Vale käibemaksumäära kasutamine või muud ebaõiged andmed + kreditarve või negatiivne arve ja parandatud arve.

Arve parandamisel väljastatakse tavaliselt kas täiendav arve või kreditarve/negatiivne arve. Väljastaja peaks üldjuhul kaaluma ka seda, kas oleks mõistlikum algne arve täielikult krediteerida ja seejärel väljastada uus arve. See on eelkõige vajalik juhul, kui algses arves on kasutatud vale käibemaksumäära. Müüja sisuliselt tühistab arve ja väljastab uue. Kreditarve ja negatiivne arve peavad sisaldama viidet algsele arvele, aga asendusarves ei pea olema märgitud ei algne arve ega kreditarve, kuna mõlemad on tegelikult tühistatud. Kui algne arve on antud faktoorige, peab müüja uue väljastatud arve samuti andma faktoorige ning teatama faktoorige vana arve tühistamisest.

Näide

Kui müüja arvestab käibemaksu ja seejärel tarnitakse kaup väljaspool liikmesriiki, peab müüja algse arve täielikult krediteerima ja seejärel väljastama uue käibemaksuvaba arve.

Lisa B
(teatmelisa)
Hinnang Euroopa standardi kooskõla kohta Euroopa Komisjoni
standardimistaotluse nõuetega

B.1 Sissejuhatus

Direktiivi 2014/55/EL (edaspidi: direktiiv), mis käsitleb e-arveldamist riigihangete puhul, eesmärk on teha ettevõtjatele lihtsamaks e-arveldamise kasutamist kaupade, tööde ja teenuste pakkumisel avalikule sektorile. Eelkõige sätestatakse selles õiguslik raamistik e-arve põhielementide semantilise andmemudeli Euroopa standardi (EN) kehtestamiseks.

Esitatud EN vastab täielikult standardimistaotluse nõuetele seoses semantilise mudeliga. Allpool esitatakse iga standardimistaotluses tõstatatud küsimus ja antakse hinnang kas ja kuidas see on EN-is lahendatud.

B.2 Arve osad

Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi aluseks on e-arveid käsitleva Euroopa sidusrühmade foorumi 1.oktoobril 2013 antud soovitus semantilise andmemudeli kasutamise kohta e-arvete koostalitlusvõime toetamiseks. Soovituse kohaselt koosneb arve mitmest erinevast osast.

– Põhiosa sisaldab põhilisi teabeelemente (st direktiivis osutatud põhielemendid), mis on vajalikud e-arvete vahetamiseks igat liiki kauplemisüksuste vahel (mis katab piiriüleste ja sektoriüleste e-arvete põhivajadused). See koosneb õiguslikust osast ja ühisest osast. Õiguslik osa käsitleb nii maksu- kui ka kaubandusseaduste ja kogu EL-is üldiselt kehtivate arvete esitamisega seotud määruste järgimist. Üldosa sisaldab üldkasutatavaid ja -aktsepteeritud kaubandusliku teabe elemente, mis ei ole sektori- või riigispetsiifilised.

– Valdkondlik osa sisaldab neid teabeelemente, mis puudutavad ainult konkreetset tööstussektorit, kogukonda, tarneahelat või teatavat liiki toote ostjaid ja müüjaid. Sellised teabeelemendid võidakse laiendusena lisada arve põhiosale.

– Riigi osa sisaldab teabeelemente või lisateavet selliste teabeelementide kohta, mis esindavad konkreetse liikmesriigi erinõudeid ulatuses, milles need erinevad põhiosa teabeelementidest.

Soovituses tehti ettepanek vormistada e-arve põhiosa semantiline andmemudel Euroopa standardis. Seda soovitust on suures osas arvesse võetud. Direktiivis nõutakse Euroopa standardi väljatöötamist, milles määratletakse arve põhielemendid, ning samal ajal nõutakse suuniseid riigi ja sektori laienduste kasutamise kohta.

Tuleb rõhutada, et direktiivi kohaselt on kõik avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad EL-is kohustatud vastu võtma ja töötleva e-arveid, kui need sisaldavad selles dokumendis määratletud arve kohustuslikke põhielemente (ja tingimusel, et need on esitatud CEN/TS 16931-2 standardis sätestatud süntaksis). Põhiosas mittedisalduva teabe lisamine toimub saatja äranägemisel. Seega on riigi või sektori laiendus e-arves igal juhul valikuline.

EN on välja töötatud nii, et kõiki riigi tasandil õiguslikult nõutavaid teabeelemente on võimalik kajastada EN-i põhiarve mudelis. Laiendusmetoodika on loodud selleks, et võimaldada kauplejal registreerida nõudeid täiendavate teabeelementide kohta, et need kajastuksid põhiarvedokumentis laiendusmetoodikas sätestatud ja konkreetse laiendusspetsifikatsiooni poolte kehtestatud reeglite kohaselt. Kuigi laienduse kasutamine on alati valikuline, võib see sõltuda poolte vahel kokku lepitud lepingutingimustest. Kauplejad võivad ühtlasi kasutada põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni, et täpsustada võimalusi semantilise mudeli kohaldamiseks konkreetsetes kauplemissituatsioonides, arvestades erinevate valikute ja kardinaalsustega. Kõik need tööriistad peaksid tagama EN-i paindlikkuse vastavalt ostjate ja müüjate vajadustele.

Järgmistes jaotistes on esitatud mitmed standardimistaotluse põimitud taotlused. Iga nõudega käib kaasas määratlus, arutelu ja selgitus selle kohta, kuidas EN seda nõuet kajastab. Nõuded on rühmitatud kolme kategooriasse: nõuded, mis tulenevad mitmetest kindlaksmääratud EL-i projektidest, erinõuetest ja Euroopa standardiorganisatsiooni nõuetest. Nõuetele on määratud asjakohasuse ja riski hinnangud (vt lk 15-16).

B.3 Kuidas täidetakse standardimistaotluses esitatud nõudeid standardis EN 16931-1

B.3.1 EL-i projektid

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
1.1	Standardimistaotluse tekst Töös tuleks arvestada Euroopa koostalitlusvõime raamistikku (<i>European Interoperability Framework</i> , EIF) ning ISA programmi raames loodud koostalitlusvõime lahendusi.	VÄIKE	VÄIKE	TÄIDETUD
1.1.1	Arutelu Tuginedes teadmistele Euroopa koostalitlusvõime raamistikus ⁵ , leppis CEN/TC 434 eelnevalt kokku, et Euroopa koostalitlusvõime raamistiku konkreetsetele soovitudele tuleks läheneda reaktiivselt, kusjuures raamistikku käsitatakse võrdlusalusena ja sellega arvestatakse siis, kui tehnikakomitee puutub kokku potentsiaalselt tõsiste probleemidega, mis näivad olevat mõjutatud. Töö käigus ei ilmnunud ühtegi sellist probleemi.			
1.1.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Tuginedes TC434 töörühma teadmistele ja Euroopa koostalitlusvõime raamistikus väljendatud kõrgetasemelisele visioonile, millega on hiljutistes standardimistöödes, näiteks EN-i lähtestandardites, juba paljusi arvestatud, ei nähtud ette vajadust kehtestada EN-i jaoks täiendavad erinõuded. EN on täielikult kooskõlas Euroopa koostalitlusvõime raamistikuga.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
1.2	Standardimistaotluse tekst Uus määrus e-identimise ja e-tehingute (eIDAS) jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul, võttes arvesse selle jõustumise kuupäeva.	KESKMINE	KESKMINE	TÄIDETUD
1.2.1	Arutelu Kui kauplejad kasutavad täiustatud e-allkirju või templeid, siis on need EN-i seisukohalt olulised, kuna nende abil saab allkirjastaja või templi andja üheselt tuvastada ja seostada sisuga (päritolu autentsus) ning need muudavad allkirja või templi kehtetuks, kui allkirjastatud andmeid on manipuleeritud (andmete terviklikkus). Täiustatud e-allkirju või täiustatud e-templeid saab tehniliselt rakendada komisjoni 8. septembri 2015. aasta rakendusotsuses (EL) 2015/1506, millega kehtestatakse täiustatud e-allkirja ja täiustatud e-templi vormingu kirjeldus vastavalt eIDAS-e määruse artikli 27 lõikele 5 ja artikli 37 lõikele 5, kirjeldatud viisil. Selles sätestatakse, et liikmesriigid toetavad XAdES-i, PAdES-i, CAdES-i ja nendega seotud konteinereid. Allkiri või tempel tuleks alati kanda edastatavale lastile, et arve autentsust ja terviklikkust oleks võimalik kontrollida kogu seadusliku arhiivimisperioodi vältel ning konfidentsiaalsuse tagamiseks.			

⁵ <http://ec.europa.eu/idabc/servlets/Docb0db.pdf>

Sõnumi või päise tasandil võib edastatud sõnumi allkirjastada või tembeldada (nt AS2-protokoll kasutades) ka kogu edastamisprotsessi või selle ühe või mitme etapi jooksul, kuid sellisel juhul ei ole allkiri või tempel seotud autentsuse ja terviklikkuse tagamisega.

Ülaltoodud eIDAS-i määruse nõuded on olulised edastuskihis arvete edastamiseks ja arhiivimiseks. Need ei mõjuta EN-is määratletud arve sisu.

1.2.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega EIDAS-i määrus ei mõjuta EN-i kavandi semantilist andmemudelit.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
1.3	Standardimistaotluse tekst Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (<i>Innovation Framework Programme</i> , CIP) alla kuuluva info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poliitika toetusprogrammi (<i>ICT Policy Support Programme</i> , ICT-PSP) käigus rakendatud suurprojekti (<i>Large Scale Pilot</i> , LSP) tulemused.	KESKMINE	KESKMINE	TÄIDETUD
1.3.1	Arutelu Suurprojektidega loodi sidemed ja asjaomased eksperdid osalesid CEN/TC 434 töös.			
1.3.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Ülaltoodud kontaktide tulemusena ei ilmnenud ühtegi probleemi.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
1.4	Standardimistaotluse tekst Euroopa Ühendamise Rahastu (<i>Connecting Europe Facility</i> , CEF) raames kasutusele võetav e-arvete digitaalteenuste taristu (<i>Digital Service Infrastructure</i> , DSI).	KESKMINE	KESKMINE	TÄIDETUD
1.4.1	Arutelu Loodi sidemed Euroopa Ühendamise Rahastu programmiga ja tänu Euroopa Ühendamise Rahastu osalemisele CEN/TC 434 töös peeti pidevaid arutelusid.			
1.4.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Kuna Euroopa Ühendamise Rahastu e-arvete digitaalteenuste taristu algatuse näol on tegemist jätkuvate püüdlustega EN-i toetamiseks ning see ei keskendu standardite väljatöötamisele, ei oodata sellest mingisugust mõju.			

B.3.2 Konkreetset ärinõuded

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.1a	Standardimistaotluse tekst EN peaks olema tehnoloogiliselt neutraalne	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.1a.1	Arutelu Tehnoloogilise neutraalsuse tagamiseks peab EN olema väljendatav ja kasutatav mis tahes info- ja kommunikatsioonitehnoloogilises (IKT) keskkonnas, mis on kättesaadav nii praegu kui ka ettenähtavas tulevikus. EN esitatakse mitmes süntaksis ja seda peaks olema võimalik edastada konteineris või ümbrikus nii struktureeritud sõnumina kui ka inimloetavana. Kuna selline arve, st EN-iga kooskõlas olev arve, võib sisaldada konfidentsiaalset teavet, peaks see olema krüptitav. Krüptimine ei ohusta neutraalset lähenemisviisi tehniliste lahenduste suhtes. See on kahtlemata väga oluline nõue, sest ilma tehnoloogilise neutraalsuseta ei võeta EN-i laialdaselt kasutusele.			
2.1a.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Nõue on täidetud – miski EN-i kujunduses ei näe ette, et e-arve loomiseks, esitamiseks või töötlemiseks tuleb kasutada mingit konkreetset tehnoloogiat, mis põhineb EN-il.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.1b	Standardimistaotluse tekst EN peaks olema kaubanduslikult neutraalne	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.1b.1	Arutelu Kaubanduslik neutraalsus tähendab, et EN-iga kooskõlas olevaid e-arveid: võib kasutada igas kaubanduslikus olukorras, mis hõlmab kauplejat:			

võib edastada otse ühelt kauplejalte teisele või neid võivad töödelda ja kätte toimetada vahendavad teenusepakkujad;

ei kasutata kaupade ja teenuste osutamise aluseks oleva ärimudeli ega vahendavate tarne- või töötlemisteenuste ärimudeli kindlaksmääramiseks.

Neid põhimõtteid tuleks toetada ja ärimudelitel puhul ei tohiks takistada kõiki üldlevinud stsenaariume.

See on kahtlemata väga oluline nõue, sest ilma ärilise neutraalsuseta ei võeta EN-i laialdaselt kasutusele.

2.1b.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega			
	Nõue on täidetud – miski EN-i kujunduses ei näe ette ärimudelit, millel põhineb kaupade ja teenuste tarnimine või e-arve koostamine, esitamine või töötlemine EN-i alusel.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.2	Standardimistaotluse tekst			
	EN peaks ühilduma asjakohaste e-arvete rahvusvaheliste standarditega	SUUR	VÄIKE	TÄIDETUD
2.2.1	Arutelu			
	E-arve põhielementide semantiline andmemudel peaks põhinema asjakohastel kaubanduslikel ja tehnilistel spetsifikatsioonidel, nagu BII ja MUG, ning võtma arvesse muid rahvusvahelisi standardeid, nagu:			
	CII XML V2 ja v3;			
	UBL 2.1;			
	finantsarve;			
	muud vormingud (nt EDIFACT);			
	muud asjakohased tehnilised spetsifikatsioonid.			
	See nõue kaasati TC 434 tegevusse olulise nõutava komponendina ning see kajastub projekti korralduses ja metoodikas.			
2.2.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega			
	Nõue on täidetud, sest EN põhineb sisuliselt eelnimetatud standarditel, mida on kohaselt edasi arendatud. Vajaduse korral viidati muudele rahvusvahelistele standarditele ja spetsifikatsioonidele konkreetsete komponentide kohta, näiteks koodiloenditele.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.3	Standardimistaotluse tekst			
	Võttes arvesse vajadust tagada direktiivi 95/46/EÜ kohaselt isikuandmete kaitse „lõimitud andmekaitse“ lähenemise alusel ning lähtudes proportsionaalsuse, võimalikult väheste andmete kogumise ja eesmärgi piiramise põhimõtetest.	KESKMINE	KESKMINE	TÄIDETUD
2.3.1	Arutelu			
	Selle taotlusega soovitakse tagada, et EN-i kavand toetaks praeguseid ja tulevase andmekaitse nõudeid ja kindlasti ei takistaks neid. Arvesse on võetud EL-i andmekaitseraamistiku nõudeid.			
2.3.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega			
	Teadadolevalt ei avalda isikuandmete kaitse regulatiivsed nõuded negatiivset mõju semantilisele andmemudelile. Lõimitud lähenemisviis on olnud proportsionaalne, põhinenud ainult nõutavatel andmetel ja see ei lahuta põhiarve mudelit selle peamisest ja vajalikust eesmärgist. Asjakohaseid andmeid on võimalik krüptida ja nõutavad isikuandmed poole kohta on üksnes nn visiitkaardi andmed.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.4	Standardimistaotluse tekst			
	Peab olema kooskõlas direktiiviga 2006/112/EÜ ja sobima kasutamiseks käibemaksuta arvete puhul.	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.4.1	Arutelu			
	Lisaks CEN/TC 434 käibemaksualase ekspertiisi kasutamisele hõlmas töö konsultatsioone käibemaksuekspertidega, et teha kindlaks ja tagada, et kõik käibemaksuga ja käibemaksuta arveid käsitlevad nõuded oleksid kaetud. Kui kohalikel maksudel on käibemaksuga sarnased omadused, kasutatakse nende maksude väljendamiseks kõnealuseid teabeelemente. Kui nõutakse muude tasude, lõivude ja maksude arvestamist, käsitletakse neid põhiarve mudelis rea tasandil.			

2.4.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Lõpetatud ja kontrollitud.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.5	Standardimistaotluse tekst			
	Võimaldada luua praktilisi, kasutusmugavaid, paindlikke ja kulutõhusaid e-arveldamise süsteeme.	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.5.1	Arutelu Kõik avaliku sektori hankijad EL-is peavad „võtma vastu ja töötleva e-arveid, mis vastavad EN-le ja ükskõik millisele kindlaksmääratud süntaksile, mis vastab EN-le“. Seega toetab EN kõikide avaliku sektori asutuste ja nende tarnijate arvete esitamise nõudeid, sealhulgas ka nende omi kellele e-arvete kasutamine on veel võõras. See kehtib ka erasektori ostjate ja nende tarnijate kohta. Direktiivi 2014/55/EL sätete alusel peab avaliku sektori või võrgustiku sektori hankija (sealhulgas väiksemad ja keskvalitsusest madalama tasandi avaliku sektori asutused) toetama e-arve vastuvõtmist ja töötlemist Euroopa standardi alusel. Kulude kokkuhoiu ja kulutõhususe huvides peaksid avaliku sektori hankijad võtma võimalikult suures ulatuses kasutusele automatiseeritud töötlemise ning vajaduse korral kaaluma ühiste teenuste mudelite kasutamist. Eelnimetatud nõuete täitmiseks tuleb keskenduda B2G ja B2B e-arveldamise automatiseerimissüsteemide arendamise hõlbustamisele, kas eraldi või osana terviklikest e-riigihangete süsteemidest, sealhulgas riiklike ja piiriüleste tehingute käsitlemisele. Rakendatavate süsteemide hulka kuuluvad näiteks ettevõtte ressursside plaanamise (<i>Enterprise Resource Planning, ERP</i>) ja töövoogude süsteemid, igat liiki e-arvete teenusepakujate platvormid, B2B-võrgustikud, otsese B2B-mudeli alusel edastatavad e-arved ja EDI-süsteemid. Iga süsteem, mis suudab tarneahela raames luua, edastada või töödelda e-arveid, peaks suutma käsitleda neid viisil, mis soodustab nende kasutuselevõttu, sealhulgas standardseid rakendusjuuniseid ja kasutusjuhiseid. Ülaltoodud e-arvete süsteemide ja teenuste pakujate hulka kuuluvad nii teenuste ja lahenduste pakujate pakutavad kui ka ettevõtete enda poolt hallatavad süsteemid ja teenused. Kõik e-arvete süsteemid ja platvormid, mis võivad EN-i kasutuselevõtmisest, peaksid suutma seda kasutada. Kui kasutuselevõtmist e-arvete süsteemides ei toetata või ei soodustata, mõjutab see oluliselt kasutuselevõtumäära. Nii satub ohtu komisjoni eesmärk, mille kohaselt peaks 2020. aastaks olema valdavaks meetodiks e-arvete esitamine.			
2.5.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Kuigi CEN/TC 434 on seda nõuet silmas pidanud kogu kavandamisprotsessi vältel, tunnistatakse, et kavandamise, katsetamise ja rakendamise eri etappides tuleb tervikliku hinnangu andmiseks koguda väliseid sisendeid allikatest, mis ei kuulu TC434 alla. Selleks, et see nõue saaks suure tõenäosusega täidetud, kehtestas TC 434 hindamiskriteeriumid, mis lisati CEN/TC 434 projekti avaliku arutelu etappide käigus korraldatud uuringusse, millega koguti tagasisidet praktilisuse ja kasutusmugavuse kohta seoses EN-i kasutuselevõttuga. Selle uuringu tulemused ei andnud üheselt mõistetavaid tulemusi, võib-olla seetõttu, et EN oli alles kujunemisjärgus; mõned vastajad olid selles küsimuses veendunud, aga teiste arvates oli seisukoha andmiseks veel liiga vara. Kõigi eespool nimetatud kriteeriumide kinnitamiseks tuleb ajapikku teha täiendavaid jõupingutusi, eelkõige peavad seda tegema võrgustiku sektori hankijad. Samas tuleb märkida, et kuna semantiline andmemudel põhineb olemasolevatel, hästi toimivatel standarditel, pole põhjust eeldada, et standardimistaotlus saab negatiivse vastuse. See järeldus ei hõlma süntaksi küsimust, mida hinnatakse eraldi. Peamine teabeallikas on töösuund 8 (katsetulemused ja meetodika), mis ühtlasi tegeleb sellega, et EN kavandit oleks hõlpus ja lihtne kasutada ja toetada.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.6	Standardimistaotluse tekst			
	Arvestada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning keskvalitsusest madalama tasandi avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijate vajadustega.	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD

2.6.1 Arutelu

VKE-de jaoks on semantilise andmemudeli kasutamisel oluline kasutusmugavus ja kulutõhusus. See tähendab, et uuel standardil põhineva lahenduse kasutuselevõtu eeldatav mõju kuludele ja ressursikasutusele peaks olema väiksem või võrdne VKE-de olemasoleva süsteemiga, mis võib põhineda paber kandjal dokumentidel. Kasutusmugavus on väga oluline, sest VKE-de jaoks pole EN-iga kooskõlas olevate e-arvete kasutamine tingimata kohustuslik, vaid üksnes soovituslik, välja arvatud olukordades, kus avaliku sektori hankijad seda nõuavad. VKE-de jaoks on ülioluline tagada, et avaliku sektori hankijad või nende teenusepakkujad pakuksid arveandmete/arvete registreerimise süsteeme, mis kaitseksid VKE-sid põhiarve mudeli tehniliste aspektide rakendamise eest nii palju, kui see on võimalik. Samuti peaks olema võimalik luua EN-i nõuetega kooskõlas olevaid e-arveid, mida saab hõlpsasti esitada inimloetavas formaadis, näiteks PDF- või paber kandjal dokumendina.

ET on kavandatud VKE-de ja avaliku sektori väiksemate hankijate vajaduste toetamiseks. CEN TC 434 TC 434 on võtnud eesmärgiks viia omavahel tasakaalu kasutusmugavuse kriteeriumid ja vajaduse võimalike funktsioonide paljususe järele. See on olnud teadlik protsess.

Semantiline andmemudel piirdub rangelt vajalike teabeelementidega (vähemalt kohustuslike elementide osas). See tagab mudeli lihtsuse ja töötlemissüsteemidel on sellist mudelit lihtne kasutusele võtta. Mudel on jäetud mõistlikesse piiridesse ega sisalda liiaseid funktsioone.

Põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni kujundamine kauplejate tööriistaks tagab kasutusmugavuse VKE-de ja võrgustiku sektori väiksemate hankijate jaoks. Selline võrgustiku sektori hankija väljastatud spetsifikatsioon võimaldab konkreetsetes kauplemissuhtes piirduda arvel teatava teabeelementide valikuga, sealhulgas kohustuslikus korras nõutavate elementidega, millele lisanduvad muud üldiselt nõutavad elemendid, et arve vastaks väiksemate kauplejate vajadustele ja võimalustele. Semantilise andmemudeli valikulisuse ja kardinaalsuse määr toetab sellist kohandamist. Lisaks eeldatakse, et VKE-d tõenäoliselt ei osale olulisel määral arvete laiendamises.

2.6.2 EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega

Selleks, et VKE-de ja võrgustiku sektori väiksemate hankijate vajadused saaks täidetud, kehtestas TC 434 hindamiskriteeriumid, mis lisati CEN/TC 434 projekti avaliku arutelu etappide käigus korraldatud uuringusse, millega koguti tagasisidet kasutusmugavuse kohta seoses EN-i kasutuselevõtuga. Selle uuringu tulemused ei andnud üheselt mõistetavaid tulemusi, võib-olla seetõttu, et EN oli alles kujunemisejärgus; mõned vastajad olid selles küsimuses veendunud, aga teiste arvates oli seisukoha andmiseks veel liiga vara. Kõigi eespool nimetatud kriteeriumide kinnitamiseks tuleb ajapikku teha täiendavaid jõupingutusi. Töösuund 8 (katsetulemused ja metoodika) peaks samuti tagama, et EN-i oleks hõlpus ja lihtne kasutada.

Eespool on juba rõhutatud põhiarvete kasutusspetsifikatsiooni nõuetekohase kasutamise vajalikkust. Samuti tuleks teadvustada, et väiksemate üksuste toetamine ei puuduta üksnes semantilise andmemudeli kavandamist; see sõltub ka nende üksuste vajaduste rahuldamiseks mõeldud tööriistade ja teenuste olemasolust laiemas ökosüsteemis.

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.7	Standardimistaotluse tekst			
	Mitte nõuda ega takistada e-allkirjade või -templite kasutamist.	KESKMINE	VÄIKE	TÄIDETUD
2.7.1	Arutelu			
	EN ei tohiks nõuda e-allkirjade või -templite kasutamist ega takistada nende kasutamist. Neutraalsus on oluline. EN-i kavand peab suhtuma neutraalselt e-allkirjade ja e-templite kasutamisse ning nende kasutamine ei tohi mõjutada arve sisu. Kui siiski juhtub, et projekt ei täida seda nõuet, kaasneks sellega kasutuspiirang.			
2.7.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega			
	Kuna e-allkirjad ja e-templid ei moodusta lahutamatu osa standarditud e-arves esitatud arve sisust, mida EN esindab, ei tekita see nõue takistusi. E-allkirjad ja -templid, kui neid kasutatakse, lisatakse pärast arve koostamist ja seda asjaolu selgitatakse edastamise tasandi suunistes, mis on veel üks CEN/TC 434 nõutav komponent.			

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.8	Standardimistaotluse tekst EN-i kavand peaks sisaldama informatiivset lisa, milles esitatakse selgelt, läbipaistvalt ja täpselt seos EN-i elementide ja selles standardimistaotluses täpsustatud vastavate EL-i õiguslike nõuete vahel.	KESKMINE	VÄIKE	TÄIDETUD
2.8.1	Arutelu Informatiivse lisa avaldamise vajadusest saadakse aru ja see leiab toetust.			
2.8.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega CEN PC434 on koostanud vastavat võrdlust sisaldava informatiivse lisa koos asjakohase õigusliku toetusega. Seda peetakse oluliseks hoolsuskohustuse täitmiseks.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.9	Standardimistaotluse tekst Peaks aitama säilitada riiklikul tasandil juba tehtud investeeringuid.	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.9.1	Arutelu Selle nõudega püütakse tagada, et sidusrühmad, keda EN mõjutab, ei muudaks juba tehtud investeeringuid e-arveldusse tarbetuks ega kaotaks tegutsemisvõimet, eriti nende sidusrühmade puhul, kes juba tegutsevad riiklikul tasandil, või laiemalt. Kui olemasolevaid investeeringuid ei ole otstarbekas säilitada, siis üldjuhul need ka turujõudude mõjul likvideeritakse. Vaja on olla realistlik. Juba praegu on selge, et liikmesriikide avaliku sektori hankijad võivad jätkata juba olemasolevate süsteemide ja standardite kasutamist. See ei tohiks olla kahtluse all, et vältida turu arengu pidurdumist kuni standardi kasutuselevõtmiseni. Semantilise andmemudeli kavandamisel on arvesse võetud järgmisi punkte. Arvestades selle põhimõttelist sarnasust juba kasutusel olevate teiste e-arvete standarditega, saab EN-i rakendada olemasolevates süsteemides ilma suurema mõjuta. Semantilise andmemudeliga ei kaasne ühtegi sellist funktsiooni, mis ei oleks olemasolevates standardites juba suuresti esindatud. EN on võimalik integreerida olemasolevatesse lahendustesse, mis põhinevad laialdaselt kättesaadavatel vastendamise tööriistadel.			
2.9.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega EN-i kavandis on eespool tõstatatud küsimusi täiel määral arvesse võetud. Nõue on täidetud, tuginedes semantilise andmemudeli kavandamisel varasematele töödele (põhilised allikad on MUG ja CEN BII) ning kandes hoolt selle eest, et kehtivatele e-arvete spetsifikatsioonidele ja standarditele, mida kasutatakse liikmesriikides, kes on teinud e-arved kohustuslikuks, on viidatud ja neid on töös arvesse võetud. See teema ei ole siiski lõppenud ja kavas on võtta järgmised järeelmeetmed. Suunised ja teave EN-i kohta: välja tuleb töötada teave ja suunised ja neid jagada, sealhulgas näidised kontrollnimekirjadest ja soovitusel selle kohta, kuidas rakendada EN-i olemasolevates riiklikes lahendustes. Mõistagi tuleb täpsustada suuniste tegelikku sisu EN-i ja süntaksi rakendamise kohta. Semantiline mudel. Mudel ise peab olema hästi dokumenteeritud ja sisaldama rakenduskava, eriti olemasolevate riiklike süsteemide kontekstis. Vajalik uuring: olemasolevaid riikliku tasandi lahendusi pakkuvaid organisatsioone tuleks küsitleda ja neilt tuleks paluda hinnangut eeldatavate sammude kohta EN-i ja selle toetatud süntakside rakendamiseks.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.10	Standardimistaotluse tekst Hõlmama füüsilise ja rahalise tarneahela väljavaadet, st mitte käsitlema arvet eraldi, vaid arvestama sellega seotud kaubandus- ja finantsdokumente ¹⁹ ja -protsesse (nt kooskõlastamine, tarneahela rahastamine, kreditarved jne) ning kajastama nii era- kui ka avaliku sektori nõudeid, et võimaldada e-arve automaatset töötlemist (<i>straight-through processing</i> , STP).	SUUR	VÄIKE	TÄIDETUD

2.10.1 Arutelu

Arve ei eksisteeri eraldiseisvalt, vaid moodustab osa sündmuste ja protsesside ahelast. Füüsiline tarneahel (*physical supply chain*, PSC) kirjeldab organisatsiooni, inimeste, tegevuste, teabe ja ressursside süsteemi, mis on seotud toote või teenuse liikumisega tarnijalt ostjale. Tarneahela tegevuste käigus muudetakse tooraine, intellektuaalomand ja komponendid lõpptooteks või -teenuseks, mis tarnitakse lõppostjale. Finantstarneahel (*financial supply chain*, FSC) osutab riskijuhtimise tavadele ja tehingutele, mis hõlbustavad kaupade ja teenuste ostmist (hankimist) ja nende eest tasumist, näiteks lepingute sõlmimine, ostutellimuste ja arvete vahetamine, likviidsuse haldamine, käibekapitali kaasamine ja maksete tegemine.

Kõige olulisem tegur, millega tagatakse, et arve täidab oma põhirolli füüsilises tarneahelas ja finantstarneahelas, on võrdlusandmete kasutamine, mis seob arve ühemõtteliselt nii eelnevate kui ka järgnevate tarneahela sündmustega, nagu hankemenetlus, tarneprotsess ning hilisem rahastamine ja maksed. Semantilise andmemudeli jaoks on kindlaks määratud ja sinna lisatud piisav hulk viitevälju koos määratlustega. Need viited toetavad kahe- ja kolmesuunalisi sobitusprotsesse nii sisekontrolli/vastavusseviimise jaoks kui ka selle tõendamiseks, et kaupleja äriprotsessi kontrollimeetmed toetavad tehingu autentsust ja terviklikkust fiskaalotstarbel.

Arvesse on võetud hankemenetluse (või e-riigihanke) vajadusi, sealhulgas viiteid, nagu ostutellimus ja lähetusdokument, tarneteated jne. Erilist tähelepanu on pööratud avaliku sektori vajadusele saada konkreetseid viiteid lepingute, riigihangete ja muude vahendite kohta, et tagada kontroll riiklike kulutuste üle.

Erilist tähelepanu on pööratud ka nõudele, mille kohaselt peab arve või arvete rühm olema üheselt identifitseeritav ülekandeteabe alusel, mis võib olla kaasas kõnealuse arve või arvete rühmaga seotud e-maksega. Arvete esitamine on täielikult toetatud. Mudel sisaldab püsijuhiseid, mille kohaselt ostja hoiab makseandmeid eraldi turvalises andmebaasis ja arve põhiosa ei sisalda viidet nendele makseandmetele. See hõlmab ka maksejuhiseid, mis sisalduvad ühes arves ja viitavad järgmistele andmetele: maksevahend, asutus, kontonumbrid ja marsruutimisandmed vastavalt vajadusele. CEN/TC 434 võttis meetmeid kõigi selliste makseaspektide suunamiseks Euroopa Maksenõukogule läbivaatamiseks. Samuti on arvesse võetud arvete rahastamisega tegeleva faktooringusektori vajadusi.

Kõik valitud viited võimaldavad tehinguid sirgjooneliselt töödelda läbi tarneahela nii kauplejate kui ka kõigi seotud teenusepakkujate süsteemides, sealhulgas need õigeaegselt vastavusse viia. See hõlmab ka kreditarveid ja negatiivse väärtusega arveid. Valitud lähenemisviis kajastab mõistliku automatiseerituse võimalusi, kuigi mitte sellisel tasemel, et kulud ületaksid saadava kasu. Võrgustiku sektori hankijate (nii avaliku kui ka erasektori) ja eri suurusega tarnijate vajaduste rahuldamine tarneahela haldamisel on mõistlikus tasakaalus.

2.10.2 EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega

EN-i kavandis on eespool tõstatatud küsimusi täiel määral arvesse võetud. Eelkõige on selge, et EN-is on esitatud hulgaliselt võrdlusandmeid, mis hõlmavad kõiki füüsilise tarneahela ja finantstarneahela etappe.

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.11	Standardimistaotluse tekst			
	Peab sobima vabatahtlikuks kasutamiseks äritehingutes juriidiliste isikute vahel ning olema võimeline kajastama ettevõtjatevahelise (B2B) ökosüsteemi konkreetseid vajadusi ja nõudeid.	SUUR	KESKMINE	TÄIDETUD
2.11.1	Arutelu			
	Kuna see on põhiarve EN, peaks andmekogum võrdselt kehtima nii avaliku kui ka erasektori tehingute suhtes ning nende kahe vahel ei tohiks olla erinevusi. Kui erasektori nõudeid ei kaasata, piirdub EN-i kasutuselevõtt avaliku sektoriga ja tarnijad jäävad omatahtsi toimima.			
	Kavandisse lisatud põhiarvete kasutusspetsifikatsioon annab võrgustiku sektori hankijatel palju paindlikkust nii avalikus kui ka erasektoris. Nii avaliku kui ka erasektori kaubandusringkondade võimalikud lisanõuded kajastuvad laiendusmeetoodikas.			

Semantilises andmemudelis on suur hulk kohustuslikke ja valikulisi teabeelemente. Teabeelementides järgitakse võimalikult suures ulatuses juba kehtestatud rahvusvahelisi standardeid ja tavaid selliste elementide puhul nagu kuupäevad, mõõtühikud jne, samuti asjakohaseid koodiloendeid. Vajaduse korral peaksid sellised elemendid olema standardse lähenemisviisi alusel korduvad elemendid. Mõistlikul määral tuleks arvestada ostja ja tarnija viidetega, näiteks kulukeskuste ja muude koodidega. Sellised võimalused sobivad erasektori üksustele, mis on selliste andmetöötlusviisidega juba tuttavad.

Semantiline andmemudel toetab protsesse saatja, teenusepakkuja ja ostja tasandil, et kinnitada arveid ja tuvastada nende kooskõla muude nõuetega. Arve peaks olema piisavalt üksikasjalik, et toetada kauplejate toiminguid.

2.11.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega EN-i kavandis on eespool tõstatatud küsimusi täiel määral arvesse võetud.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.12	Standardimistaotluse tekst			
	Kasutatav teistes standardimisalgatustes.	VÄIKE	VÄIKE	TÄIDETUD
2.12.1	Arutelu Korduvkasutatavus muudes standardimisalgatustes üsna lai ja mittespetsiifiline nõue. Kuna EN on välja töötatud tugeva metoodika alusel ning kasutades üldtunnustatud teabeelemente ja -komponente, peaks korduvkasutatavus (näiteks standardse ostutellimuse loomiseks) olema lihtsustatud.			
2.12.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Kuigi see nõue on oluline, ei peeta selle mõju projektile kuigi märkimisväärseks. EN-is on eespool tõstatatud küsimusi täiel määral arvesse võetud.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
2.13	Standardimistaotluse tekst			
	EN peaks muu hulgas sisaldama direktiivi 2014/55/EL artiklis 6 nimetatud elemente.	SUUR	VÄIKE	TÄIDETUD
2.13.1	Arutelu Artikli 6 nõudeid tuleb käsitleda põhinõuetena.			
2.13.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega See nõue on täielikult täidetud.			

B.3.3 ESO (European Standardization Organization ehk Euroopa standardiorganisatsioon – CEN) nõuded

ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
3.1	Standardimistaotluse tekst			
	Euroopa standard (EN) ja eespool kirjeldatud täiendavad nõutavad komponendid võtavad nõuetekohaselt arvesse kõigi asjakohaste materjalidega, mis e-arveid käsitleva Euroopa sidusrühmade foorum on välja töötanud (või mis töötatakse välja tulevikus).	KESKMINE	VÄIKE	TÄIDETUD
3.1.1	Arutelu Oluline on säilitada tihe koostöö ja vastastikune esindatus e-arveid käsitleva Euroopa sidusrühmade foorumiga.			
3.1.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega See nõue on täielikult täidetud. Näiteks toimus kolmepoolne kohtumine Euroopa Komisjoni, CEN TC 434 juhtrühma ja e-arveid käsitleva Euroopa sidusrühmade foorumi tegevusjuhendajate vahel, et arutada EN-i kavandit mõjutavaid poliitilisi aspekte.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
3.2	Standardimistaotluse tekst			
	Standardimistões tuleb arvestada e-riigihanke käigus kasutatavate dokumentidega, nagu hinnakiri (või e-kataloog) ja sellega seotud tellimused, et saavutada ratsionaalne ja integreeritud lähenemisviis. Lisaks tuleb arvestada mitmekeelsuse ja mitme valuuta kasutamise võimalusega.	SUUR	VÄIKE	TÄIDETUD
3.2.1	Arutelu			

	Esimeses lauses sätestatud nõuet on käsitletud eespool punktis 2.10. Mitmekeelsus ja mitmevaluutalisus on hädavajalikud selleks, et EN võetaks kasutusele.			
3.2.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega Projekti käigus on põhjalikult arutatud keelte ja valuutade sätteid ning lisatud asjakohane reeglipõhine lähenemisviis.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
3.3	Standardimistaotluse tekst Tagatakse e-arvete rakendamiseks tehtud kehtivate investeeringute säilitamine. Samal ajal tuleb arvestada andmemudeli stabiilsuse ja hooldatavusega.	KESKMINE	VÄIKE	TÄIDETUD
3.3.1	Arutelu Esimeses lauses sätestatud nõuet on käsitletud eespool punktis 2.9, mis sisaldab ka kasutatavuse kohta käivaid soovitusi. Mudeli stabiilsust ja pikaajalisust on silmas peetud kõigis etappides ning see määratakse täielikult kindlaks testimisfaasis.			
3.3.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega See nõue loetakse täidetuks.			
ID	Standardimistaotluse artikkel	Asjakohasus	Risk	Kokkuvõte
3.4	Standardimistaotluse tekst Kõik peamised sidusrühmad on Euroopa standardiorganisatsiooni töös (projekti- või tehniline komitee, töörühmad jne) otseselt esindatud riiklike standardiorganisatsioonide delegatsioonide, Euroopa standardiorganisatsiooni tehniliste komitee ja töörühmade delegatsioonide, kontaktpartnerluste, kohale kutsutud ekspertide jne kaudu.	KESKMINE	VÄIKE	TÄIDETUD
3.4.1	Arutelu Selleks, et Euroopa standardiorganisatsiooni töö hõlmaks kõiki sidusrühmi, peaks CEN/TC 434 juhtrihm jälgima oma liikmete koosseisu ja panust. Näiteks tuleks küsida, kas avaliku sektori hankijate ja VKE-sid toetavate spetsialistide panus oli piisav?			
3.4.2	EN-i kavandi hindamine seoses standardimistaotluse nõudega CEN/TC 434 koosseis oli riiklike standardiorganisatsioonide pädevuses, mis pidid tagama sisendi asjakohaselt sidusrühmadelt. Mitmed avaliku sektori esindajad osalesid CEN/TC 434 töös kas otseselt või riiklike samalaadsete komiteede kaudu. VKE-dele on alati raske leida otsest osalust, kuid NSO delegaatidena või sidepartneritena olid kaasatud mitmed ühendused, valitsused ja need, kes on juba tuttavad e-arvete esitamisega nn pika sabaga (<i>long tail</i>) tarnijate jaoks.			

B.4 Juhend eeltoodud tabelites kasutatud asjakohasuse ja riski näitajate kohta

B.4.1 Asjakohasuse hinnang

See on punasel, kollasel ja rohelisel värvikoodil põhinev hinnang, mis näitab, kui oluliseks on WS3 töörühm pidanud standardimisest tulenevaid nõudeid EN-kujunduse jaoks. Eesmärk oli anda TC 434 semantilise andmemudeli projekteerimisrühmale kiire ülevaade EN-i kavandi jaoks olulisematest või asjakohasematest nõuetest. Värvikood tähistab järgmist:

- ◀→väheoluline: eeldatav mõju EN-i kavandi koostamisele on piiratud;
- ◀→keskmiselt oluline: avaldab tõenäoliselt mõju EN-i kavandi koostamisele;
- ◀→väga oluline: avaldab tõenäoliselt ja oluliselt mõju EN-i kavandi koostamisele.

B.4.2 Riskihinne

Punane, kollane ja roheline värvikood kajastab hinnangut riskile, et asjaomane nõue ei pruugi ettenähtud aja jooksul leida rahuldavat lahendust. Seda mõjutavad näiteks puudulikud teadmised, ebaselgus, konsensusse puudumine või keerukus.

Eesmärk on anda TC 434 semantilise andmemudeli projekteerimisrühmale kiire ülevaade suurema riskiga seotud nõuetest. Värvikood tähistab järgmist:

- ◄→väheoluline: probleemide lahendamata jäämise risk on piiratud;
- ◄→keskmiselt oluline: võib tekkida risk, et probleeme ei lahendata täielikult;
- ◄→väga oluline: tõenäoliselt tekib risk, et probleeme ei lahendata täielikult.

Lisa C
(teatmelisa)
Semantilise mudeli vastavus asjaomastes direktiivides sätestatud õiguslikele nõuetele

Direktiivi 2014/55/EL [1] artiklis 6 on sätestatud põhinõuded semantilises põhiandmemudelil kirjeldatud teaberühmadele, mis on alltoodud tabelis veerus „2014/55/EL [1]“.

Direktiiv 2014/55/EL [1] viitab ka muudele direktiividele, millest ennekoike 2006/112/EÜ [2] mõjutab põhjarve sisu:

— direktiiv 2006/112/EÜ [2], viimane versioon: 2006L0112 - EN - 01.01.2015 - 016.001.

Järgmised nõuded loetakse käsitusala väljapoole jäävateks, mis tähendab, et põhjarve mudel neid nõudeid ei toeta:

- artikkel 223 koondarvete kohta, millega saab viidata paljudele tarnetele;
- artikkel 224 ja artikli 226 punkt 10a endale arve koostamise kohta;
- artiklid 226a ja 226b lihtsustatud arvete kohta.

Muud nõuded on vastavusse viidud veerus 2006/112/EÜ (parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ [2]) esitatud elementidega:

- direktiivi 2011/7/EL [3] (hilinevad maksimisega võitlemise kohta äritehingute puhul) kohaselt peab saaja olema täpselt tuvastatud (vt termin „Ostja e-posti aadress“).

Tabel C.1 — viited direktiivide artiklitele

ID	Äritermin	Kirjeldus	2014/55/EU [1]	2006/112/EÜ, parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ
BT-1	Arve number	Arve kordumatu tunnus.	Artikli 6 punkt a	Artikli 226 punkt 2
BT-2	Arve väljastamise kuupäev	Kuupäev, mil arve väljastati.		Artikli 226 punkt 1
BT-5	Arve valuuta kood	Valuuta, milles on esitatud kõik arve summad, välja arvatud käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas.	Artikli 6 punkt l	Artikkel 230
BT-6	Käibemaksu arvestusvaluuta	Müüja riigis käibemaksu arvestuse ja aruandluse eesmärgil kasutatav või nõutav valuuta.		Artikkel 230
BT-7	Käibemaksu arvestamise kuupäev	Käibemaksu arvestamise kuupäev müüja ja ostja jaoks, kui see kuupäev on võimalik kindlaks määrata ja see erineb arve väljastamise kuupäevast.		Artikli 226 punkt 7
BT-8	Käibemaksu arvestamise kuupäeva kood	Käibemaksukohustuse kuupäev artiklite 63–67 kohaselt		Artikli 227 punkt 7a, artiklid 63–67
BT-9	Maksetähtaeg	Makse tegemise tähtaeg.	2011/7/EL [3]	
BT-12	Lepingu identifikaator	Lepingu tunnus.	Artikli 6 punkt g	

Tabel C.1 (järg)

ID	Äritermin	Kirjeldus	2014/55/EU [1]	2006/112/EÜ, parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ
BT-20	Maksetingimused	Maksmisele kuuluva summa suhtes kohaldatavate maksetingimuste tekstiline kirjeldus (sealhulgas võimalike trahvide kirjeldus).	2011/7/EL [3]	
BG-2	PROTSESSIOHJE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve dokumendi suhtes kohaldatava äriprotsessi ja reeglite kohta.	Artikli 6 punkt a	
BG-3	VIIDE EELMISELE ARVELE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ühe või mitme eelmise arve kohta.		Artikkel 219
BG-4	MÜÜJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja kohta.	Artikli 6 punkt c	
BT-27	Müüja nimi	Täielik ametlik nimi, millega müüja on registreeritud riigi juriidiliste isikute registris või maksukohustuslasena või mille all müüja kaupleb muul viisil isiku või isikutena.		Artikli 226 punkt 5
BT-31	Müüja KMKR	Müüja käibemaksukohustuslasena registreerimise number.		Artikli 226 punkt 3
BT-32	Müüja maksukohustuslase identifikaator	Müüja kohalik tunnus maksustamise eesmärgil või viide, mis võimaldab müüjal märkida oma maksukohustuslase staatus.		Artikkel 239
BG-5	MÜÜJA POSTIAADRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja aadressi kohta.		Artikli 226 punkt 5
BG-6	MÜÜJA KONTAKTANDMED	Rühm äritermineid, mis sisaldavad müüja kontaktandmeid.	Artikli 6 punkt c	
BG-7	OSTJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ostja kohta.	Artikli 6 punkt d	
BT-44	Ostja nimi	Ostja täisnimi.		Artikli 226 punkt 5
BT-49	Ostja e-posti aadress	Määratleb ostja e-posti aadressi, kuhu arve edastatakse.	2011/7/EL [3]	
BT-48	Ostja KMKR	Ostja käibemaksukohustuslasena registreerimise number.		Artikli 226 punkt 4
BG-8	OSTJA POSTIAADRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet ostja postiaadressi kohta.		Artikli 226 punkt 5
BG-9	OSTJA KONTAKTANDMED	Rühm äritermineid, mis sisaldavad ostja seisukohast olulisi kontaktandmeid.	Artikli 6 punkt d	

Tabel C.1 (järg)

ID	Äritermin	Kirjeldus	2014/55/EU [1]	2006/112/EÜ, parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ
BG-10	MAKSE SAAJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet makse saaja ehk rolli kohta, kes saab makse.	Artikli 6 punkt e	
BG-11	MÜÜJA MAKSUESINDAJA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet müüja maksuesindaja kohta.	Artikli 6 punkt f	Artikli 226 punkt 15
BG-12	MÜÜJA MAKSUESINDAJA POSTIAADRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet maksuesindaja postiaadressi kohta.		Artikli 226 punkt 15
BG-13	TARNEKOHA TEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet selle kohta, kuhu ja millal arvel olevad kaubad ja teenused tarnitakse.	Artikli 6 punkt h	
BG-14	TARNEPERIOOD VÕI ARVE AJAVAHEMIK	Rühm äritermineid, mis annavad teavet tarneperioodi või arve ajavahemiku kohta.	Artikli 6 punkt b	
BG-15	TARNEAADRESS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet aadressi kohta, kuhu arvel olevad kaubad ja teenused tarniti või tarnitakse.	Artikli 6 punkt h	
BG-16	MAKSEJUHISED	Rühm äritermineid, mis annavad teavet makse kohta.	Artikli 6 punkt i	
BG-17	KREEDITKORRALDUS	Rühm äritermineid, millega täpsustatakse kredithaldusega tehtavaid makseid.	Artikli 6 punkt i	
BG-18	MAKSEKAARDI TEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve väljastamisega samaaegselt maksmiseks kasutatud kaardi kohta.	Artikli 6 punkt i	
BG-20	DOKUMENDI TASANDIL ALLAHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve kui terviku suhtes kohaldatava allahindluse kohta.	Artikli 6 punkt j	
BG-21	DOKUMENDI TASANDIL JUURDEHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve kui terviku suhtes kohaldatava juurdehindluse ja maksude kohta, mis ei ole käibemaks.	Artikli 6 punkt j	
BG-22	DOKUMENDI KOGUSUMMAD	Rühm äritermineid, mis sisaldavad teavet arve kogusumma kohta.	Artikli 6 punkt l	
BT-110	Arve käibemaksu kogusumma	Kogu käibemaks arve kohta.		Artikli 226 punkt 10
BT-111	Arve käibemaksu kogusumma arvestusvaluutas	Käibemaksu kogusumma müüja riigis aktsepteeritud või nõutavas arvestusvaluutas.		Artikkel 230
BT-115	Maksmisele kuuluv summa	Tasumata võlg, mille tasumist taotletakse.	2011/7/EL [3]	

Tabel C.1 (järg)

ID	Äritermin	Kirjeldus	2014/55/EU [1]	2006/112/EÜ, parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ
BG-23	KÄIBEMAKSU JAOTUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet käibemaksu jaotuse kohta erinevate kategooriate, määrade ja maksuvabastuse põhjuste kaupa.	Artikli 6 punkt m	Artikli 226 punkt 8
BT-119	Käibemaksukategooria määr	Protsendina väljendatud käibemaksumäär, mida kohaldatakse asjaomase käibemaksukategooria suhtes.		Artikli 226 punkt 9
BT-120	Käibemaksuvabastuse põhjuse tekst	Tekstiline selgitus selle kohta, miks summa on käibemaksust vabastatud või miks käibemaksu ei kohaldata		Artikli 226 punktid 11–14
BG-25	ARVERIDA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet eraldi arveridade kohta.	Artikli 6 punkt k	
BG-26	ARVEREA AJAVAHEMIK	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arverea seisukohast olulise arve ajavahemiku kohta.	Artikli 6 punkt b	
BG-27	ARVEREA ALLAHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet konkreetse arverea suhtes kohaldatava allahindluse kohta.	Artikli 6 punkt j	
BG-28	ARVEREA JUURDEHINDLUS	Rühm äritermineid, mis annavad teavet konkreetse arverea suhtes kohaldatava juurdehindluse ja maksude kohta, mis ei ole käibemaks.	Artikli 6 punkt j	
BG-29	HINNADETAILID	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve reale märgitud kaupade ja teenuste hinna kohta.	Artikli 6 punkt k	
BG-30	REA KÄIBEMAKSUTEAVE	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arve reale märgitud kaupadele ja teenustele kehtiva käibemaksu kohta.	Artikli 6 punkt m	Artikli 226 punkt 8
BG-31	TEAVE ARTIKLI KOHTA	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arvele märgitud kaupade ja teenuste kohta.	Artikli 6 punkt k	
BG-32	ARTIKLI ATRIBUUDID	Rühm äritermineid, mis annavad teavet arvele märgitud kaupade ja teenuste omaduste kohta.	Artikli 6 punkt k	
BG-31	TEAVE ARTIKLI KOHTA	tarnitud kaupade laad või osutatud teenuste ulatus ja laad		Artikli 226 punkt 6
BT-153	Artikli nimi			
BT-154	Artikli kirjeldus			
BT-155	Artikli müüja identifikaator			

Tabel C.1 (järg)

ID	Äritermin	Kirjeldus	2014/55/EU [1]	2006/112/EÜ, parandatud direktiiviga 2010/45/EÜ
BT-156	Artikli ostja identifikaator			
BT-157	Artikli standardidentifikaator			
BT-158	Artikli klassifitseerimise kood			
BT-159	Artikli päritoluriik			

Lisa D
(teatmelisa)
Äriprotsesside modelleerimiskeele sümbolid

Protsessiskeemil kasutatakse järgmisi hoiatusmärke. Üksikasjalik selgitus on esitatud äriprotsesside modelleerimiskeele spetsifikatsioonis [12].

„Bassein“ klient	
------------------	--

„Rada“ saaja	
--------------	--

Maksmine

Lepingu sõlmimine +

☑ Arve saatmine

☐ Arve saamine

Arve

Algus

Lõpp

— Bassein (*pool*) on koostöös osaleva poole graafiline kujutis. See toimib ka ujumisrajana (*swim lane*) ja graafilise konteinerina tegevuste kogumi eraldamiseks teistest basseinidest, tavaliselt B2B olukordade kontekstis.

— Rada protsessi alamjaotus konkreetses basseinis ja see ulatub üle kogu protsessi. Radu kasutatakse tegevuste organiseerimiseks ja kategoriseerimiseks.

— Tegevus on üldmõiste töö kohta, mida organisatsioon teeb konkreetse protsessi raames. Tegevusi kujutatakse ümarate nurkadega riskülikutes. Tegevus võib olla atomaarne (ilma ikoonita) või mitte-atomaarne (liittegevus, väikese plussmärgiga allosas).

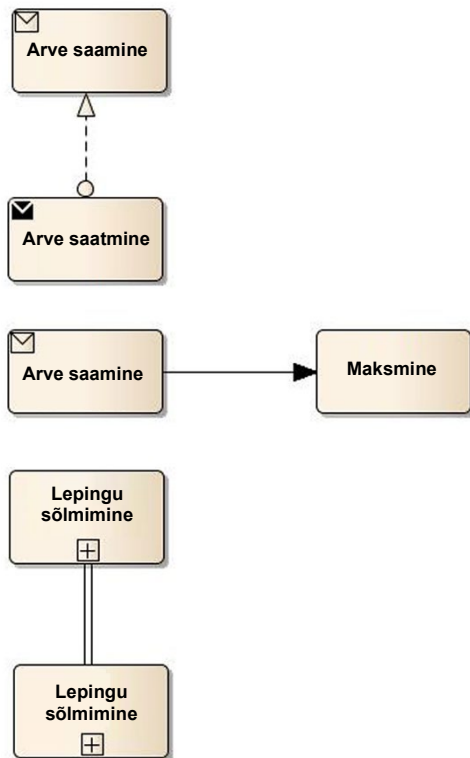
Sõnumi saatmisest koosnevate tegevuste ülemises paremas nurgas on must ümbrik. Sõnumi saamisest koosnevate tegevuste ülemises paremas nurgas on valge ümbrik.

— Sõnumeid kujutatakse ümbrikuna.

— Ringid tähistavad sündmusi. Protsessi käivitaval sündmusel on õhuke piirjoon; protsessi lõpetaval sündmusel on rasvane piirjoon.

— Rombid tähistavad lüüse, mis näitavad voolukontrolli tüüpi. Kontrollitüübid on järgmised:

- eksklusiivne otsus ja ühinemine (romb puudub);
- paralleelne lüüs – hargnemine ja liitumine (plussmärk rombi sees);
- kompleksne lüüs; kompleksed tingimused ja olukorrad, nt kolm viiest (tärn rombi sees).

— Sõnumivood on tähistatud punktiirjoonega noolega.

— Järgnevusvood on tähistatud noolega.

— Vestlused (mitu suhtlusvoolu, mida ei ole täpsemalt kirjeldatud) on tähistatud topeltjoonega.

Lisa E (teatmelisa) A-kõrvalekalded

A-kõrvalekalle on riigi õigusaktidest tingitud erinevus, mille muutmine on praegusel ajal väljaspool CEN-i/CENELEC-i liikmesorganisatsiooni pädevust.

MÄRKUS (CEN/CENELEC IR osa 2:2015, 2.16) Kui standardid kuuluvad EÜ direktiivide või määruste alla, on Euroopa Ühenduste Komisjon (EÜT nr C 59; 1982-03-09) seisukohal, et Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas 815/79 Cremonini/Vrankovich (kohtulahendite kogumik 1980, lk 3583) tähendab seda, et A-kõrvalekallete järgimine ei ole enam kohustuslik, ning et sellise standardi nõuetele vastavate toodete vaba liikumine EÜ-s ei tohiks olla piiratud, välja arvatud asjaomases direktiivis või määruhes sätestatud kaitsemeetmete menetluse alusel.

A-kõrvalekalded kehtivad EFTA maades selle Euroopa standardi asjakohaste nõuete asemel kuni nende tühistamiseni.

Jaotis	Kõrvalekalle
6.4.3.2	Kohaldatakse Itaalias. Lisaks „S“-standardmäärale on lubatud kasutada: „B“-ülekantud määra (käibemaks). Käibemaksu ei maksta arve väljastajale, vaid otse asjaomasele maksuhaldurile.
6.4.3.3.2	Kohaldatakse Itaalias. Kõik käibemaksukategooria koodi „S“ suhtes kohaldatavad ärireeglid kehtivad ka käibemaksukategooria koodi „B“ suhtes. Selle erisusega seotud äriterminid: BT-95 dokumendi tasandil krediidi käibemaksukategooria kood BT-102 dokumendi tasandil deebet käibemaksukategooria kood BT-118 käibemaksukategooria kood BT-151 arvele märgitud artikli käibemaksukategooria kood B-kategooriaga seotud käibemaksu kogusummasid ei maksta müüjale, vaid ostja maksab need otse asjaomasele maksuhaldurile. Seetõttu esitatakse arvedokumendi kogusummas see teave väärtusena BT-115 (maksmisele kuuluv summa), kasutades väärtust BT-113 (makstud summa), et arvata maha maksusumma, mille suhtes kohaldatakse jagatud makset. (<i>split payment</i>) Lisateavet võib esitada BT-20 (maksetingimused) või BT-22 (arve teatis) all. Näiteks: „ <i>Jagatud makse tõttu ei sisalda kogusumma käibemaksusummat (ex art.17-ter - DPR 633/1972)</i> “.

Erisusi tingivate riiklike eeskirjade kindlaksmääramine

Itaalias kehtib alates 2015. aastast riigiasutuste tarnete suhtes eriline käibemaksueeskiri, mida nimetatakse jagatud makseks ja mille kohaselt peab ostja (riigiasutus) tasuma käibemaksu otse riigikassasse, mitte tarnijale vastavalt üldistele käibemaksueeskirjadele.

Tarnijal on kohustus märkida, kui jagatud makset kohaldatakse riigiasutustele tarnitud kaupadele/teenustele, millele kehtib käibemaks. Standardi EN 16931-1 kohaselt ei ole see praegu lubatud ja ei võimaldaks Itaalia tarnijatel väljastada Euroopa standardiga kooskõlas olevaid arveid.

Jagatud makse on erand käibemaksudirektiivist ning lubatud käibemaksudirektiivi (2006/112/EÜ) artiklis 395 sätestatud korras. Menetluse tulemusena avaldati nõukogu 25. aprilli 2017. aasta rakendusotsus (EL) 2017/784. Otsuse artikkel 2 on sõnastatud järgmiselt: „Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 226 lubatakse Itaaliale nõuda, et arvetel, mis väljastatakse artiklis 1 loetletud üksustele tarnitava kauba või osutatavate teenuste kohta, oleks eraldi märges, et käibemaks tuleb maksta kõnealusele maksuameti eraldiseisvale ja kinnisele pangakontole.“

Sellest tulenevalt kehtestatakse Itaalia Vabariigi presidendi dekreeedi (DPR) nr 633/1972 artiklis 17 jagatud makse järgmises sõnastuses:

Algupärane tekst	Tõlge inglise keelest
Articolo 1 1. Alle cessioni di beni ed alle prestazioni di servizi di cui all'art. 17-ter del decreto n. 633 del 1972, effettuate nei confronti delle pubbliche amministrazioni ivi contemplate, di seguito "pubbliche amministrazioni", e per le quali tali amministrazioni non sono debitori d'imposta ai sensi della normativa in materia di imposta sul valore aggiunto, si applicano le disposizioni del presente decreto. 2. Per le operazioni di cui al comma 1 l'imposta sul valore aggiunto è versata dalle pubbliche amministrazioni cessionarie di beni o committenti di servizi con effetto dalla data in cui l'imposta diviene esigibile.	Artikkel 1 1. Käesoleva dekreeedi sätteid kohaldatakse 1972. aasta dekreeedi nr 633 artiklis 17-ter nimetatud kaupade ja teenuste tarnete suhtes, mis tehakse kõnealuses dekreedis nimetatud riigiasutuste (edaspidi: riigiasutused) kasuks ja mille eest need asutused ei ole kohustatud tasuma maksu käibemaksu reguleerivate õigusaktide tähenduses. 2. Paragrahvis 1 osutatud tehingute puhul maksavad käibemaksu riigiasutused, kellele kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, alates kuupäevast, mil käibemaks kuulub tasumisele.

Seejärel anti välja rahandusministeeriumi määrus 23-01-2015, mille asjakohased artiklid on järgmised:

Algupärane tekst	Tõlge inglise keelest
Articolo 1 1. Alle cessioni di beni ed alle prestazioni di servizi di cui all'art. 17-ter del decreto n. 633 del 1972, effettuate nei confronti delle pubbliche amministrazioni ivi contemplate, di seguito "pubbliche amministrazioni", e per le quali tali amministrazioni non sono debitori d'imposta ai sensi della normativa in materia di imposta sul valore aggiunto, si applicano le disposizioni del presente decreto. 2. Per le operazioni di cui al comma 1 l'imposta sul valore aggiunto è versata dalle pubbliche amministrazioni cessionarie di beni o committenti di servizi con effetto dalla data in cui l'imposta diviene esigibile.	Artikkel 1 1. Käesoleva dekreeedi sätteid kohaldatakse 1972. aasta dekreeedi nr 633 artiklis 17-ter nimetatud kaupade ja teenuste tarnete suhtes, mis tehakse kõnealuses dekreedis nimetatud riigiasutuste (edaspidi: riigiasutused) kasuks ja mille eest need asutused ei ole kohustatud tasuma maksu käibemaksu reguleerivate õigusaktide tähenduses. 2. Paragrahvis 1 osutatud tehingute puhul maksavad käibemaksu riigiasutused, kellele kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, alates kuupäevast, mil käibemaks kuulub tasumisele.

Articolo 2	Artikkel 2
1. I soggetti passivi dell'IVA, che effettuano le cessioni di beni e le prestazioni di servizi di cui all'art. 1, emettono la fattura secondo quanto previsto dall'art. 21 del decreto n. 633 del 1972 con l'annotazione "scissione dei pagamenti".	1. Käibemaksukohustuslased, kes tarnivad artiklis 1 osutatud kaupu ja teenuseid, väljastavad arve 1972. aasta dekreeedi nr 633 artikli 21 kohaselt koos märkusega „jagatud maksed“.

Kirjandus

- [1] Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of The Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement [viewed 2015-07-26] Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0055>.
- [2] COUNCIL DIRECTIVE. 2006/112/EC of 28 November 2006 on the common system of value added tax – last version: 2006L0112 - EN - 01.01.2015 - 016.001 [viewed 2015-07-26] Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:02006L0112-20150101>.
- [3] Directive 2011/7/EU of the European Parliament and of the Council of 16 February 2011 on combating late payment in commercial transactions [viewed 2015-07-26] Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32011L0007>.
- [4] Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data [viewed 2015-07-26]. Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=URISERV:l14012>.
- [5] COUNCIL DIRECTIVE. 2008/9/EC of 12 February 2008 laying down detailed rules for the refund of value added tax, provided for in Directive 2006/112/EC, to taxable persons not established in the Member State of refund but established in another Member State [viewed 2015-07- 26]. Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32008L0009&qid=1437940645512>.
- [6] United Nations Trade Data Interchange Directory (UNTDID) <http://www.unece.org/fileadmin/DAM/trade/untidid/d16b/tred/tredi2.htm>
- [7] UN/ECE Recommendation N° 20 “Codes for Units of Measure Used in International Trade” [viewed 2015-07-26]. Available from http://www.unece.org/fileadmin/DAM/cefact/recommendations/rec20/rec20_latest_08052015.zip.
- [8] Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC [viewed 2015-07-26]. Available from <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R0910>.
- [9] European Interoperability Framework (EIF) for European public services [viewed 2015-07-26]. Available from http://ec.europa.eu/isa/documents/isa_annex_ii_eif_en.pdf.
- [10] ANNEX TO THE COMMISSION IMPLEMENTING DECISION C. (2014)7912 final of 10 December 2014 on a standardisation request to the European standardisation organizations as regards a European standard on electronic invoicing and a set of ancillary standardisation deliverables pursuant to Regulation (EU) No 1025/2012 of the European Parliament and of the Council [viewed 2015-07-26]. Available from <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8650/attachments/1/translations/en/renditions/pdf>.
- [11] COUNCIL DIRECTIVE. 2008/118/EC concerning the general arrangements for excise duty and repealing Directive 92/12/EEC [viewed 2015-08-03]. Available from <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:009:0012:0030:EN:PDF>.

- [12] Object Management Group - Business Process Model and Notation v2,
<http://www.omg.org/spec/BPMN/2.0/>.
- [13] SEPA Credit Transfer Scheme Implementation Guide
<http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm/knowledge-bank/epc-documents/sepa-credit-transfer-scheme-customer-to-bank-implementation-guidelines-version-8/epc132-08-c2b-ctig-v80-approvedpdf/>.
- [14] SEPA Direct Debit Scheme Implementation Guide
<http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm/knowledge-bank/epc-documents/sepa-direct-debit-core-scheme-customer-to-bank-implementation-guidelines-version-8/epc130-08-sdd-core-c2b-ig-v80-approvedpdf/>.
- [15] CLARIFICATION E.P.C. Paper on the Use of Slashes in References, Identifications and Identifiers
<http://www.europeanpaymentscouncil.eu/index.cfm/knowledge-bank/epc-documents/sepa-credit-transfer-scheme-customer-to-bank-implementation-guidelines-version-8/epc230-15-clarification-paper-on-the-use-of-slashes-in-references-identifications-and-identifierspdf/>.
- [16] http://www.iso.org/iso/catalogue_detail.htm?csnumber=50649.
- [17] http://www.eact.eu/docs/EACT_Standard_for_Remittance_Info.pdf.
- [18] TOGAF architecture compliance. Available from <http://pubs.opengroup.org/architecture/togaf9-doc/arch/chap48.html>.
- [19] UN/ECE Recommendation N°. 21 - Codes for Passengers, Types of Cargo, Packages and Packaging Materials (with Complementary Codes for Package Names)
<http://www.unece.org/fileadmin/DAM/cefact/recommendations/rec21/rec21.zip>.
- [20] ISO 639-2. Codes for the representation of names of languages — Part 2: Alpha-3 code.

Taotluslikult tühjaks jäetud

EESTI STANDARDIMIS- JA AKREDITEERIMISKESKUS
ESTONIAN CENTRE FOR STANDARDISATION AND ACCREDITATION